

INFORMATIVNO-POLITIČKI TJEDNIK
IZLAZIO OD 1945. DO 1956.
OBNOVLJEN 2003.

HRVATSKA RIJEČ

BROJ
676

Subotica, 1. travnja 2016. Cijena 50 dinara

Jadranka Joksimović:
Pitanja rješavati dijalogom

Izborne liste: Ostali –
cvijeće bez mirisa

Stečena prava
se ipak umanjuju

Hodočasnici
crkvi u Kuli

INTERVJU
Kristijan Takač

DIVLJI ZAPAD u pitomoj Bačkoj

SADRŽAJ

AKTUALNO

5

Hrvatima u Šidu uskraćeno pravo sudjelovanja
na natječaju

**STEČENA PRAVA SE IPAK
UMANJUJU**

AKTUALNO

6-7

Jadranka Joksimović, ministrica za europske
integracije u Vladi Srbije

**SVAKO PITANJE RJEŠAVATI
DIJALOGOM**

INTERVJU

10-11

Kristijan Takač, urednik, novinar subotičkog
dopisništva RTV

**PROFESIJA BEZ KLASIČNOG
RADNOG VREMENA**

REPORTAŽA

26-27

Hodočasnici iz Hrtkovaca i Subotice na posveti
crkve u Kuli u Hrvatskoj

DREVNO ŠTOVANJE SV. PETRA

KULTURA

31

Dr. Ante Sekulić (1920. – 2016.) sahranjen na
zagrebačkom Mirogoju

TRIBA BIT ČOVIK!

SPORT

51

NK *Tavankut*

RASADNIK DOBRIH NOGOMETAŠA

Naprijed, nazad

U vrijeme kada su bivše socrealističke zemlje napuštale jednopartijski politički sustav, društvenu imovinu i plansku privredu pojedini ekonomisti su govorili da se te zemlje moraju vratiti malo unazad kako bi krenule naprijed. To jest da se moraju vratiti vrijednostima građanskog društva – slobodi političkog i ekonomskog udruživanja, poštovanju privatnog vlasništva i vladavini zakona. Te su vrijednosti, i u tim zemljama, u manjoj ili većoj mjeri, postojale prije II. svjetskog

rata i nametanja komunističkih vrijednosti. Čini se ipak, sudeći i prema događanjima posljednjih tjedana (a uostalom i događanja od početka tranzicije početkom 90-tih) da smo se vratili malo više unazad – nego što je trebalo. Kada je riječ o višestranačju, brojni politolozi su usporedili postojeće stanje s feudalizmom, u kojem su političke stranke feudalci koji (kad su na vlasti) raspodjeljuju resurse i privilegije svojim stranačkim vitezovima i vazalima. Kada je riječ o napuštanju planske privrede i prelasku na tržišnu, ni tu stvari ne stoje mnogo bolje – privatizacija bez kraja i vladavina monopolista, a u posljednje vrijeme se i situacija u vezi s poljoprivrednim zemljištem uspoređuje s Divljim zapadom. U to vrijeme se u Americi poljoprivredno zemljište, među ostalim metodama, dodjeljivalo i na temelju utrka (na konjima, kočijama) tako što je sudionicima dodjeljivana zemlja osvojena pobadanjem kočica. Pa tko prvi pobije kočic zemlja (oduzeta od indijanskih plemena) je njegova. Ovakve su scene svima nama poznate iz kaubojskih filmova ali nikad vjerojatno nitko nije pomislio da bi se »utrka za zemljom« u ma kakvom obliku mogla ponoviti u XXI. stoljeću u pitomoj Bačkoj. Osobito ne u zemlji koja se opredijelila da provede restituciju i vrati bivšim vlasnicima ono što im je bilo oduzeto – poljoprivredno zemljište među ostalim. Ne slučajno se po ovom pitanju obratila ovoga tjedna javnosti i Mreža za restituciju navodeći da je uputila zahtjev Vladi Srbije za dostavljanje kompleta spisa koji su prethodili donošenju, kako su rekli »skandaloznog Zaključka od 11. ožujka 2016. godine, kojim se preporučuje lokalnim samoupravama još jedno dodatno ozakonjenje uzurpacije i krađe državnog poljoprivrednog zemljišta i novca«. Odgovora za sada nema. Inače, ova organizacija uporno ponavlja kako se gubici zbog lošeg gazdovanja državnim poljoprivrednim zemljištem u proteklm godinama mjere milijunima eura i da bi vraćanje imovine bivšim vlasnicima donijelo koristi svima. Građanima tako što bi mogli gazdovati svojom imovinom (koja im je nepravедно oduzeta) čime bi se samozapošljavali i osnivali mikro, mala i srednja poduzeća a državi tako što bi ubirala poreze. Time bi se poslala i poruka ozbiljnim investitorima kako u Srbiji postoji sigurnost za ulaganje a ne poruka kako je u Srbiji sve moguće pa i borba oko zemljišta golim rukama.

J. D.

OSNIVAČ:

Hrvatsko nacionalno vijeće

IZDAVAČ:Novinsko-izdavačka ustanova
Hrvatska riječ, Trg cara Jovana Nenada 15/II,
24000 Subotica**UPRAVNI ODBOR:**Vesna Prčić (predsjednica)
Ivan Gregurić, Mato Groznica,
Zvonko Sarić, Josip Stantić, Thomas Šujić,
Vesna Zelenika, Tomislav Žigmanov**DIREKTOR**Ivan Karan
e-mail: hrdirektor@tippnet.rs**GLAVNA I ODGOVORNA UREDNICA:**
dr. sc. Jasminka Dulić (hrurednik@tippnet.rs)**POMOĆNIK I ZAMJENIK
GLAVNE I ODGOVORNE UREDNICE:**
Zvonko Sarić**LEKTOR:**

Zlatko Romić

REDAKCIJA:Davor Bašić Palković
(urednik rubrike kultura i urednik *Kužiša*)
Dražen Prčić
(urednik rubrike sport i zabava)
Željka Vukov
(urednica društvene rubrike i urednica *Hrčka*)
Zlata Vasiljević (novinarka dopisništva Sombor)
Suzana Darabašić (novinarka dopisništva Srijem)**ŠEF DOPISNIŠTAVA I KOREKTOR:**

Mirko Kopunović (mkopunovic@hrvatskarijec.rs)

TEHNIČKA REDAKCIJA:Thomas Šujić (tehnički urednik)
(tsujic@hrvatskarijec.rs)
Jelena Ademi (grafička urednica)
(jademi@hrvatskarijec.rs)**FOTOGRAFIJE:**

Nada Sudarević (nsudarevic@hrvatskarijec.rs)

UREDNIK WEB IZDANJA:

Dražen Prčić

ADMINISTRACIJA:Branimir Kuntić (pravnik@hrvatskarijec.rs)
Ljubica Vujković-Lamić (tajnice@hrvatskarijec.rs)
Zdenka Sudarević (distribucija@hrvatskarijec.rs)**KOMERCIJALISTICA:**

Mirjana Dulić (komercijala@hrvatskarijec.rs)

TELEFON: ++381 24/55-33-55;

++381 24/55-15-78;

++381 24/53-51-55

ŽIRO RAČUN: 355-1023208-69**E-MAIL:** hrvatskarijec@tippnet.rs**WEB:** www.hrvatskarijec.rs**TISAK:** Sajnos doo Novi SadList je upisan u Registar javnih glasila
Agencije za privredne registre Republike Srbije
pod registarskim brojem: NV000315

COBISS SR-ID 109442828

CIP Ъ Каталогизација
у публикацији Библиотека
Матице српске, Нови Сад
32+659.3(497.113=163.42)

Pljačka državne zemlje

Mreža za restituciju u Srbiji je u svome priopćenju povodom »skandaloznog Zaključka od 11. ožujka 2016. godine, kojim se preporučuje lokalnim samoupravama još jedno dodatno ozakonjenje uzurpacije i krađe državnog poljoprivrednog zemljišta i novca«, navela da gubici zbog lošeg gazdovanja državnim poljoprivrednim zemljištem u proteklih godinama iznose preko 200 milijuna eura na godišnjoj razini.

»Mreža već više od desetljeća intenzivno upozorava i upoznaje sve političke faktore u državi da je uzurpacija i pljačka državnog vlasništva jedan od najvećih uzroka ekstremnog bogatstva šačice povlašćenih pojedinaca i sve većeg siromaštva najvećeg broja građana. Dok se u posljednjih nekoliko tjedana u vezi s restitucijom isključivo govori o samo dva od preko 80.000 predmeta – Karađorđević i Nedić – o legalizaciji kriminala, uzurpacije i pljačke državnog vlasništva se trenutno u fokus stavljaju kokošinjci, svinjci i drugi ekonomski objekti na selima.«

Vraćeno milijardu eura

Građanima je u dosadašnjem postupku restitucije vraćena imovina u vrijednosti od oko milijardu eura, izjavio je direktor Agencije za restituciju **Strahinja Sekulić**.

Sekulić je za TV *Pink* rekao i da je vraćena crkvena imovina u vrijednosti od oko 600 milijuna eura i da je općina u kojoj je najviše vraćano imovine Stari grad (u Beogradu), gdje je preko 1.000 objekata vraćeno, a to je najskuplje, kao i da je skoro 14.000 hektara šume i zemljišta vraćeno. Sekulić je rekao kako je Zakonom o restituciji predviđeno još dvije milijarde eura za obeštećenje tamo gdje nije moguće vratiti imovinu u naturi tako da će trošak restitucije na kraju biti minimalno četiri milijarde eura, dodajući da je najmanja procjena koliko je imovine oduzeto 36 milijardi eura.

HRVATIMA U ŠIDU USKRAĆENO PRAVO SUDJELOVANJA NA NATJEČAJU

Stečena prava se ipak umanjuju

Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine smatra da su u smislu članka 115 Zakona o nacionalnim manjinama i hrvatske udruge imale pravo sudjelovanja na javnom natječaju radi sufinanciranja i financiranja projekata nacionalnih manjina

Nakon informiranja u javnosti o raspisanom natječaju Općine Šid za financiranje projekata nacionalnih manjina u kome hrvatska zajednica nije imala pravo sudjelovati, upućen je dopis Pokrajinskom tajništvu za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice, u kojem je postavljeno pitanje: »jesu li prava hrvatskoj zajednici uskraćena time što hrvatskim udrugama nije omogućeno sudjelovati na natječaju Općine Šid?«

Podsjećanja radi, po tumačenju komisije za dodjelu sredstava, a temeljem obrazloženja načelnika općinske uprave Šid **Romka Papuge** (koje je objavljeno u prethodnom broju *Hrvatske riječi*), na natječaju su mogla sudjelovati samo nacionalna vijeća slovačke i rusinske nacionalne manjine, budući da je slovački i rusinski jezik u službenoj uporabi na cijelom teritoriju Općine Šid, dok je hrvatski jezik u službenoj uporabi u naseljenim mjestima u ovoj općini Sot i Batrovci. U svom dopisu navedeno pokrajinsko tajništvo navodi da smatra da su u smislu člana 115 Zakona o nacionalnim manjinama i hrvatske udruge imale pravo sudjelovanja na javnom natječaju radi sufinanciranja i financiranja projekata nacionalnih manjina.

STEČENA PRAVA SE NE MOGU UMANJIVATI

Kako je jedan od uvjeta raspisanog natječaja općine Šid službena uporaba jezika određene nacionalne manjine, u obrazloženju zbog čega Hrvati nemaju pravo sudjelovanja na raspisani natječaj, načelnik općinske uprave općine Šid je, među ostalim, rekao:

»S obzirom na propisane uvjete natječaja, vijeće hrvatske nacionalne manjine nema pravo sudjelovanja na natječaju, jer pravilnik koji je usklađen sa Zakonom o nacionalnim vijećima nacionalnih manjina, navodi da službena uporaba jezika i pisma bude na cijelom teritoriju općine Šid. Hrvatski jezik je u službenoj uporabi na području šidske općine, samo u mjestima Sot i Batrovci«, obrazložio je Papuga.

Također je naveo da ukoliko bi sada određena nacionalna manjina poželjela uvesti u službenu uporabu svoj jezik, sukladno zastupljenosti broju stanovništva, to više ne bi mogli učiniti jer je pokrajinska odluka po osnovi koje bi to pravo mogli ostvariti, ukinuta.

U vezi s tim u dopisu Pokrajinskog tajništva za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice se, među ostalim, navodi:

»Pokrajinska skupštinska odluka o bližem uređivanju pojedinih pitanja službene uporabe jezika i pisama nacionalnih manjina na teritoriju AP Vojvodine prestala je važiti donošenjem Pokrajinske skupštinske odluke o prestanku važenja Pokrajinske skupštinske odluke o bližem uređivanju pojedinih pitanja službene uporabe jezika i pisama nacionalnih manjina na teritoriju AP Vojvodine. Nezavisno od toga u skladu s člankom 20 stavak 2 Ustava Republike Srbije, (Službeni glasnik RS, br. 98/2006), kojim je propisano da se dostignuti nivo ljudskih i manjinskih prava ne može smanjivati, hrvatski jezik i pismo ostaje u službenoj uporabi na teritoriju naseljenih mjesta Batrovci i Sot i nakon donošenja navedene Pokrajinske odluke«.

PROPUSTI

Javnim natječajem za financiranje i sufinanciranje projekata nacionalnih manjina koji je raspisala Općina Šid za tu namjenu predviđeno je da se iz općinskog proračuna izdvoji 800.000 dinara. Javni natječaj je završen, a sudionici natječaja su bili rusinska i slovačka nacionalna manjina odnosno, vijeća navedenih nacionalnih manjina, koji su između ostalih uvjeta, morali podnijeti konkretan projekt za čije se financiranje ili sufinanciranje podnosi prijava. Mišljenje o eventualnim propustima i mogućnostima sudjelovanja na natječaju Općine Šid zatražili smo i od Hrvatskog nacionalnog vijeća:

»Nažalost, onaj tko se htio prijaviti trebao se svakako prijaviti na natječaj, a ne unaprijed prihvatiti usmena obrazloženja kako se na to nema pravo. Naime, u tekstu natječaja govori se o jezicima koji su u službenoj uporabi u Općini Šid, a ne na cijeloj teritoriji Općine. Pa kako nije konku-

rirano ne postoji pravni temelj za formalne prigovore, jer pravno gledano tko nije konkurirao nije ni odbijen da bi mogao podnijeti prigovor. Pri tome naravno da držim utemeljenim mišljenje Pokrajinskog tajnika za obrazovanje, propise, upravu, nacionalne manjine, jer nakon što je Općina Šid uvrstila hrvatski kao službeni jezik u dva naseljena mjesta – Sot i Batrovce, stečena se prava ne mogu umanjivati, a to što je Pokrajinska skupštinska odluka kasnije stavljena van snage nema utjecaja na ranije donesene odredbe Statuta Općine Šid. Dodao bih i da prilikom svakodogšnjeg popunjavanja upitnika o strukturi zajednice koje svim manjinskim vijećima upućuje Ured za ljudska i manjinska prava temeljem kojeg se određuje godišnji iznos proračunskih dotacija, redovito navodimo, osim Grada Subotice, još i šest naselja u kojima je hrvatski u službenoj uporabi, među njima i Sot i Batrovce«, navodi predsjednik HNV-a **Slaven Bačić**.

S. Darabašić

USKRŠNJI PRIJEM KOD MONS. HOČEVARA

Učiniti sve za pomirenje

Povodom uskršnjih blagdana beogradski nadbiskup i metropolit mons. **Stanislav Hočevar** je 28. ožujka sa svojim suradnicima u prostorijama ordinarijata u Beogradu organizirao svečani uskršnji prijem. Voditelj prijema vlč. **Jovan Vejn**, sudski vikar Beogradske nadbiskupije se u pozdravnom govoru osvrnuo na papin apel za mir upućen cijelome svijetu povodom Uskrsa

Nadbiskup Hočevar je rekao da Beogradska nadbiskupija i on osobno osjećaju posebnu potrebu da učine sve moguće i nemoguće da bi bilo pomirenja i jedinstva među svim kršćanima, a među crkvama i vjerskim zajednicama nove sinergije.

»Zato mi je posebno drago što su uz prisutnost nas koji slavimo Uskrs ovdje prisutni i židovski predstavnik gospodin rabin, kao i islamski predstavnik. Logično je da pesah nastavljamo. Isto tako znamo i ne smijemo sakrivati od očiju da je ovaj trenutak povijesno izvandredno kompleksan. Mnogo to vi bolje znate, koji ste direktno odgovorni za društveni život, da može biti takav egzodus naroda u ovo vrijeme koji će zapravo sve nas u cjelini poremeti-

ti. Taj egzodus je plod neuravnoteženosti koja živi i koja postoji u našem svijetu«.

Predsjednik Srbije **Tomislav Nikolić** je Hočevaru i svim građanima koji slave Uskrs poželio sreću i uspjeh, katoličkoj zajednici napredak, a Srbiji da umije pomoći napredak svakog svog građanina, svake religije i svakom pripadniku te religije.

Od značajnih gostiju na prijemu su bili i princ **Aleksandar Karadorđević** sa suprugom princezom **Katarinom**, dr. **Mileta Radojević** sa suradnicima iz Uprave za suradnju s crkvama i vjerskim zajednicama, ministar obrane **Zoran Đorđević**, savjetnik predsjednika Vlade **Vladimir Božović**, kao i veleposlanici Italije, Hrvatske, Češke, Argentine i drugi.

Opomena za nepostojeći dug

Osamdesetogodišnja **Marija Fratrić** iz salaškog naselja Nenadić kraj Sombora neugodno je bila iznenađena kad joj je na kućnu adresu stigla opomena zbog poreznog duga od 38.000 dinara, i to sve uz prijetnju prinudnog izvršenja. Iznenadenje je bilo još veće kada je saznala da godinama plaća porez za kuću u Somboru koja nije u njenom vlasništvu, prenosi RTV.

Zbog ove greške Marija Fratrić podnijela je žalbu lokalnoj poreznoj administraciji u kojoj potvrđuju da je ona godinama primala porezna rješenja i plaćala porez i za spornu kuću.

»Iz Porezne uprave smo 2008. godine preuzeli podatke u elektroničkom obliku. Ne znam kako se mogla potkrasti ta greška. Da je gospođa ranije reagirala mi bismo tu grešku ispravili«, kaže pomoćnica načelnika Odjeljenja lokalne porezne administracije **Verica Svetović**.

Kuća koju Marija nikada nije ni kupila, niti naslijedila nalazi se u Somboru. Ipak ona je za nju godinama plaćala porez.

Izvanredna skupština APV?

Potpredsjednik Pokrajinske vlade **Miroslav Vasin** izjavio je da će ta institucija predložiti sazivanje izvanredne sjednice Skupštine Vojvodine na kojoj će se razmatrati situacija oko državnog poljoprivrednog zemljišta, ukoliko to bude prijedlog resornog pokrajinskog tajništva.

Odbor za poljoprivredu Skupštine Vojvodine donio je prošlog tjedna zaključak kojim se Pokrajinskom tajništvu za poljoprivredu predlaže da preko Pokrajinske vlade u što kraćem roku razmotri probleme s najmom poljoprivredne zemlje i predloži mjere iz svoje nadležnosti, kao i da predloži sazivanje izvanredne sjednice vojvodanske Skupštine.

JADRANKA JOKSIMOVIĆ, MINISTRICA ZA EUROPSKE INTEGRACIJE U VLADI SRBIJE

Svako pitanje rješavati dijalogom

*Recept za uspjeh je okrenutost budućoj suradnji,
uz rješavanje pitanja iz prošlosti na osnovama
međunarodnog i europskog prava*

Početkom prošlog tjedna ministrica europskih integracija Vlade Srbije **Jadranka Joksimović** izjavila je da Hrvatska još uvijek nije dala suglasnost na pregovaračke pozicije za poglavlje 23. S druge strane, iz Ministarstva vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske stiže poruka da neće dati zeleno svjetlo Srbiji za otvaranje pregovora s EU u poglavljima 23 i 24 sve dok Srbija ne ukinе sporni Zakon o univerzalnoj jurisdikciji. O tim temama za naš list govori ministrica Jadranka Joksimović.

Aktualna tema u odnosima Srbije i Hrvatske trenu-

tačno je pitanje davanja suglasnosti Hrvatske za otvaranje poglavlja 23 i 24 pregovora o pristupanju Srbije EU. Je li ova reakcija službenog Zagreba za Vas očekivana?

Uvjeren sam da je u najboljem gospodarskom i političkom interesu Hrvatske da Srbija napreduje ka članstvu ubrzanim tempom, utemeljenom u stvarnim postignućima europskih standarda i dosljednom primjenom prava EU. Pregovori o članstvu upravo tomu i služe. Da pružite priliku svakom kandidatu da pokaže kapacitet u primjeni standarda. Prvi korak u tom pravcu je uvijek otvaranje poglavlja.

Hrvatska je odgovorila da Srbija za otvaranje poglavlja 23 mora poštovati manjinska prava, surađivati s Haškim tribunalom i reformirati pravosuđe, što podrazumijeva ukidanje nadležnosti za procesuiranje ratnih zločina za područje cijele SFRJ. U hrvatsko-srpskim odnosima sporan je Zakon o univerzalnoj jurisdikciji, čime se, kako tvrde u Hrvatskoj, Srbija proglasila mini Hagom. Što se tiče tih hrvatskih zahtjeva rekli ste da »oni imaju određena dva-tri pitanja koja mislim da nisu u toj mjeri nesprovodiva ili nešto što bi trebalo da dovede do toga da ne daju suglasnost«. Na koja ste konkretno pitanja mislili i kada kažete da nisu nesprovodiva; znači li to da postoji spremnost Srbije da te sporne točke riješi?

Uvijek je najbolje pročitati izvorni dokument prije nego li ga komentirate. Ukoliko pogledate Akcijski plan koji smo usuglasili s Europskom komisijom, imate na sveobuhvatan način pružene odgovore čak i na teme koje ste Vi u Vašem pitanju sugerirali. Držali smo se principa da sve zainteresirane strane budu uključene, a načelo koje nas je vodilo u izradi plana jest dosadašnja pravna tečevina EU i suradnja dvade-

setosmorice, te općeprihvaćeni i univerzalni međunarodni standardi suvremenog svijeta. Uvjeren sam da će primjenom Akcijskog plana sve nedoumice ostati po strani i da će osnažiti povjerenje između Srbije i Hrvatske.

Prigodom rasprave Europskog parlamenta o Rezoluciji o Srbiji u kojoj se poziva na što skorije otvaranje ključnih poglavlja 23 i 24 u pregovorima s EU hrvatski zastupnik i dopredsjednik Vanjskopolitičkog odbora Andrej Plenković ocijenio je da je potrebno da Srbija ostvari odgovarajuću zastupljenost manjina i osigura mogućnost korištenja jezika manjina u medijima i obrazovnim institucijama, te da se omogući pronalazak nestalih osoba i nastavi suradnja u procesuiranju ratnih zločina. I Dubravka Šujica je također ocijenila da je potreban bolji odnos prema manjinama i rješavanje sudbine nestalih osoba. Je li Srbija spremna na razgovore o ovim pitanjima, s obzirom na to da se sve češće spominje pitanje zastupljenosti hrvatske manjine u parlamentu, kao i pitanje informiranja, što je aktualizirano nakon gašenja lokalnih medija koji su emitirali manjinske programe?

Srbija je jedina država u procesu pregovora o pristupanju koja je pripremila poseban akcijski plan za manjine. Uz to opće je poznata, širom EU, činjenica da je pravni okvir kojim se utvrđuje položaj i status nacionalnih manjina u Srbiji jedan od najotvorenijih i najnaprednijih u Europi, po čemu je Srbija značajno iznad prosjeka EU. U pogledu financiranja medija, jedina iznimka koju smo napravili u odnosu na princip da država mora izaći iz medija jest obveza da se zadrži emitiranje programa na manjinskim jezicima. Pitanje nestalih je za nas, baš kao i za naše hrvatske susjede jedno od najbolnijih i najosjetljivijih pitanja. Upravo zbog činjenice da je najveći broj nestalih ili neidentificiranih osoba srpske nacionalnosti. Zato smo spremni da ove probleme rješavamo

bez nacionalnog predznaka. Što se ostalih pitanja tiče, Srbija je i prije članstva Hrvatske u EU provodila svoje međunarodne obveze ili dostigla odgovarajuće standarde. U protivnom ne bi mogla biti kandidatom za članstvo, a kamoli započeti pregovore o članstvu. Dakle, ne samo da smo spremni razgovarati, već to stalno i činimo i što je još važnije na institucionaliziran način. Kao što sam rekla, moje uvjerenje je da se svako pitanje može rješavati u dobroj vjeri i otvorenim dijalogom. Srbija je ozbiljna država i posjeduje pun politički i državotvorni kapacitet. Recept za uspjeh je okrenutost budućoj suradnji, uz rješavanje pitanja iz prošlosti na osnovama međunarodnog i europskog prava.

Uza sve ove probleme kada bi se, po Vašem sudu, moglo očekivati otvaranje poglavlja

23 i 24 i koja bi poglavlja poslije toga došla na red?

Na pitanje jesmo li spremni otvoriti poglavlja 23 i 24 u lipnju odgovor je da jesmo. Ipak najvažnije je da građani osjete napredak kroz reforme koje provodimo. Što se ostalih poglavlja tiče, radimo naporno. Radimo dinamikom koju smo zacrtali s Europskom komisijom. Ta dinamika je radna, a ne politička. Govorimo o skoro 20 poglavlja u okviru kojih su pregovarački dokumenti u različitim fazama pripreme. Proteklog tjedna usvojili smo u Vladi jednu jako važnu pregovaračku poziciju, a riječ je o pregovaračkoj poziciji za poglavlje pet, javne nabave. Smatram da je važno da pregovori teku svojom dinamikom, jer koliko god se nekome činilo da je otvaranje poglavlja velika stvar samo za države kandidate, treba imati

na umu jedan od najvidljivijih načina kako da proširite domašaj, pa ako želite i utjecaj europskih ideja i europskih vrijednosti. Na koncu, to je ono po čemu je EU najpoznatija.

I na kraju još jedno pitanje vezano za odnose Beograda i Zagreba. Očekujete li da će jedno od spornih pitanja biti i pitanje državne granice na Dunavu?

Indikativno je što je svako Vaše pitanje u kontekstu problema na relaciji Beograd – Zagreb. To znači da ćemo ubuduće morati više razgovarati. Što se tiče graničnih sporova, rješavamo ih u dobroj vjeri i u duhu međunarodnog prava. Na to smo se obvezali i to jedino možemo učiniti kao civilizirane države, koje baštine europske vrijednosti.

Zlata Vasiljević

PRIJEDLOG REKTORA ZAGREBAČKOG SVEUČILIŠTA

Ćirilicu vratiti u osnovne škole

Ideja koju je iznio rektor Sveučilišta u Zagrebu **Damir Boras** po kojoj bi u osnovne škole u Hrvatskoj trebalo vratiti učenje ćirilice, nestale iz progra-

fakultetu, već dulje vrijeme raspravlja u kontekstu problema nastalih s postavljanjem ćiriličnih ploča u Vukovaru, prenosi *Jutarnji list*.

ma početkom devedesetih, za mnoge je iznenađujuća. Ipak, o njoj se na Sveučilištu, a primarno na zagrebačkom Filozofskom

»Mislim da bi učenje ćirilice trebalo vratiti u škole, kao što bi trebalo glagoljicu ponuditi kao izborni predmet. To su staro-

hrvatska pisma i bilo bi lijepo nanovo ih vidjeti u nastavi«, izjavio je zagrebački rektor, uvjeren da će u stručnoj javnosti mnogi misliti isto.

»To nije srpsko pismo, samo su je Srbi zadržali, a Hrvati su se priklonili Zapadu i prihvatili latinicu. Kad bi se u školama otvorila mogućnost njezina učenja, vjerujem da bi bilo onih koji bi se odazvali«, kaže *Ljilja Vokić*, bivša ministrica prosvjete i profesorica hrvatskog jezika.

A da bi ćirilica oplemenila, a ne osiromašila hrvatske đake, smatraju i akademik **Josip Bratulić** te redovni profesor Odsjeka za kroatistiku **Davor Dukić**.

Bivši dekan Filozofskog fakulteta, akademik Josip Bratulić, stav o ćirilici u školama opravdava na sljedeći način:

»Nijedno znanje čovjeka ne opterećuje da bi ga osiromašilo.

U mozgu prostora ima, a znati pisma je vrlo dobro – onaj tko ne zna pisma, ne zna ni jezike. Problem je što ćirilici treba skinuti političku auru. Kako? Vrlo jednostavno – nazovimo je hrvatskom ćirilicom«, predlaže akademik Bratulić.

Davor Dukić, redovni profesor Odsjeka za kroatistiku – Katedre za stariju hrvatsku književnost, navodi dva razloga zbog kojih bi bilo dobro učiti ćirilicu.

»Na ćirilici imamo niz starih tekstova, a poznavanje toga pisma pomaže učenju ruskog jezika. Drugi je razlog to što se u nama susjednim zemljama rabe i ćirilica i latinica, a svladavanjem osnova ćirilice u osnovnoj školi naši bi učenici dobili mogućnost čitanja stručne literature na ćirilici. Kada nešto bolje poznajete, manje od toga zazirete«, kaže Davor Dukić.

IZBORNA UTRKA ZA SKUPŠTINE NOVOG SADA I AP VOJVODINE

DSHV – zajednički nastup s DS-om

Demokratski savez Hrvata u Vojvodini nastupit će i na lokalnim izborima u Novom Sadu s koalicijom koju predvodi Demokratska stranka, a čine je još i Nova stranka i Mađarski pokret. Lista nosi naziv *Demokratska stranka – dr. Veljko Krstonošić* i bit će na šestom mjestu na izbornom listiću.

Gradska izborna komisija proglasila je do sada osam lista kandidata za izbore vijećnika u Skupštini grada Novog Sada. Slično kao i u drugim gradovima, prva na izbornom listiću bit će Srpska napredna stranka. S naprednjacima će na listi *Aleksandar Vučić – Srbija pobjeđuje*, u koaliciji biti kandidati iz Socijaldemokratske partije Srbije, Partije ujedinjenih penzionera Srbije, Srpskog pokreta obnove, Pokreta socijalista i Nove Srbije.

Predsjednik GrO SNS-a **Miloš Vučević**, koji je i aktualni gradonačelnik Novog Sada, izjavio je kako, osim spome-

nutih stranaka, očekuje da će potporu toj listi na izborima dati i Samostalna demokratska stranka Srbije, grupa građana NS blok i stranka slovačke nacionalne manjine *Slovaci napred*.

Na drugoj poziciji bit će lista *Liga socijaldemokrata Vojvodine – Nenad Čanak*, koji će na lokalnim izborima nastupiti samostalno, a treće mjesto na izbornom listiću zauzet će lista *Ivica Dačić – Socijalistička partija Srbije, Jedinstvena Srbija – Dragan Marković Palma*.

Lista *Dr. Vojislav Šešelj – Srpska radikalna stranka*, zauzet će poziciju broj 4 na izbornom listiću, dok će se na poziciji broj 5 naći lista *Vajdasági Magyar Szövetség – Pásztor István – Savez vojvođanskih Mađara – Istvan Pastor*.

Na sedmoj poziciji bit će lista *Dveri – Demokratska stranka Srbije – Sanda Rašković Ivić – Boško Obradović*, dok će osmo mjesto na izbornom listiću zauzeti 3D čiji je naziv liste *Narodni*

pokret Dinara, Drina, Dunav – Tomislav Bokan.

Sudjelovanje u izornoj utrci u Novom Sadu najavile su i druge stranke, ali još nisu predale liste kandidata.

Lokalni izbori bit će održani 24. travnja, biraju se stranačke liste, a gradonačelnike će birati novouspostavljene većine u lokalnim skupštinama.

Logično je da je onaj tko je prvi na izornoj listi kandidata za zastupnike bude promoviran i kao budući gradonačelnik. **Veljko Krstonošić** s liste DS-a već je promoviran kao kandidat za gradonačelnika Novog Sada, dok je **Miloš Vučević** (SNS) izjavio je da će ponovo biti kandidat za prvog čovjeka grada, a prvi su kandidati na izbornim listama i **Slobodan Cvetković** (SPS), **Đurađ Jakšić** (SRS), **Borko Ilić** (DSS), ali i **Nenad Čanak** (LSV).

Punoljetni građani Vojvodine s pravom glasa odlučivat će koncem travnja, osim o novom sastavu republičkog parlamenta i lokalnih skupšti-

na, i o tome tko će ih predstavljati naredne četiri godine u klupama Skupštine Vojvodine. DSHV će i na ovoj izornoj razini nastupiti u koaliciji s DS-om.

Pokrajinska izborna komisija je do sada donijela rješenja o proglašenju sljedećih izbornih lista za zastupnike u Skupštini APV:

Izborna lista *Aleksandar Vučić – Srbija pobjeđuje*

Izborna lista *Za Vojvodinu rada i znanja – Demokratska stranka, DSHV, Nova, ZEP-Zeleni – dr. Bojan Pajtić*

Izborna lista *Ivica Dačić – Socijalistička partija Srbije (SPS), Jedinstvena Srbija – Dragan Marković Palma (JS), Patriotski pokret Srbije (PPS)*

Izborna lista *Nenad Čanak – Liga socijaldemokrata Vojvodine – Digni glavu!*

Izborna lista *Vajdasági Magyar Szövetség – Pásztor István – Savez vojvođanskih Mađara – Istvan Pastor*

Z. S.

DS podnijela žalbu REM-u

Demokratska stranka predala je 29. ožujka žalbu Regulatornom tijelu za elektroničke medije zbog kršenja obvezujućeg uputstva tog tijela radio i televizijskim stanicama u predizornoj kampanji.

Glasnogovornica DS-a **Aleksandra Jerkov** kazala je da žalbu podnose, jer je Srpska

napredna stranka nesrazmjerno zastupljena u elektroničkim medijima u odnosu na druge stranke, prije svega oporbene.

Ona je dodala da državni dužnosnici zlorabe svoje funkcije u medijima kako bi vodili kampanju svoje stranke i zbog toga što su se »pojedini mediji otvoreno, nedvosmisleno i očigledno stavili u službu propa-

gandne službe SNS-a«.

»Ovo nije pitanje DS-a, čak ni pitanje političkih stranaka, ovo je pitanje fer uvjeta za izbore i toga može li vas netko maltretirati u medijima, samo zbog toga što mu se ne dopada ono što mislite i postoji li institucija u ovoj zemlji koja vas može zaštititi«, rekla je Jerkov novinarima prije podnošenja žalbe i dodala

da je »skandalozno što je DS morala podnijeti prijavu REM-u za ono što je REM-ov posao«.

Članica Političkog savjeta DS-a **Vesna Marjanović** je rekla kako je prilikom izbora članova REM-a, bilo očigledno da se »priprema teren koji je trebao ugušiti svaku ravnopravnost u zastupljenosti stranaka u predizbornom procesu«.

LOKALNI IZBORI U SRIJEMU

Proглаšene liste u Srijemu

U svim gradovima u Srijemu lista Srpske napredne stranke od izborne komisije proglašene su za prve na predstojećim lokalnim izborima. U četiri srijemske općine, druge po redu proglašene su liste na kojima su kandidati za vijećnike Demokratske stranke.

U Srijemskoj Mitrovici proglašeno je sedam lista stranaka koje će sudjelovati na predstojećoj izbornoj utrci na lokalnom nivou. Druga proglašena je lista *Za pravednu Srbiju Demokratska stranka – dr Miroslav Kendrišić* koju čine DS, DSHV i Nova, a odmah poslije nje je lista *Ivica Dačić – Socijalistička partija Srbije. Ujedinjena oporba Mitrovice –Aleksandar Prodanović*, koju čine SDS, Zajedno za Srbiju i Vojvođanska partija je četvrta lista, a potom slijede Koalicija *Demokratska stranka Srbije – Narodni pokret Dinara-Drina-Dunav i Dveri za Srijemsku Mitrovicu*.

Slična situaciju je i u Rumi. Odmah nakon naprednjaka druga po redu je lista *Ruma može bolje – Nenad Borović* (DS, LSV i Zelena ekološka partija-Zeleni). Potom slijedi lista *SPS-a, Dveri – DSS, Dr Vojislav Šešelj – SRS* i lista *Boris Tadić, Čedomir Jovanović – Savez za Rumu*.

Situacija u Šidu, što se tiče predaje izbornih lista, ostala je nepromijenjena. Poslije SNS-a, proglašena je lista *Srpske radikalne stranke*, zatim *Socijalističke partije Srbije*, i lista *Vrijeme je za pristojne ljude* (DS, LSV, SDS, Zelena ekološka partija – Zeleni i LDP).

U Irigu je do sada proglašeno sedam izbornih lista. Poslije SNS-a, izbornu listu predala je i LSV koja za sada jedina u Srijemu u ovoj općini nastupa samostalno. Treća proglašena lista je lista *SPS-a*, zatim *Pokret socijalista, Srđan Budimčić Kepa – za našu Opštinu Irig, Srpska radikalna stranka* i lista *Najbolji izbor – dr veterine Živan Radojčić* (DS, SVM i LDP).

Druga po redu lista nakon SNS-a u Inđiji, je lista *Petar Filipović – Zato što volim Inđiju*, potom lista *SPS-a* i lista *LSV – Inđija naša kuća – Nenad Čanak – Pokret za preokret – Zelena ekološka partija Zeleni*.

U Staroj Pazovi nakon naprednjaka, druga proglašena je lista *Demokratske stranke*. Ova stranka na predstojeće lokalne izbore, izlazi samostalno. Treća i posljednja do sada proglašena lista u ovom srijemskom gradu, je lista *Socijalističke partije Srbije*.

S. D.

PREDIZBORNA OBEĆANJA

Povećanja plaća

Premijer **Aleksandar Vučić** rekao je da će o povećanju plaća radnicima u zdravstvu i prosvjeti razgovarati nakon drugog tromjesečja, pod uvjetom da i ono bude uspješno.

»Rezultati u prvom kvartalu su dobri, treba nam još jedan takav i donijet ćemo ponovno odluku za povećanje primanja u prosvjeti i zdravstvu, ali to ćemo uraditi tek kad budemo sigurni da nećemo time ugroziti javne financije«, rekao je premijer za Tanjug u Koceljavi, gdje je obišao školu.

Za punu autonomiju Vojvodine

Lideri Liberalno-demokratske partije i Socijaldemokratske stranke **Čedomir Jovanović** i **Boris Tadić** najavili su da će se zalagati za ostvarivanje svih potencijala Vojvodine putem ustavnih reformi i pune autonomije. Jovanović je naveo da je Vojvodina potrebna Srbiji i da LDP i SDS ne žele voditi kampanju koja će izolirati Vojvodinu.

»Za nas su pitanja čuvanja identiteta, vječne zaštite tog važnog ljudskog prava od fundamentalnog značaja za vođenje politike«, naglasio je Tadić i poručio da će se ta lista zalagati za moderna europska rješenja, za proširenje nadležnosti AP Vojvodine, za regionalizaciju Srbije, ali i nadležnosti lokalnih samouprava.

Pravo na jednake poticaje

Predsjednik zrenjaninske Lige socijaldemokrata Vojvodine **Predrag Perkić** izjavio je da ta stranka traži da srpske kompanije, tvrtke, poduzetnici i poljoprivrednici imaju pravo na jednake poticaje i stimulacije kao i stranci.

Perkić je novinarima rekao da su u LSV-u uvjereni da su domaći poduzetnici i poljoprivrednici jednako sposobni da uz pogodnosti kakve se daju strancima, zaposle domaće radnike i omoguće razvoj gradova i općina.

Provjeriti podrijetlo imovine

Predsjednik pokreta *Dosta je bilo* **Saša Radulović** se založio za donošenje zakona o podrijetlu imovine, za koji je rekao kako je vrlo jednostavan i koji treba da kaže da za svu imovinu koju imate morate imati neke zakonite porezne prihode za koje ste podnijeli poreznu prijavu kojom opravdavate kako ste stekli tu imovinu.

»I to nije problem za 95 posto građana Srbije, a onih pet posto ćemo morati provjeriti«, poručio je Radulović.

KRISTIJAN TAKAČ, UREDNIK, NOVINAR SUBOTIČKOG DOPISNIŠTVA RTV-A

Profesija bez klasičnog radnog vremena

Razgovor vodio: Dražen Prčić

Novinarstvo mi je nekako bilo predodređeno

** Subotičko dopisništvo je najveće * Razlika u*

*izvještavanju o manjinskim temama * Nema*

cenzure, samo autocenzure

ostati u tim sferama, ali su došle devedesete godina prošlog stoljeća, besparica i stjecajem okolnosti sam završio u Subotici, a ne Novom Sadu. Ovdje nije bilo mogućnosti za daljnjom edukacijom u sportskim okvirima i tražeći se u nečem drugom, javio sam se na audiciju koju je raspisalo dopisništvo RTS-a. S obzirom na to da i srpski i mađarski jezik govorim na razini materinjeg, prošao sam audiciju i počeo se baviti novinarskom profesijom. Danas, nakon toliko godina bavljenja novinarstvom, siguran sam kako mi je ta profesija i bila predodređena.

HR: Koja je Vaša trenutna funkcija u dopisništvu RTV-a u Subotici?

Od prvog veljače sam imenovan urednikom subotičkog dopisništva, ali moram spomenuti kako funkciju rukovođenja zajednički, iz tjedna u tjedan naizmjenično, obavljam skupa s kolegicom Radom Stajić. Osim organizacijskih obveza koje ova pozicija zahtijeva, u osnovi sam zapravo novinar.

HR: S obzirom na određene teme vezane uz sjever Bačke, koje su u proteklom razdoblju izašle izvan lokalnih okvira, prilazi subotičkog dopisništva su dobili znatno više prostora u programima Radio-televizije Vojvodine.

Dopisništvo RTV-a u Subotici je uvjerljivo najveće dopisništvo u okviru ove pokrajinske medijske kuće. Nas ovdje ima desetak ljudi koji radimo priloge na srpskom, mađarskom i hrvatskom jeziku i bunjevačkom govoru, imamo jednu jako dobru novinarsko-tehničku ekipu i šaljem mnogo više materijala, bilo kada su u pitanju dobre ili one manje dobre vijesti, što opet na svoj način dovodi do veće zastupljenosti u programima RTV-a. Primjerice, od prošle godine nismo uopće morali brinuti o temama o kojima ćemo izvještavati iz Subotice, jer su se teme praktično događale od sebe.

HR: Migrantska kriza je postala takoreći kontinentalni problem širokih razmjera, a javljanja

Tijekom nekoliko posljednjih mjeseci prošle godine Subotica se zbog migrantske krize svakodnevno nalazila u gotovo svim informativnim programima. Dopisništvo Radio-televizije Vojvodine neumorno je izvještavalo javnost iz dana u dan, a urednik i novinar **Kristijan Takač** često je bio na licu mjesta najzanimljivijih događanja.

HR: Dvadeset godina ste novinar, ali kako sami kažete Vaša životna i profesionalna priča je svojevremeno išla u posve drugačijem smjeru. Kako je došlo do odluke da se počnete baviti novinarskom profesijom?

Istina, svojevremeno su moja životna razmišljanja išla u posve drugom smjeru. Aktivno sam se bavio sportom i želio sam

i prilozi vaše ekipe s granice između Mađarske i Srbije dobivala su veliki prostor u brojnim informativnim emisijama. Kako danas gledate na to razdoblje opasnog novinarskog življenja?

Vrlo često smo bili na granici, a često smo išli i na snimanja preko u Mađarsku. Kada je bilo, kako bih rekao, najžešće u vremenima kada je Mađarska zatvorila svoju granicu, svakodnevno smo bili tamo i osobno sam, prvi puta u životu, izvršavajući svoju novinarsku dužnost imao prilike osjetiti suzavac, biti prisutan usred ljudskog stampe da i svih neugodnih događanja koji su pratili ove izvanredne okolnosti.

HR: S druge strane, grad iz kojeg svakodnevno izvještava vaše dopisništvo ima i lijepih vijesti. Osobito kada se one dotiču gospodarskog razvoja i otvaranja novih radnih mjesta.

Subotica se, neovisno od političkih opcija koje su započele ili nastavile njen gospodarski razvoj, definitivno razvija uz činjenicu kako se otvaraju nova radna mjesta i da slobodna zona kontinuirano otvara nove poslovne mogućnosti.

HR: Kao novinar ste često u prilici iz prve ruke saznati određenu informaciju. Kako gledate na ovu prednost profesije kojom se bavite?

Rad u dopisništvu podrazumijeva, novinarskim žargonom rečeno, svojevršno svaštarenje, jer prirodom dopisničkog posla primorani smo raditi sve što se događa u našem rajonu. Kao novinari često prvi dolazimo do određenih informacija i bolje smo upućeni u svakodnevna događanja od tzv. drugih ljudi i profesija, što je jedan lijep privilegij ovoga posla. Ali, s druge strane, novinar si svih 24 sata, koliko traje dan. Nema tu klasičnog radnog vremena, jer vijesti ne biraju vrijeme kada će se dogoditi.

HR: Postoji li određena cenzura ili

autocenzura s kojom pristupate određenom izvoru informacija i temi o kojoj treba izvještiti javnost?

Kategorično mogu ustvrditi kako u RTV-u ne postoji cenzura u smislu da nas bilo tko od nadređenih uvjetuje ili usmjerava u načinu na koji ćemo prezentirati javnosti naš rad. No, s druge strane sigurno je da postoji jedna vrsta autocenzure, a to je nešto što se gradi godinama u svakom novinaru, uz osjećaj za ono što se može ili ne može objaviti javnosti. Osobno, nikada nisam bio pristaša objavljivanja nikakvih neprovjerenih vijesti senzacionalističke pozadine. Objavit ću samo materijal koji je prošao provjeru iz više izvora, a u svojim prilogima uvijek nastojim dati priliku za očitovanje sugovornicima i akterima s obje strane određenog događaja. Također, ne preferiram da u svojim prilogima dajem osobne komentare. Kao osoba mogu imati svoje mišljenje, ali kao novinaru moja dužnost je objektivno prenijeti informaciju a na gledateljima je da sami procijene i vjeruju riječima naših sugovornika. U tom kontekstu je zapravo prisutna spomenuta autocenzura zahvaljujući kojoj neću javnosti, tijekom televizijskog priloga, prenijeti baš sve što mi je u glavi.

HR: Kako gledate na realiziranje priloga koji se dotiču vijesti iz života manjinskih zajednica, po kojima je Subotica zbog svoje nacionalne šarolikosti karakteristična. Zahtijevaju li oni drugačiji način medijskog tretiranja?

Ne radi se ista tema na isti način za srpsku ili mađarsku redakciju, govoreći u mom slučaju jer ja radim za ove dvije redakcije u sklopu našeg dopisništva. Primjerice, ono što je zanimljivo za mađarsku javnost nije dovoljno zanimljivo za srpsku ili obratno, a kada se ista tema radi za obje redakcije uvijek se mora sagledati iz posve različitog kuta, uz odabir posve drukčijih sugovornika.

Naravno, uvijek se gleda da su to osobe koje će govoriti svojim materinim jezikom, zbog autentičnosti i izbjegavanja prijevoda. Opet, Subotica je i po tom pitanju specifična u odnosu na ostale gradove u Srbiji, jer je ovdje, kao što je dobro poznato zbog broja pripadnika mađarskog naroda i drugih manjina, manjina – većina.

HR: Tijekom svojeg dvodecenijskog novinarskog staža radili ste i na javnom servisu i na privatnoj televiziji. Vidite li razliku između ove dvije posve drugačije medijske platforme?

Jeste drugačije, jer u privatnoj kući postoje novinarska pravila, potom tzv. međunarodna pravila u svakodnevnom radu, ali iznad svega su pravila vlasnika televizijske postaje. Jer privatnik dobro zna kako mora balansirati u stvarnosti, jer je vođenje jedne medijske kuće izuzetno skupa i komplicirana stvar i bez potpore lokalne sredine i grada jako je teško opstati. A što se tiče primjerice RTV-a, mi smo tu mnogo slobodniji u svom radu. Nitko nas ne zove i utječe na naš rad, a i teme su po svojoj široj interesantnosti potpuno drugačije. Jer ono što je možda na lokalnu zanimljivo upravo zbog lokalnog konteksta gubi na interesu šireg auditorija.

HR: Televizija RTV je po svim pokazateljima u određenom usponu i sve više postotno sudjeluje u medijskoj gledanosti i vidljivosti na prostorima Vojvodine i Srbije. Kako sebe vidite kao dio jedne mlade, perspektivne novinarske ekipe čiji rad je mnogo više vrednovaniji od gledateljstva na ovim prostorima i osjećate li određenu konkurenciju od najvećeg javnog servisa, RTS-a?

Ne bih rekao da osjećamo konkurenciju, jer gledatelji koji prate oba programa dobro znaju kako se mi određenim temama bavimo posve drugačijim pristupom i da smo mnogo više skoncentrirani na Vojvodinu. Kroz naše informativne programe se,

naravno, prožimaju vijesti koje se odnose na cijelu Srbiju i to je posve normalno. Što se tiče odgovora na prvi dio pitanja, vidim jednu lijepu budućnost za javni servis RTV-a, jer teme kojima se mi bavimo, osobito one dokumentarne, edukativne i ostale stvari kojima se bave kolege iz Novog Sada, nitko drugi neće raditi. To je odgovor i na pitanje koje ljudi često znaju postavljati kada se spomene plaćanje televizijske pretplate. Tu je također i značajna razlika između javne i privatne televizije koja opet ide samo u smjeru profitnog poslovanja.

HR: Koliko je teško danas u vremenu konkurentnog medija interneta baviti se televizijskom informativom?

Jako je teško raditi informativu u današnjem vremenu sve prisutnijeg interneta. Informacije jako brzo stižu sa svih strana i dok mi to sve uspijemo tehnički upakirati i prilagoditi za televizijsku sliku, već mnogo ljudi to zna. Zbog toga će se i televizija kao medij, kada je u pitanju informativni program morati na određeni način ubrzati javljajući se uživo, putem lutajućih reportera, s lica mjesta. Samo to je svježja informacija. Ovako ako mi nešto snimimo prijedodne, a emitiramo poslijepodne to već u velikoj mjeri gubi na informativnoj svježini.

HR: Na koncu, što je nešto što u novinarskoj profesiji volite više od šarolikog opusa kojim se svakodnevno medijski bavite?

Svoju novinarsku karijeru sam započeo kao sportski novinar i dugo godina sam radio tu oblast. Istina i sada radim sportske priloge, ali u mnogo manjoj mjeri nego nekad. Volim pogledati sportske događaje, biti kao novinar dio njih, a Subotica je prošle godine i po odličnim sportskim rezultatima bila u žiži šireg medijskog interesa. Sport je bio i ostao moja najveća ljubav, ali priroda posla često mora ustupiti veći prostor informativi.

STRANKE I KOALICIJE U PREDIZBORNOJ KAMPANJI: OSTALI

Cvijeće bez mirisa

Lista pod brojem 7 izravno je suprotstavljena onoj pod brojem 2, baš kao što će se za malobrojne glasače boriti liste pod brojevima 4, 5 i 10, dok Pokret Dosta je bilo tek treba naći svoj redni broj – na sveopću radost liste pod brojem 1

Samo je, zapravo, redosljed predavanja liste uvjetovao da koalicijom pod nazivom *Boris Tadić, Čedomir Jovanović – Savez za bolju Srbiju* – LDP, LSV, SDS (pod brojem 7) započnemo treći, a ne drugi nastavak predstavljanja koalicijskih lista za predstojeće izbora. Naime, ono što se i za ovu koaliciju – kao i za listu Demokratske stranke (DS) i njezinih partnera – s velikom dozom sigurnosti može reći jest da će za ove izbore pod svoj šinjel okupiti preostalu stranačku vojsku iz sve tri centrale dok će većinu gotovo pa istog biračkog tijela ostaviti da možda čak i do 24. travnja psuje njihove lidere, nesposobne da prevladaju osobne netrpeljivosti, što su ih doveli u situaciju da do posljednjeg dana traže finese koje će ih opredijeliti na jednu od dvije strane.

ZANIMLJIVO, NAMJESTO OZBILJNO

Ipak, za ovu je koaliciju vezano i nekoliko zanimljivosti. Jedna od njih svakako je da – iako mu ime i prezime službeno »predvodi koaliciju« – predsjednika Socijaldemokratske stranke **Borisa Tadića** nema na listi kandidata za zastupnike u Skupštini Srbije dok je istodobno lider Lige socijaldemokrata Vojvodine **Nenad Čanak** (kog u službenom nazivu koalicije nema) prvi na istoj toj listi. Istodobno, još i prije predavanja liste Tadić je optužio predsjednika DS-a **Bojana Pajića** što nije postignut koalicijski sporazum sedam (a možda i više) stranaka da idu na jednoj listi na što je ovaj drugi odgovorio šutnjom, ostavljajući javnosti da nagađa je li pregovore o istoj listi napustio

pod pritiskom vlastitog članstva. Naravno, nije potrebno puno niti inteligencije niti mašte, pa pogoditi kome je upravo ovakav slijed događaja vjerojatno izmamio osmijeh na uvijek brigom izmučenom licu. Zanimljivo za ovu koaliciju svakako je i to što će na pokrajinske izbore SDS i LDP izaći zajedno dok će – na temelju odluke Glavnog odbora stranke – LSV nastupiti samostalno, što će kao posljedicu imati uzimanje jednih od drugih onoga što će na republičkoj razini pokušati skupa ukrasti od DS-a. I obratno. Vjerojatno najzanimljiviji detalj, vezan uz ovu koaliciju, pronašao je portal *Južne vesti* koji je objavio da se prvi »južnjak« (od 35 prebrojanih u odnosu na 250 potencijalnih) na ovoj listi nalazi na 21. mjestu. Dođe li ova lista kojim slučajem, ehm, na vlast ovaj

će portal s pravom moći rabiti onu novokomponiranu: »što južnije, to tužnije«. Naravno, pod uvjetom da u nekom narednom tekstu objave da je na istoj listi još manji broj kandidata iz Beograda (koji je, podsjetimo, južno od Vojvodine).

Programski dio ove koalicije – baš kao i dvije o kojima je ranije pisano, kao i one koja upravo slijedi – javnosti je poznat i na praktičnoj i na teorijskoj ravni, kroz rezultate njihove dugogodišnje vladavine (iz posljednje, na pokrajinskoj razini upravo izlaze), te kroz originalne floskule o tome kako je ova lista »građanska opcija«.

A lista koja slijedi pravi je primjer kontinuirane manipulacije od građansko-socijaldemokratske do nacionalno-patriotske opcije, što joj je – bez obzira na »ideologijsku širinu« , a još

i više na naslijeđe iz prošlosti – eto, već tri mandata osiguralo sudjelovanje u vlasti. Riječ je, naravno, o listi *Ivica Dačić – Socijalistička partija Srbije (SPS), Jedinstvena Srbija (JS) Dragan Marković Palma*, koja na ove izbore izlazi pod rednim brojem 3. Iako ovoga puta na izbore izlaze bez svojih negdašnjih saveznika, Partije ujedinjenih penzionera Srbije (PUPS, koji se prelaskom u savez sa Srpskom naprednom strankom odlučio na rizičan potez), nije izvan pameti pretpostaviti da će njihovi kandidati i ovoga puta privući dovoljnu brojku glasača za prelazak cenzusa. Uspiju li u tome, nije izvan pameti niti da će im njihova lafitteovska čud (ona koju je Broj Jedan tako sjajno dočarao) opet otvoriti neka od vrata ministarstava u budućoj Vladi. Naime, bez obzira na često iskazivano otvoreno nezadovoljstvo radom (i ulogom) SPS-a u prethodnim sazivima Vlade premijera **Aleksandra Vučića**, bar za dolje potpisano-ga, ne bi bilo preveliko iznenađenje da ih nakon izbora pozove na suradnju, ne zbog potrebe sklapanja koalicije nego zbog »podjele odgovornosti«, odnosno prijeko potrebnog pražnjenja energije na dežurne krivce. Predsjednici ovih stranaka, poput **Ivice Dačića** – koji, i pored sporadičnih »verbalnih ekskurzija« (ili možda upravo zbog njih: da trbuhozbori ono što jači partner ne smije) – ili **Dragana Markovića Palme** – kod kojeg je svakako najfascinantniji njegov obrazovni profil – svakako su jedini mogući izbor za traženje naizgled nepotrebnih partnera. Pa neće se valjda za tako odgovornu ulogu na dvoru Vučić osvrutati lijevo ili desno kad je to oboje i pred njim i iza njega?

TIJESNO I DESNO

Uostalom, jedan takav, ali mnogo časniji primjer u prethodnoj Vladi već je postojao. Riječ je o bivšem ministru gospodarstva **Saši Raduloviću**, koji je nakon ostavke (zbog »zaustavljanja reformi«) utemeljio Pokret *Dosta je bilo* i koji je – osim novog lica na vremesnoj oporbenoj slici – i verbalno, ali i programski najljući

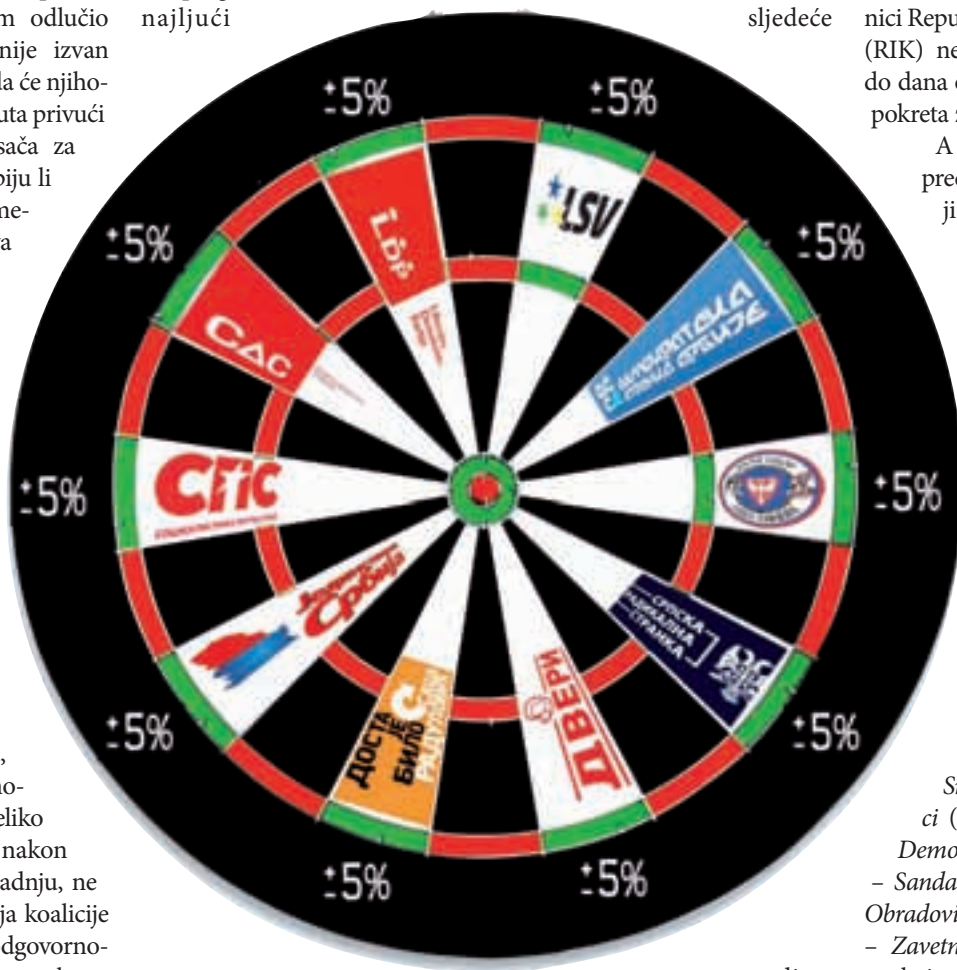
S obzirom na to da je iznutra upoznao kako vlast funkcionira (i upravo zbog toga iz nje izašao) vjera u Radulovićevu upornost da neće odustati dok ne ukinu partijsko zapošljavanje i tajne štetne ugovore ravna je njegovom optimizmu da će se Srpska napredna stranka (zbog projiciranog pada popularnosti nakon izbora) raspasti već ove godine, te da će stoga novih izbora biti već sljedeće

reformama na koje ovo društvo već desetljećima čeka. Međutim, i pored Radulovićevog optimizma kako Pokret »dobro stoji«, napose u Vojvodini, pravu sliku o tomu *Dosta je bilo* i prije samih izbora neće dobiti samo na temelju istraživanja javnog mnijenja nego u vlastitoj sposobnosti da prikupi dovoljan broj potpisa građana za predaju već sačinjene izborne liste. Naime, među 10 lista na službenoj stranici Republičke izborne komisije (RIK) nešto više od tri tjedna do dana održavanja izbora ovog pokreta za sada nema.

A ako ćemo pravo, za predstojeće izbore postoji još jedan razjedinjeni savez – koji se nalazi na suprotnoj strani od ljevice – a zbog čije se razjedinjenosti u osmijeh razvlači i druga strana jednog uvijek namrgođenog lica. Riječ je, naravno, o desnici – i to onoj u rasponu od ultranacionalističke do »salonske« – a koje su u RIK-u potvrđene pod rednim brojevima 4, 5 i 10. Riječ je o *Srpskoj radikalnoj stranci (SRS)*, koaliciji *Dveri – Demokratska stranka Srbije – Sanda Rašković Ivić – Boško Obradović i Za slobodnu Srbiju – Zavetnici – Milica Đurđević* za koje malo tko može znati u čemu se razlikuju. Na temelju njihovih stavova prosječan desničar u Srbiji pomislio bi da je biti rusofil isto što i biti eurofob, odnosno da je netrpeljivost prema određenim nacionalnim kategorijama u Srbiji i najbližem joj susjedstvu ravna antinatioovskom raspoloženju. Ali, eto, ipak ni te bitne reference – baš kao i u slučaju DS-a i »one druge liste« – nisu (bile) dovoljne da osvjedočeni antizapadnjaci 24. travnja nastupe pod istim brojem.

Na radost svih njihovih protivnika.

Z. R.

Vučićev protivnik. Od 20 točaka programa ovog »Pokreta pristojnih ljudi«, kako za sebe vole reći, svakako vrijedi izdvojiti bar neke: popis i procjena državne imovine; novi izborni zakon (izravni izbori za gradonačelnike, veći cenzus za koalicije...); nov zakon o medijima; uvođenje Zakon o podrijetlu imovine; ukidanje poticaja stranim investitorima; stavljanje izvan snage Zakon o poljoprivrednom zemljištu; ukidanje pretplate za RTS; smanjivanje poreza i doprinosa i uvođenje tzv. sintetičkog poreza; završetak restitucije...

godine. Ono što je još znakovito za ovaj pokret i njegovog lidera svakako je uvjerenje da – čak i da hoće – na izbore ne mogu ići u koaliciji niti s oporbenim strankama, jer, kako kaže, »kada se miješa čisto i prljavo, uvijek dobijete prljavo«. Tom izjavom (kao i onom o raspadu SNS-a), danom upravo u Subotici, Radulović je rekao što misli i o onima koji su na vlasti bili do 2012., ali i pred sebe postavio naizgled neostvariv cilj: uvjeriti neodlučne i animirati apstinente da je upravo Pokret *Dosta je bilo* jedini koji je u stanju pridonijeti istinskim

ZLATKO IFKOVIĆ, HRVATSKI GLAS IZ VOJVODINE (HRVATSKA NEZAVISNA LISTA, SUBOTICA, 2016.)

O nama iz osobnog kuta

Knjiga Zlatka Ifkovića Hrvatski glas iz Vojvodine, koja sadrži tekstove vezane za društveno-politički život Hrvata na prostoru Srbije, pružit će vam uvid kako je autor vidio djelovanje političkih stranaka i institucija s hrvatskom nacionalnom odrednicom, koje je utjecalo na položaj Hrvata u Vojvodini.

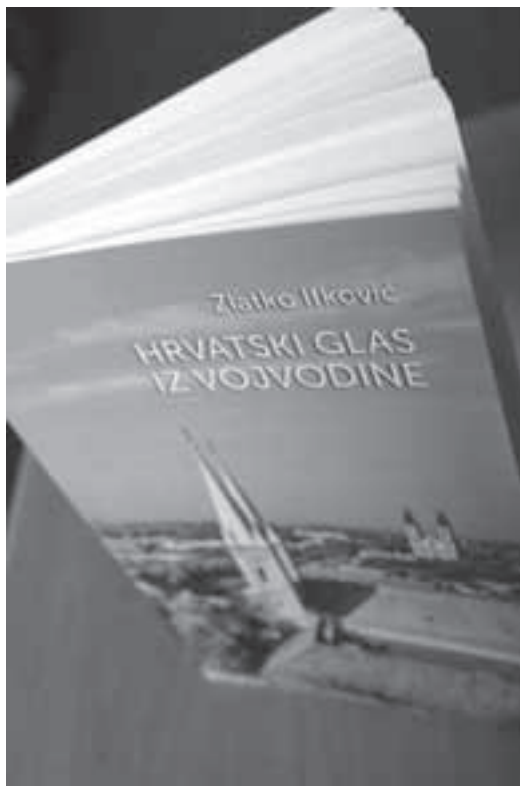
Zlatko Ifković, predsjednik Hrvatske nezavisne liste, osnivač i glavni i odgovorni urednik mjesečnika *Hrvatske novine*, suradnik više časopisa i internet portala, objavio je knjigu pod naslovom *Hrvatski glas iz Vojvodine*. Ifković je prikupio svoje objavljene tekstove koji su vezani uz politički, gospodarski i kulturni život hrvatske zajednice u Srbiji na završetku XX. i početku XXI. stoljeća. Knjiga sadrži trinaest tematskih poglavlja, na 376 stranica sa sto tekstova, izašla je iz tiska u siječnju 2016., u nakladi HNL-a, a sadrži tekstove koje je autor objavljivao tijekom šest godina.

Među ostalim, poglavlja govore o djelovanju Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini i Hrvatskog nacionalnog vijeća, asimilaciji Hrvata u Vojvodini, stradanjima Hrvata u Srbiji od raspada SFRJ do današnjih dana, te o njihovom aktualnom položaju u Srbiji, a knjiga se završava poglavljem koje sadrži trinaest intervju.

SPECIFIČNOST POLOŽAJA HRVATA U VOJVODINI

Svakodnevica dokazuje da tema o životu i o opstojnosti Hrvata u Vojvodini ne manjka, a čitatelji ove knjige bit će bogatiji za neke nove misli i neke nove činjenice, što i jest dio smisla čitanja knjiga. Objavljivanje ovog djela, koje je svojevrsan dokument vremena, o kojem pisanom riječju svjedoči autor iz osobnog kuta, bio je povod za razgovor sa Zlatkom Ifkovićem.

»Aktivno sam sudjelovao u osnutku DSHV-a i bio dugogodišnji član te stranke koja na prostorima Vojvodine djeluje s više ili manje uspjeha dvadeset i šest godina i većina toga što se u tom razdoblju događalo Hrvatima u Vojvodini, Srbiji, događalo se direktno ili indirektno vezano za tu stranku. Tako sam tijekom godina bilježio događanja koja su bila od značaja za ovdašnje Hrvate, a to činim i danas«, kaže Ifković o svojoj

vezanosti za teme o životu, postignućima i problematici Hrvata koji žive u Vojvodini, a koje predočava kroz novinarske tekstove i naglašava da ga je na objavljivanje ove knjige potaknulo to što »Hrvati žive diljem planete, ali nigdje nisu u ovako specifičnoj situaciji, kao na ovim vojvodanskim prostorima.«

»Ovdje je specifična podvojenost između bunjevačkih Hrvata i Bunjevaca koji se ne izjašnjavaju kao Hrvati, što je plod stalnog manipuliranja. Ako se pažljivije pročitaju pisani dokumenti iz vremena Drugog narodnog preporoda bačkih Hrvata od 1918. do 1941., onda se može zaključiti da se povijest ponavlja. Ta podvojenost je i dalje aktualna, a u isto vrijeme se nalazimo na marginama interesa službenog Zagreba. Zar nije specifično i što se položaj Hrvata u Vojvodini mijenja puževim koracima, jer se, među ostalim, u Srbiji nije provodio međudržavni Sporazum o zaštiti prava manjina između Hrvatske i Srbije, potpisan davne 2004. godine. Specifično je i to što živi-

mo u Srbiji nakon Domovinskog rata. Tema vezanih uz nastojanja, rezultate i probleme ovdašnje hrvatske manjinske zajednice je zaista jako mnogo. Možda će ova knjiga onima koji dolaze koristiti da mogu bolje razumjeti u kakvim smo uvjetima djelovali i čuvali hrvatsko ime«, kaže Ifković.

SVJEDOČANSTVO PISANE RIJEČI

Objavljivanjem knjige *Hrvatski glas iz Vojvodine* ona ima važnost i kao dio naše kulturne memorije, a Zlatko Ifković naglašava važnost pisane riječi, kojom se također šalje poruka o opstojnosti ovdašnjih Hrvata.

»Svako ima pravo na svoj stav u svezi položaja Hrvata u Srbiji. Tako sam smatrao da se trebam očitovati o onome što je vezano za sudbinu naroda kojem pripadam. Svaka pisana riječ ostaje, svjedoči o našoj opstojnosti. Glede ove knjige, oni koji dolaze iza nas i koji je budu pročitali, moći će promisliti o djelima onih koji su nas zastupali, kao i o mojim djelima. Možda sam u nekim tekstovima bio previše kritičan, možda su spoznaje do kojih sam dolazio bile krive, ali sam želio dati mali doprinos očuvanju jezika i očuvanju identiteta hrvatske nacionalne manjine i sprječavanju daljnje asimilacije Hrvata na ovim prostorima. Važno je pisati i da bismo 'podsjetili' političku elitu da poduzima konkretne korake kako bi došlo do ostvarivanja onih prava koja nam pripadaju. Sada smo u situaciji da je sasvim neizvjesno hoće li Hrvati u Srbiji poslije izbora na svim razinama koji se održavaju u travnju biti zastupljeni u predstavničkim tijelima. Za manjine i dalje nije uveden institut garantiranog mandata. Temama za pisanje nikad kraja. I pisanom riječju šaljemo poruku: tu smo, svjesni smo sebe, znamo što nam pripada, s nama morate računati i nas morate uzeti u obzir!« kaže Ifković.

Z. Sarić

TRIBINA INICIJATIVE *NOVINARI NE KLEČE* U SRIJEMSKOJ MITROVICI

Manjinski se mediji ne mogu prepustiti tržištu

»Privatizacijom se mediji prepuštaju tržištu što mislim da je dobro, ali mislim da se manjinski mediji ne mogu prepustiti tržištu. To je prosto nedopustivo, jer za njih tržište nije dovoljno veliko«, rekao je Branko Čečen

Nakon održanih javnih tribina u nekoliko gradova u Srbiji, Inicijativa *Novinari ne kleče*, održala je tribinu u Srijemskoj Mitrovici u utorak, 22. ožujka, u prostorijama *Sirmium Arta*. Kako je istaknuto, serija tribina ima za cilj pružiti potporu kolegama novinarima, koji se i dalje, zbog prijetnji vlasnika, direktora, urednika ili lokalnih namjesnika, nisu usudili javno iskazati svoje protivljenje ugnjetavanju. Na tribini su govorili kolumnist i urednik *Danasa* **Dragoljub Petrović**, direktor Centra za istraživačko novinarstvo Srbije **Branko Čečen**, novinarka **Andela Milivojević** i izvršni urednik sajta *Cenzolovka* i predstavnik Inicijative *Novinari ne kleče* **Zoran Nikolić**.

TEŽINA ISTRAŽIVAČKOG NOVINARSTVA

Sudionici tribine bili su predstavnici medija iz Srijemske Mitrovice, koji su, osim toga što su mogli javno postaviti pitanja,

čući na koji je način moguće boriti se za slobodno novinarstvo i slobodu govora na lokalnom nivou i o ulozi udruga u obrani novinarstva:

»Mislim da je danas uopće teško baviti se novinarstvom izvan Beograda. Mehanizmi koji postoje u nacionalnim medijima ili u medijima u Beogradu, mnogo su bliži i pristupačniji nego novinarima koji rade izvan Beograda. Samo istraživačko novinarstvo u manjim sredinama, rekao bih da je nemoguće osim nekoliko kolega koji uspijevaju to raditi. Posljedice koje oni trpe zbog toga su teške i oni mnogo prije nas odustanu od svog istraživačkog novinarskog posla. Jer, ako im netko zbog njihovog istraživačkog rada otpusti majku ili suprugu, ili im eventualno zbog njihovog posla trpe djeca u školi, za očekivati je da tada jedan novinar koji se bavi istraživačkim radom ne može nastaviti svoj rad. Također, imamo ozbiljno neznanje o novinarstvu uopće. O novinarskim standardima, tehnikama i vješti-

nama i mislim da je to izraženije izvan Beograda. Čini mi se da su kolege koje rade u ostalim mjestima u Srbiji, i koji bi željeli baviti se istraživačkim novinarstvom, mnogo usamljeniji jer nemaju nikakvu vrstu potpore u svom radu«, rekao je Branko Čečen.

SINDIKALNO UDRUŽIVANJE

Inicijativa *Novinari ne kleče* pokrenuta je nakon uvrede novinarki *B 92* bivšeg ministra **Bratislava Gašića**:

»Tada smo shvatili da je situacija u novinarstvu mnogo ozbiljnija i da je stanje u medijima nepodnošljivo. Riječ je o problemima u najosnovnijim stvarima: radni status, neisplaćene zarade, maltretiranje od poslodavaca i trpljenje bilo kakvih posljedica zbog nekog svog kritičkog stava ili pokušaja da se zaista bavimo našim poslom i informiranjem građana. Zbog toga smo se najprije okupili u Beogradu, a ubrzo su nam se pridružile i kolege

iz ostalih gradova. Formulirali smo svoje zahtjeve koje smo uputili Vladi i nadležnim ministarstvima. Do danas nismo dobili nikakav odgovor«, ističe **Zoran Nikolić**.

Kao jedino sredstvo za ostvarivanje svojih prava, predstavnici ove inicijative navode suvremeniji način sindikalnog udruživanja:

»Imamo problem što su u privatnim medijima, (a sada su gotovo svi privatni), poslije privatizacije, zabranjena sindikalna udruživanja iako je to kazneno djelo. Novi Zakon o radu omogućava razna nesigurna zaposlenja, kratkotrajne ugovore o radu na određeno vrijeme, ugovore o djelu itd. Tamo gdje su postojali sindikati u bivšim državnim medijima, uočavamo pojavu da se oni sami ukidaju. To moramo promijeniti, jer ako se sami ne izborimo za svoja prava, neće nam skoro biti bolje«, kaže **Nikolić**.

Sudionici tribine iznijeli su i svoje viđenje o posljedicama privatizacije na medije nacionalnih manjina: »Postoji nebriga ako se dopustilo da posljedica novog Zakona bude umanjenje prava na informiranost manjina. Privatizacijom se mediji prepuštaju tržištu što mislim da je dobro, ali mislim da se manjinski mediji ne mogu prepustiti tržištu. To je prosto nedopustivo, jer za njih tržište nije dovoljno veliko. Čini mi se da je propušteno da manjinski mediji budu zaštićeni. S druge strane, ako ova država teži ozbiljnom približavanju Europskoj uniji, čini mi se da će biti prinuđena da barem nešto malo popravi tu situaciju. Sve drugo bi bilo dosta cinično«, navodi **Branko Čečen**.

S. Darabašić

KAKVE MOGUĆNOSTI NAM PRUŽAJU SUVREMENI NAČINI KOMUNIKACIJE?

Virtualni svijet

U odnosu na ljude koji žive u našoj neposrednoj blizini postoje i oni s kojima je komunikacija moguća jedino u virtualnom svijetu

Suvremena stvarnost u svijetu i kod nas, koja iz temelja mijenja način života ljudi, društvene vrijednosti te kvalitetu obiteljskih odnosa, stavlja sve nas pred velike izazove. Čini se da je obitelj, koja se smatrala osnovnom jedinicom društva i imala funkciju spona između pojedinca i šire zajednice, najviše pogođena suvremenim globalizacijskim trendovima. Svjedoci smo sveopćih migracija ljudi koji u potrazi za boljim životom, poslom ili školovanjem, odlaze u druge gradove ili čak dijelove svijeta.

Međutim, neki primjećuju kako suvremeni stil života ne ostavlja puno prostora za komunikaciju na koju smo navikli u obiteljima, čak i s onima koji žive u neposrednoj blizini. S obzirom na interakciju, članovi obitelji funkcioniraju koristeći se površnim i virtualnim oblicima komunikacije, slanjem sms poruka, bivanjem na facebooku, stvarajući privid stalnog formalnog »bliskog« kontakta. U odnosu na ljude koji žive u našoj neposrednoj blizini s kojima bi se odnosi i komunikacija trebali odvijati na ljudima bliskiji način, postoje

i oni s kojima je komunikacija moguća jedino u virtualnom svijetu.

VIRTUALNI PROSTOR KOMUNIKACIJE

Praznici su uvijek prilika za ponovno okupljanje obitelji, međutim, zbog sveopće krize putovanja su se prorijedila. Donedavno se komuniciralo telefonom, a danas se komunikacija među bliskim ljudima održava putem interneta zahvaljujući suvremenim tehnologijama. Internet možemo promatra-

ti kao »globalni komunikacijski prostor« s digitaliziranim informacijama, a u kojem korisnik može kad god poželi pretraživati i dohvaćati sve raspoložive informacije, bez obzira na kojem se mjestu zemljine kugle one fizički nalaze. Komunikacija putem interneta počela se ozbiljno razvijati devedesetih godina XX. stoljeća, da bi, prema podacima iz 2015. godine, danas bilo više od dvije milijarde korisnika interneta u svijetu.

Putem interneta možemo komunicirati na različite načine: slanjem pošte – putem e-maila,

objavljivanjem blogova – nekog oblika internetskog dnevnika, sudjelovanjem u sobama za razgovore (chat room) u kojima prijatelji mogu međusobno razgovarati, upoznavati se, raspravljati o određenoj temi, sudjelovanjem na forumima – »stranicama za raspravu« i dr.

Komunikacija putem e-maila danas je osnovni oblik komunikacije kako privatno, tako i u poslovnom svijetu i gotovo je potpuno zamijenio poštansku korespondenciju. U e-komuniciranju, uz osnovnu pisanu poruku, moguće je priložiti tekstove i slike. Još jedna prednost ovakvog vida slanja poruka je izuzetna brzina, jer primatelju pismo stiže u roku od nekoliko sekundi i ne zahtijeva odlazak u poštanske urede. Ovaj vid slanja pošte štedi i novac i vrijeme.

DRUŠTVENE MREŽE I SKYPE

Društvene mreže su najpopularniji globalni komunikacijski fenomen. Veliki dio komunikacije se preusmjerio u virtualni svijet tako da ljudi odlaze na društvene mreže kako bi se zbližili, povezali i sprijateljili. Jedna od najpopularnijih društvenih mreža je facebook, nastala 2004. godine. Prema statistikama iz 2015. godine, preko 1,5 milijarde ljudi je aktivno na facebooku.

Internetskom komunikacijom se redovito služi i **Mihajlo Skenderović**, ističući prednosti nove tehnologije.

»Imamo veliku obitelj, a imamo nas na raznim stranama. Putem skypea i društvenih mreža uspijevamo biti povezani bez obzira na prostornu razdvojenost. Naravno, bolje bi bilo kada bismo bili skupa, u neposrednoj

komunikaciji, ali i ovo je prilika da se vidimo, porazgovaramo i budemo u kontaktu«.

Među najmodernijim komunikacijskim mrežama je skype, koji postoji od 2011. godine i danas ga koristi oko 600 milijuna korisnika. Putem skypea moguća je besplatna vizualna komunikacija između korisnika koji su oboje spojeni na internet, međutim uz malu naknadu, moguće je i spajanje na fiksne i mobilne telefone putem skypea.

Dražen Balazević koristi skype kada komunicira sa svojim bratom koji živi u Hrvatskoj.

»S obzirom na to da zbog posla i ostalih obostranih obveza nemamo baš mnogo prilika vidjeti se tijekom godine, onda uz pomoć skypea komuniciramo nekoliko puta na mjesec. Tako je bilo i sada tijekom proteklih uskrasnih blagdana kada

smo razmijenili čestitke putem ove internetske komunikacije«.

Moderne tehnologije svakako mijenjaju način komuniciranja među ljudima. Dok je, prema jednima, internet kriv za otuđenje među ljudima i raspade obitelji, prema drugima virtualni prostor je jedini prostor u kojem se stjecajem okolnosti rastavljene obitelji danas mogu okupiti. Može li uistinu virtualni prostor zamijeniti osobni kontakt među ljudima? Komunikacija nije samo razmjena riječi, ljudi i dalje imaju potrebu zajedničkog sudjelovanja na nekim aktivnostima, potrebu za bliskosti i fizičkim kontaktom. Zaključak je tako kako je virtualni svijet nužnost i dobra pomoć u suvremenoj svakodnevici, međutim ne bi smio zamijeniti svakodnevnu fizičku prisutnost dragih nam osoba.

Aleksandra Prčić

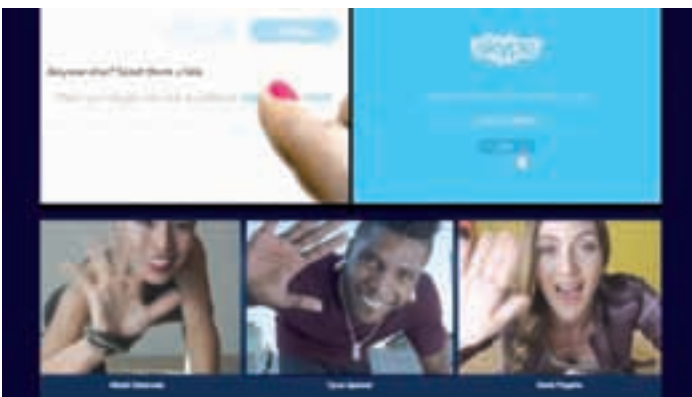
UNAPREĐENJE PROGRAMA

Nove funkcije Skypea

Popularni program za komunikaciju Skype unaprijedio je svoju internetsku verziju novim funkcijama, objavio je portal *24sata.rs*. Korisnici nisu više ograničeni samo na komunikaciju s drugim ljudima koji koriste skype, već mogu verziju dostupnu na internetu koristiti za pozivanje mobilnih brojeva telefona i ljudi koji nemaju Skype nalog. Iako se ovo ne čini kao velika stvar, jeste, ocjenjuju stručnjaci.

U slučaju da je prijam signala vašeg mobitela slabiji u stanu, primjera radi, moći ćete koristiti skype za pozivanje prijatelja i obavljanje važnih poziva. Sve što je potrebno jest da se ulogirate na svoj nalog na Skype sajtu, provjerite koliko kredita imate i onda pozovete željeni broj.

Novi »apdejt« također omogućava gledanje youtube video snimaka unutar Skypea bez

potrebe da napuštate sajt, ali i otvaranje drugih linkova unutar prozora, možete dijeliti razgovor s drugim ljudima, a tu je i novi sustav notifikacija koji će vam dozvoliti da vidite dolazne pozive i poruke ako promijenite tab unutar pretraživača.

Inače, *Microsoft* je nedavno najavio kako sprema potpuno novu univerzalnu Skype aplikaciju za *Windows 10* i *Windows 10 Mobile* uređaje, a sada su

procurjele i prve fotografije koje prikazuju izgled novog Skypea. Prema pisanju portala *telegraf.rs*, očekuje se da će PC korisnici već s idućom *Redstone* verzijom dobiti mogućnost da isprobaju novi Skype, dok je beta za *Mobile* verziju još uvijek nenajavljena. Iskustvo iz rane bete pokazuje da aplikacija radi bolje nego aktualna Skype verzija ugrađena u *Windows 10 Messaging* aplikaciju.

Izgled i osjećaj su isti, tu je poznata šema boja, kao i emotikoni, push notifikacije i funkcije pozivanja. Funkcionalne su čak i naprednije skype komande.

Inače, Skype je uz WhatsApp, viber, Facebook Messenger jedna od aplikacija za dopisivanje koje korisnicima »pametnih telefona« nude besplatne poruke i pozive. Međutim, malo je poznato koliko količinu interneta troše ove aplikacije tijekom poziva, pa je istraživanje portala *Racunalo.com* pokušalo otkriti baš to. Rezultati istraživanja pokazali su kako je najveći potrošač Skype (0,89 MB/min), koji ujedno nudi i najkvalitetnije razgovore, dok uvjerljivo najmanje troši Facebook Messenger (0,38 MB/min). Testiranje je provedeno na dva *Samsung Galaxy S5* modela koje pokreće Android 5.0, a razgovaralo se preko 4G mreže.

D. B. P.

Hoćete li aplicirati na natječaje?

PAVLE PEJČIĆ,
HKUPD Dukat, Vajska

Što dalje sve teže

HKUPD *Dukat* financira se putem projekata. Danas više i nije moguće drugacije. Nitko od nas više ne može računati niti na sponzore, jer je u selima sve vezano za bilo koji vid gospodarstva u kolapsu. Tako se moramo oslanjati samo na sredstva koja nam se odobravaju po raznim natječajima. Stoga se moramo opredijeliti za one segmente rada koji su financijski najmanje zahtjevniji. Po nekim pokazateljima pretpostavljamo da ove godine nećemo uspjeti uraditi skoro ništa od planiranoga, pa se za sredstva nećemo ni natjecati. Ionako slaba kadrovska struktura u *Dukatu* već sada postaje još slabija. Članstvo nam se osipa, veliki dio mladih, mahom školovanih, već je otišao ili ovih dana odlazi trbuhom za kruhom, što u Hrvatsku, što u neke od zapadnoeuropskih zemalja. Pisanje projekata manji je problem, tu bismo se snašli. I do sada smo imali pomoć od nadležnih službi u našoj općini. Veći problem je što ostajemo bez članstva koje bi te projekte realiziralo, čak i ukoliko bi nam sredstva bila odobrena. Iskreno, plašim se da ista sudbina čeka većinu seoskih društava u našoj zajednici. Naš najveći projekt, radijska emisija *Zvuci bačke ravnice*, pretpostavljam da će opstati. No, projekt za tu emisiju obuhvaćen je općim projektom za rad *Radio Bačke*, a *Dukat* ju samo priprema i uređuje. Sve u svemu, *Dukat* će, osim pripremanja emisije *Zvuci bačke ravnice*, do daljnjega, odnosno dok se malo ne stabilizira i kadrovski ojača, svoj rad staviti u stanje mirovanja.

I. A.

MARIJANA PETROVIĆ,
HKD Ljuba, Ljuba

Sredstva uvijek dobro došla

Sobzirom na to da smo relativno mlada udruga i da nam je svaki dinar uvijek dobro došao kako bismo unaprijedili svoje aktivnosti, trudimo se pratiti natječaje i sudjelovati u njima. Do sada smo nekoliko puta aplicirali kako na natječaje koje raspisuje Općina Šid, tako i na natječaje koje raspisuje Autonomna Pokrajina Vojvodina, ali i Veleposlanstvo Republike Hrvatske, a u dosadašnjem radu od velike koristi su nam bila i sredstva koja smo dobili preko Hrvatskog nacionalnog vijeća. Na samom početku rada naše udruge od velike koristi su nam bila sredstva koja smo upravo od njih dobili, jer nam je trebala »odskočna daska« kako bismo stvorili uvjete za uspješan rad. Bilo je potrebno izraditi nošnje kako bismo postali prepoznatljivi na ovom području prilikom predstavljanja naših tradicionalnih koreografija široj javnosti. Sljedeći korak bio je stvoriti odgovarajuće uvjete za rad, točnije prostorije u čemu nam je pomogla mjesna zajednica i Općina Šid od koje smo dobili sredstva za adaptaciju prostorije koju danas koristimo za rad naše udruge. Bez sredstava koje smo dobili na natječajima, ne bismo uspjeli ostvariti sve ono što smo do sada uspjeli. Tako će biti i ove godine. Aplicirat ćemo na sve natječaje kako u Općini Šid, tako i na razini Pokrajine, a nadam se da će biti još nekih donacija kojih je bilo i do sada, uz pomoć kojih će naše Društvo i dalje napredovati. Imamo dosta želja i planova i svaka vrsta pomoći i sredstava koje možemo dobiti putem natječaja svakako će nam dobro doći.

S. D.

JOSIP HORVAT,
HLU CroArt, Subotica

Bojazan od smanjenja sredstava

Naša udruga redovito sudjeluje na svim nama dostupnim natječajima koji se raspisuju na lokalnoj, pokrajinskoj i republičkoj razini, zatim natječajima HNV-a i ZKVH-a, te natječajima raspisanim od mještornih tijela u Hrvatskoj. Imamo tri projekta s kojima apliciramo, od kojih je najveći i financijski najzahtjevniji – Umjetnička kolonija Stipan Šabić. Na svim tim natječajima dosad smo dobivali sredstva i tom činjenicom smo veoma zadovoljni. Međutim, kao i mnoge druge udruge koje djeluju u području kulture, ono čime nismo zadovoljni je količina odobrenih sredstava u odnosu na traženo, kao i kasni rokovi u kojima odobrena sredstva dopijevaju. Nadamo se i da se iznosi dotacija neće smanjivati, kao što je to slučaj s ovogodišnjim natječajima koje su raspisala pokrajinska tajništva. Da ne spominjemo da natječaj Pokrajinskog tajništva za kulturu i javno informiranje namijenjen kulturnim projektima nacionalnih manjina još nije niti raspisan. Do sredstava za rad udruge dolazimo i putem sponzorstava od poduzeća ili pojedinaca. Nažalost, ekonomska kriza je utjecala da i u tom sektoru dođe do »zatezanja kaiša«. Prihodi od članarina su simbolični. Neki od natječaja, odnosno prijave i potrebna dokumentacija za njih, su više zahtjevniji, poput primjerice natječaja Državnog ureda za Hrvate izvan RH ili Ministarstva kulture i informiranja, a neki manje. No, u udruzi imamo kapaciteta za taj posao.

D. P.

**RAZGOVOR POVODOM DARA
USRKSNE PISANICE U SUBOTICI:**
**ZDRAVKO MIHEVC, DIREKTOR TURISTIČKE
ZAJEDNICE KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE**

Projekt živi već deset godina

Od sredine prošloga mjeseca na platou ispred Franjevačke crkve u Subotici nalazi se velika *Usrksna pisanica*, dar Koprivničko-križevačke županije. Za proteklih nekoliko tjedana ova *Pisanica od srca*, kako glasi njezin službeni naziv, izazvala je veliki interes brojnih Subotičana i predstavlja lijepu, nesvakidašnju turističku atrakciju. Član izaslanstva Koprivničko-križevačke županije, koja ju je donijela i darivala, bio je i direktor županijske turističke zajednice **Zdravko Mihevc**.

Kada je nastao projekt *Pisanica od srca*?

U želji da napravimo nešto na promociji naivnog slikarstva u našoj županiji, koja je centar hrvatske naive, osmislili smo projekt koji će pobuditi interes javnosti. Koristeći veliki format, spojili smo tradicijski običaj farbanja jaja i naivno slikarstvo, učinivši naše pisanice vidljivijim u većim urbanim prostorima.

Gdje se sve nalaze pisanice koje ste darivali tijekom proteklih godina?

Pisanice se nalaze u velikim svjetskim metropolama poput New Yorka, Pariza, Bruxellesa, Budimpešte, ali i u manjim gradovima, gdje sama marketinška komponenta nije toliko presudna. Nakon desetak godina, koliko projekt traje, mogu reći kako sam izuzetno zadovoljan njegovim učinkom i prepoznatljivošću svuda gdje su naše pisanice postavljene. Namjera nam je postaviti ih u što više sredina diljem Hrvatske i njezine dijas-pore.

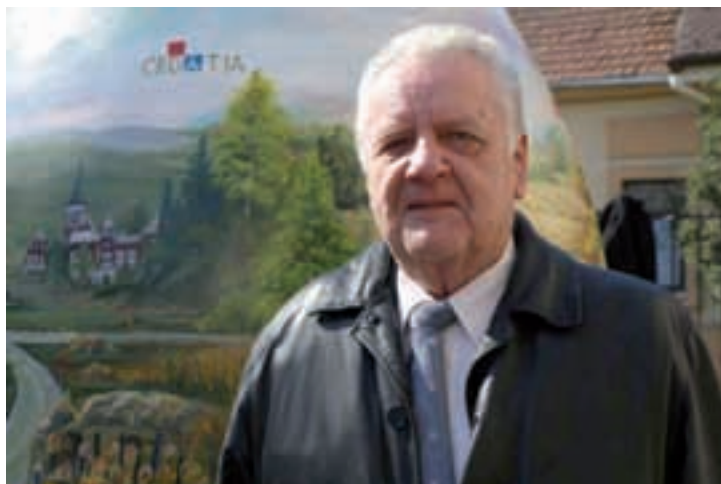
Od čega je napravljeno ovo veliko ukrasno jaje?

Isprobavali smo mnogo-brojne materijale u nastojanju

pronalaženja najpogodnijeg rješenja, s obzirom na to kako su pisanice izložene vani i pod utjecajem brojnih meteoroloških faktora. Prije svega smo željeli prirodne materijale, ali su se oni pokazali nefunkcionalnim, pa smo se odlučili za plastiku koja odoljeva svim vremenskim uvjetima i lagana je za transport. Pisanica je oslikana akrilnim bojama i iz višegodišnjeg iskustva znamo kako ova kombinacija najbolje funkcionira.

Koliko je autora sudjelovalo u njejoj izradi?

Na njejoj izradi su radili slikari **Đurđica Franjić, Mirko Horvat, Franjo Mihočki, Ivan Rođak i Zdravko Šabarić**, a rad je trajao nekoliko dana. U biti ovo su situacije kada više umjetnika radi na istoj slici, slikajući nekoliko slika istovremeno, što na koncu poslije sve skupa izgleda jako dobro. U ovom projektu imamo uključeno više od dva-

desetak ljudi, jer su ove godine pisanice pored Subotice, otišle u Minhen i na otok Cres.

Na koji način će ovaj dar Koprivničko-križevačke županije pridonijeti boljoj budućoj suradnji s gradom Subotica?

Pisanica je prvi korak u uspostavljanju boljih kontakata na više razina i razvijanju suradnje koju praktički prije nismo imali.

Tijekom našeg dvodnevnog boravka u Subotici i Tavankutu obavili smo mnogo razgovora, dogovorili mogućnosti određenih aktivnosti o kojima će biti više riječi u budućnosti.

Jako lijepo smo bili primljeni i drago nam je što će naš projekat zaživjeti i ovdje, na sjeveru Bačke, koji je centar hrvatske manjine u Srbiji.

Dražen Prčić

Hrvatski filmovi nagrađeni u Beogradu

Tri hrvatska filma – *Piknik Jure Pavlovića*, *Tajni laboratorij Nikole Tesle* **Brune Razuma i *Ana trg Jelene Novaković* nagrađeni su na ovogodišnjem, 63. izdanju Beogradskog festivala dokumentarnog i kratkometražnog filma. Pavlovićev film proglašen je najboljim u kategoriji igranih filmova, u regionalnoj selekciji kratkog metra za što je osvojio Zlatnu plaketu Beograda.**

Tajni laboratorij Nikole Tesle ponio je titulu najboljeg u kategoriji animiranih filmova, a *Ana trg* proglašen je za najbolji dokumentarni film.

U sklopu 63. Beogradskog festivala dokumentarnog i kratkometražnog, koji je trajao od 20. do 26. ožujka, među 78 filmova u konkurenciji bilo je prikazano i petnaest hrvatskih filmova svih žanrova, a ukupno je dodijeljeno petnaest nagrada.

Od zlata janje

NEKAD
i
SAD

Poetičnim imenom *Zlatno jagnje* nazvana je nekada poznata i među Subotičanima u prošlosti omiljena gostiona s hotelskim sobama na katu, u samom centru grada, podignuta još 1857. godine. Nepoznat je arhitekt koji je gostionu tada projektirao, a zgrada je kroz vrijeme doživljavala promjene i u izgledu i u funkciji. Prvu veliku adaptaciju gostione već 1886. godine projektirao je arhitekt **Geza Kocka**, a nedugo potom, 1904, uslijedila je ponovna obnova zgrade, sada prema projektu arhitekta **Titusa Mačkovića**, kada objekt dobiva izgled s obilježjima secesije. Na ovim elementima projektirana je nova zgrada prilikom rušenja objekta 1985. godine, s tim da su u prizemlju formirane arkade i s njima izgled objekta kakav mi danas poznajemo. U to vrijeme zgrada je bila u funkciji Doma JNA, vremenom je imala i ugostiteljsku i rekreativnu djelatnost, a posljednjih godina prazna propada.

Krajem 2015. grad je s Republičkom direkcijom potpisao ugovor o kupnji ove zgrade. Prema obećanjima, na pragu smo njene nove namjene i života.

K. K.

Upis u vrtiće do 22. travnja

Ozbirom kako su sve ostale grupe PU *Naša radost* popunjene u vrtićima *Mandarina* na Radijalcu i *Sanda Marjanović* na *Prozivki* sljedeće školske godine bit će upisana samo djeca u jasle, rođena 2015. godine. Podnošenje dokumentacije za upis u vrtiće može se izvršiti od 11. do 22. travnja u Radnoj zajednici *Naše radosti* u ulici Antona Aškerca 3, od 9-15 sati. Rang liste za upis u vrtić bit će objavljen početkom lipnja, pa će roditelji djece koja ne budu primljena u željeni vrtić imati vremena do kraja kolovoza pronaći

mjesto u nekom od vrtića ove predškolske ustanove. Prioritet pri likom upisa imaju djeca samohranih roditelja, treće i četvrto dijete, inkluzivno dijete, djeca ratnih vojnih invalida iz ratova devedesetih, kao i djeca koja su na listi čekanja od prošle godine. U vrtiće se upisuju djeca od godinu dana do polaska u školu u cjelodnevni jedanaestosatni boravak i u zabavišta – gdje djeca borave po pet sati. Informacije o potrebnoj dokumentaciji roditelji mogu pronaći na sajtu *Naše radosti* kao i u vrtićima. Obvezan je upis djece rođene 2010. i u siječnju i veljači 2011. godine, koja moraju pohađati obvezan pripremni predškolski program.

Do kraja godine skuplja voda za kućanstva

Voda za kućanstva će poskupjeti kako bi se izjednačila s cijenom za takozvane pravne osobe, s tim da će građani plaćati i dodatno ekstra – poskupljenje za potrošnju koja prelazi pet prostornih metara po članu kućanstva. Najavljeno poskupljenje će biti posljedica odluke ukoliko Skupština grada na zasjedanju u četvrtak prihvati najnoviji aneks ugovora između Grada i JKP *Vodovod i kanalizacija*. Usvajanje ovog aneksa uvjetuje Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD), koja je osigurala kredit za pročištač, pregledala aneks, odobrila ga i Skupština treba usvojiti njegove odredbe.

Aneks, osim poskupljenja predviđa i naturanje ekstra cijena građanima koji troše više od pet kubika po članu kućanstva, ali što

se tiče sprječavanja gubitaka, Europska banka daje rok gradskom vodovodu da tek do konca 2018. godine pripremi strategiju i to za postupno uvođenje mjera kojima će se gubici vode u mreži smanjiti na razinu od 10 posto. Postupajući po zapovijesti Europske banke, kubik vode za kućanstva će poskupjeti za oko 12 posto, i tako će umjesto sadašnjih 108 koštati oko 121 dinar.

130 godina Crvenog križa

U sklopu proslave jubileja 130 godina Crvenog križa u Subotici u petak, od 11 do 13 sati, na Trgu Republike, promovirat će se aktivnosti ove institucije: dobrovoljno davalštvo krvi, zdravstveno-preventivne aktivnosti, prvu pomoć i realistični prikaz ozljeda, te prevenciju trgovine ljudima.

U okviru promocije zdravstveno-preventivnih aktivnosti Crveni križ će u suradnji sa svojim partnerima – Zavodom za javno zdravlje, Domom zdravlja, Ljekarnom Subotica i Učiteljskim fakultetom, organizirati bazar zdravlja, na kojem će građani moći uraditi osnovne preglede i mjerenja i posavjetovati se s liječnicima. Od 18 sati, u Velikoj vijećnici Gradske kuće održat će se Svečana akademija na kojoj se osim predstavnika lokalne samouprave, očekuje prisustvo najviših struktura Crvenog križa Srbije, kao i gosti iz organizacija Crvenog križa iz zemlje i inozemstva.

Nova odluka o sahranjivanju

Subotičko Gradsko vijeće usvojilo je novu Odluku o sahranjivanju i grobljima, nakon što je Ustavni sud pojedine odredbe ranije odluke proglasio nezakonitim. Kako se navodi u tekstu odluke upućenom Skupštini grada na donošenje, sve djelatnosti u vezi sahranjivanja i održavanja grobalja obavljat će Javno komunalno poduzeće *Pogrebno*, dok će poslove prijevoza posmrtnih ostataka moći obavljati i privatna poduzeća. Ustavni sud Republike Srbije ocijenio je nedavno kao nezakonite pojedine odredbe Odluke o uređenju i održavanju grobalja i sahranjivanju na teritoriju Subotice, koje se tiču angažiranja privatnih poduzeća nisu u suglasnosti sa zakonom. Kako je navedeno u odluci Suda, na osnovu podnesene inicijative za ocjenu ustavnosti i zakonitosti, utvrđeno je da nadležno javno poduzeće ne može povjeravati drugim poduzećima poslove iz ove oblasti, jer je to u suprotnosti sa Zakonom o komunalnim djelatnostima.

Potrebni sezonski radnici iz Republike Srbije koji posjeduju i državljanstvo Republike Hrvatske za sezonski rad u ugostiteljstvu (glavni kuhar, pomoćni kuhari, pomoćni kuhinjski radnici, glavni i pomoćni konobari, animatori) na otoku Hvaru (grad Hvar, restoran i etno kompleks *Marinero*). Smještaj i hrana su osigurani. Iskustvo za pojedine poslove je potrebno. Poželjno je javiti se do 8.4.2016 zbog zakazivanja sastanka sa svim kandidatima koji se jave. Za više informacija kontakt brojevi su: +381640113336, +385921554005, e-mail: mario.vrselja@gmail.com

Kontakt osoba: Mario Vrselja

KORIŠTENJE DRŽAVNOG POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA U SOMBORU

Kada Zakon nije isti za sve

Zaključkom Vlade Srbije svi koji su neovlašćeno ušli u državne oranice i počeli njihovu obradu mogu nastaviti raditi tu zemlju. Uvjet je da prijave uzurpirane parcele i plate najam. Tako je Vlada iznad važećeg Zakona stavila svoj Zaključak

Na Divljem zapadu zemlja se nekada osvajala tako što se doslovce otimala. Otimala se od indijanskih plemena, ali i od drugih koji su željni boljeg života krenuli ka zapadu američkog kontinenta ne bi li za sebe izborili, ako treba i oružjem, što više boljeg života. Suvršeno je reći da je Divlji zapad danas paradigma neuređenog i kaotičnog sustava u kome ne vladaju zakoni već pravo jačeg, bržeg i spretnijeg. Nešto slično događa se i dvjestotinjak godina kasnije, ali tisućama kilometara dalje od Divljeg zapada, ovdje na bačkim oranicama. Jer kako drugačije nazvati otimačinu (ili kako se to sada kaže uzurpaciju) državne zemlje, koja poslije dobiva i svoje ozakonjenje u vidu Zaključka Vlade Srbije. A taj Zaključak praktički ozakonjuje otimače državnih njiva. Ipak uz jedan uvjet, a to je da plate najam njiva u visini prosječne najamnine unatoč tome što je zakon tu jasan i što kaže da uzurpatori trebaju platiti trostruku najamninu. Tako ispada da su najbolje prošli oni najdrskiji (ili najbolje obaviješteni) koji su bez ikakvog pravnog osnova ušli u njive. Oni koji su čekali dražbu, odnosno zakonski način, da dođu do državnih njiva ispali su, u najmanju ruku – ovce. Ne, to nije Divlji zapad, to je Bačka, Vojvodina i Srbija danas.

KRIVA BRAZDA

Očekivano, u jeku predizborne kampanje slučaj državne zemlje u Somboru upotrebljen je i zloupotrebljen u političke svrhe. Ali suština problema je zašto se desilo da po tko zna koji put kasni dražba državnih njiva u Somboru, što je i dovelo do prave hajdučije u atarima Sombora i okolice? Kako se i zašto desilo da se praktički ozakonji otimačina državnih njiva? Što će nam onda Zakon ako njive obrađuje onaj koji ima više hrabrosti i drskosti da bez ikakvog papira zaore brazdu?

binata, koja su baš u to vrijeme krenula u postupak privatizacije. Iako su poduzeća *Graničar* i *Aleksa Šantić* bila planirana za tendersku prodaju, naprasno je ta odluka promijenjena i kao metoda prodaje određena je aukcija. I od tada kreću problemi, jer nije trebalo dugo da se ove privatizacije ponište. Kako je tada praksa, odnosno zakon, nalagao ova poduzeća postala su državno vlasništvo. To znači da su lokalni političari svih godina nazad sebi u zadaću davali očuvanje radnih mjesta u tim poduzećima, a toga nije moglo biti bez zemlje. To, opet, znači da je

da se na vrijeme održe dražbe. Možda bi tako prošla i ova godina da se nisu dogodile dvije stvari – *Graničar* iz Gakova, gdje ima najviše problema oko državnih njiva otišao je u stečaj i izmijenjen je Zakon o poljoprivrednom zemljištu. I eto problema. Grad Sombor nije na vrijeme, odnosno prije sedam mjeseci, izdao zemlju u najam, a kako se u međuvremenu promijenio Zakon Ministarstvo poljoprivrede nije dalo suglasnost na Oglas za javnu dražbu. I moglo bi se onda reći da su u pravu gradonačelnik Sombora **Saša Todorović**, koji loptu prebacuje u dvorište Ministarstva poljoprivrede, koje nije dalo suglasnost da se održi dražba, ali je još više u pravu ministrica poljoprivrede **Snežana Bošković** – **Bogosaljević** koja »krivica« vidu u somborskoj administraciji koja je s dražbama kasnila čak sedam mjeseci. I tu je u pravu samo iz jednog razloga – da su dražbe održane na vrijeme, izmjene Zakona o poljoprivrednom zemljištu ne bi imale nikakav utjecaj i zemlju bi već davno obradili i za sjetvu pripremili oni koji su do državnih njiva došli na jedini legalan način, a to je dražba. Ovako, dešava se sve ono što je dobro poznato svakom i površnom pratitelju pisanih i elektroničkih medija – uzurpacija, uhićenja, ekspresnih osuda... I još jedan para-

TKO JE UZURPATOR?

O uzurpaciji oko 2.500 oranica u Gakovu govori se mjesecima, a isto toliko svi izbjegavaju da javno i glasno kažu ime uzurpatora. Zna se tko je to, ali iz nekog razloga njegovo ime izgovara se u pol glasa i kada su mikrofoni i kamere isključeni.

Početak ove priče zapravo seže još u 2006. godinu kada je usvojen Zakon o poljoprivrednom zemljištu koji je poslije pola stoljeća promijenio dotadanju prasku korišćenja državne zemlje bez naknade. Sombor je imao tu (ne)sreću da su oko 7.000 hektara takvih njiva obrađivala dva velika i značajna poljoprivredna kom-

država svih godina unazad gledala kroz prste, odnosno kršila zakon i Zaključkom Vlade Srbije tim poduzećima dodjeljivala državne oranice iako su dugovi za najam dostigli milijunske (u eurima) iznose. To je i razlog što se do sada nikada nije dogodilo da se Program korišćenja državnog poljoprivrednog zemljišta donese u roku (31. ožujka) niti

doks – u cijelu priču umiješao se i Privredni sud, koji je državnu zemlju koju je nekada obrađivao *Graničar* unio u stečajnu masu tog poduzeća, kako već obrađenih (uzurpiranih) oko 2.500 hektara, tako i 300 hektara koje su čuvali poljoprivrednici. Trenutačno zemlju nema pravo nitko obrađivati.

vas nagradi za to. Ovdje su gubitnici poljoprivrednici, jer im je onemogućeno da se ravnopravno i pošteno natječu za najam državnih njiva», kaže za naš list **Goran Živkov**, bivši ministar poljoprivrede.

Po njegovom mišljenju ono što se sada događa posljedica je na brzinu donijetog novog Zakona o poljopri-

PONIŠTENA PRESUDA

Krajem prošlog tjedna Apelacioni sud u Novom Sadu poništio je presudu Prekršajnog suda u Apatinu po kojoj su petorica poljoprivrednika osuđeni na kaznu zatvora od 30 dana zbog incidenta u ataru Gakova, kada su jedni branili njive, a drugi ih pokušavali orati. Novo suđenje počelo je u ponedjeljak, ali do zaključenja ovog teksta nova presuda još nije bila donijeta.

PROTUZAKONITA LEGALIZACIJE

Tenzije i nezadovoljstvo poljoprivrednika jesu eskalirali u atarima Gakova, ali širom Vojvodine sve je više poljoprivrednika koji su nezadovoljni svim dešavanjima koja su proteklih mjeseci vezana za državne oranice. Dodatno je atmosferu podgrijao već pomenuti Zaključak Vlade koji je praktički dao legitimitet svima onima koji su uzurpirali državnu zemlju.

»Vlada je legalizirala nešto što je protivno Zakonu. Zamislite sada vi da u bilo kojoj oblasti Vlada legalizira ono što je protuzakonito i još

vrednom zemljištu. Uz to što je sam loš, jer je donijet kako bi se ozakonili privilegiji određenim pojedincima.

»Lokalne samouprave moraju poštivati Zakon, a s druge strane Vlada kaže sada ne poštujte Zakon već postupajte po Zaključku Vlade, koji je jači od Zakona. Da sam na mjestu čelnika općina i gradova ja bih ipak poštovao Zakon«, kaže Živkov i dodaje da se cijela ova situacija ipak ne događa slučajno, a tako se nešto ne bi smjelo događati u normalnoj pravnoj državi.

»Poruka je svima nama – ono što vidiš, zauzmi i to će biti tvoje«, kaže Živkov.

Zlata Vasiljević

TJEDAN U BAČKOJ

Ostati ili otići?

Čitam na jednom portalu informaciju da 80 posto mladih Mađara želi otići iz Vojvodine, a razlog je čisto ekonomske prirode. Vjerujem tom istraživanju, vjerujete sigurno i vi, jer svakodnevno ste svjedoci nečijeg odlaska. Na bliža ili dalja odredišta, s riješenošću da se ode na kraće ili duže vrijeme, ili zauvijek. Žele otići tamo gdje ima posla i gdje se taj posao pristojno plaća. I ne treba im zamjeriti, ne treba zamjeriti nikome, jer osobno smatram da treba mnogo hrabrosti i odlučnosti za otići. Vjerujem i zavidim, jer ja tu hrabrost i odlučnost nisam imala onda kada je možda bilo vrijeme za otići.

A prije nego što sam pročitala vijest o broju Mađara koji žele otići razgovarala sam s jednim mojim kolegom koji kaže kako su iz razreda njegova sina, koji je na mađarskom jeziku pohađalo 15 đaka, samo dvojica ostali ovdje. Svi ostali otišli su. Negdje. U Mađarsku, Njemačku, Austriju... I prije nego što sam pročitala vijest o broju Mađara koji žele otići razgovarala sam s jednim mladim poljoprivrednikom iz Sonte. Prvi put smo se vidjeli, ali nije mogao odoljeti, a da nešto ne prozbori i kaže – kupim »papire« i odoh za Kanadu. A susreli smo se u Sonti baš kada je s poljoprivrednicima (članovima i simpatizerima SNS-a) iz tog sela, razgovarao dopredsjednik naprednjaka **Igor Mirović**. Shvaća on njihove muke i brige i obećava kako će u fokusu nove vlasti, od općina i gradova, pa sve do Republike, biti seljak; onaj mali, koji će moći računati na potpore koje mu trebaju omogućiti da živi, radi i o(p)stane ne selu. I rekao je još da tajkuni mogu zaboraviti na bilo kakvu potporu, jer već su dovoljno veliki i jaki pa mogu i sami. Investitori (ma što to značilo) nam trebaju, ali su oni u funkciji da »poguraju« one male!? I još reče (ili ako hoćete obeća) da se državna zemlja više neće dijeliti ni »po babu, ni po stričevima«, već po zakonu. I još obeća da više neće biti krađe i pranja novca, a sve preko pokrajinskog agrarnog proračuna. Na sve to, onako u prolazu dobaci ovaj što se sprema za Kanadu – svi oni lijepo pričaju dok traje kampanja, a kada dođu na vlast zaborave sve što su rekli, a toga se ponovno sjete poslije četiri godine kada treba ponovno pridobiti birače. I još stiže ovaj momak da mi kaže kako njegovi tu u Sonti žive generacijama, generacijama se bave poljoprivredom, ali i pored svega toga on sebe tu ne vidi – spremam »papire« i odlazim u Kanadu, dobacuje kao da ide do Apatina ili Sombora. Pravi se da mu je lako. A nije. A i kako bi bilo, pa on siječe korijen koji seže stoljeće-dva unazad. A tek kako je onima koje ostavlja?

Z. V.

VOĆARSTVO U SRIJEMU

Profitabilna grana poljoprivrede

U posljednjih nekoliko godina na području Srijema posebno u šidskoj općini, sve je više poljoprivrednika koji se opredjeljuju za voćarstvo. Dio općine Šid koji gravitira prema Fruškoj gori pogodan je za proizvodnju voća i vinove loze, a u perspektivi je da se i ubuduće povećavaju površine voćarskim kulturama.

To nije nimalo slučajno, jer su stručnjaci iz ove oblasti godinama tvrdili da je područje najzadpadnije općine u Srbiji, izuzetno povoljno za ovu granu poljoprivrede. Jabuka i koštičave voćne vrste (breskva, kajsija, trešnja), uglavnom su zasađene na višem dijelu Fruške gore prema mjestima Berkasovo, Sot, Erdevik, Kukujevac. Godinama je lider

u voćarstvu bio nekadašnji PIK Šid i voćnjak Branjevina na kome su uzgajane najbolje vrste bresaka, jabuka i krušaka. Poslije propasti šidskog kombinata i Industrije mesa Srem, u šidskoj općini sve više niču novi zasadi koji obećavaju da će u doglednoj budućnosti Šid i okolina postati značajni proizvođači u oblasti voćarstva.

VOĆARSTVO UNOSNIJE OD RATARSTVA

»Voćarstvo je u posljednjih nekoliko godina postalo jedna od unosnijih grana poljoprivrede od uzgoja mnogih ratarskih kultura. Voćarstvo je postalo profitabilnije u određenom smislu u odnosu na ratarstvo. Cijene ratarskih kultura su nažalost

Treba obratiti pažnju pošto se smjenjuju topli

i kišni dani i intezivirati zaštitu voća u fazama

prskanja protiv biljnih bolesti i štetnika

danas takve da ne opravdavaju nivo ulaganja, kao ni prihod koji se može ostvariti na nekim manjim površinama. U voćarstvu i vinogradarstvu na manjim površinama (3, 4 ili 5 hektara), može se ostvariti veći prinos i prihod, uz sugestiju da za voćarstvo uvijek treba koristiti nove sortimente koji predstavljaju interes za rusko tržište i tržište Europske unije i ka tom pravcu trebamo ići«, ističe **Dejan Vučenović** iz Ureda za poljoprivredu općine Šid.

Što se tiče poticaja, voćari s ovog podneblja u mogućnosti su koristiti subvencije iz Pokrajinskog tajništva za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo APV, kao i Fonda za razvoj poljoprivrede gdje putem javnih poziva imaju mogućnost sudjelovati u natječajima za nabavu sustava protugradne mreže, sustava za navodnjavanje, odnosno bušenje bunara i ostalu vrstu opreme.

INTENZIVIRATI ZAŠTITU VOĆAKA

Posljednjih godina zapažene rezultate na području općine Šid postiže i Zemljoradnička zadruga *Graničar* na svom voćnjaku u Moroviću, gdje se na nekoliko stotina hektara nalaze najbolje sorte jabuka i krušaka. Također, sve je veći broj i individualnih vlasnika voćnjaka i vinograda, a samim tim i proizvođača vina i voćnih rakija. Nažalost, vremenski uvjeti nekada nisu idealni za razvoj voćaka, pa iz Ureda za poljoprivredu općine Šid upozoravaju da trenutni jutarnji mrazovi nikako ne pogoduju razvoju cvjetanja kod pojedinih vrsta voćaka.

»Treba obratiti pažnju pošto se smjenjuju topli i kišni dani i intezi- virati zaštitu voća u fazama prska- nja protiv biljnih bolesti i štetnika. Najidealnije bi za voće u ovom raz- doblju bilo da se vrijeme stabilizira i da dnevne temperature budu nešto više od trenutnih. Od mraza nema neke posebne zaštite osim na manjim površinama gdje se može zapaliti vatra, koristiti postupak zadimljenja ili koristiti suvremene sustave protiv mraza koji se u Srijemu nažalost ne koriste. Na nižim temperaturama ne postoje mjere koje bi mogle spriječiti zamrzavanje«, ističe Vučenović.

VOĆARSTVO U HRVATSKOJ

Najzastupljenija voćna vrsta u Hrvatskoj je jabuka koja se proizvodi na gotovo 5.400 hektara površine, a slijedi je šljiva. Najmanje površine su pod limunom i narančama, što je i razumljivo zbog klimatskih ograničenja. Najveći nasad jabuke nalazi se u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji i prostire se na površini od 40 ha. Ekonomski je zanimljiva i proizvodnja bobičatog voća, potom sadnja oraha, badema, ljeske ili kestena. U prvih devet mjeseci 2014. godine u Hrvatsku je uvezeno nešto više od 86.000 tona voća, dok je izvoz dose- gnuo gotovo 13.000 tona. Kako je uvoz voća u Hrvatskoj velik, a postoje i izvozne mogućnosti, svakako postoji potencijal za daljnje širenje voćarske proizvodnje, ali uz obavezno udruživanje proizvođača koji bi time štitili svoje interese.

S. D.

Gradska uprava Subotica, Tajništvo za poljoprivredu i zaštitu životnog okoliša, temeljem članka 25. i 29. Zakona o procjeni utjecaja na životni okoliš (Sl. glasnik RS br.135/04 i 36/09) objavljuje:

OBAVJEŠTENJE O DONESENOM RJEŠENJU KOJIM JE DANA SUGLASNOST NA STUDIJ PROCJENE UTJECAJA NA ŽIVOTNI OKOLIŠ

Dana 23.3.2016. godine nositelju projekta PP RAVNICA AD Bajmak, Zubačište 72/a je dana suglasnost na studij o procjeni utjecaja na životni okoliš projekta: »Tovilište svinja 4x12,80x52,53 m kapaciteta 2500 to- vljenika u turnus«u, na katastarskoj parceli 7443/1 KO Bajmak, Zubačište 72/a (46.967326°, 19.394685°).

Tekst rješenja se u cjelosti može preuzeti na internet adresi: http://www.subotica.rs/documents/zivotna_sredina/Resenja/IV-08-501-39-2016.pdf

TJEDAN U SRIJEMU

Poskupljenja i pojeftinjenja

Iako je predizborna kampanja u prvom planu, što se tiče novosti iz Srijema, proteklog tjedna u gotovo svim lokalnim samoupravama održane su i sjednice općinskih vijeća na kojima su donesene pojedine odluke koje se tiču boljih uvjeta života građana. Konkretni planovi i projekti su prezentirani javnosti, a neki od njih odnose se na poskupljenje, ali i pojeftinjenje usluga javnih poduzeća. Šidane, primjerice, u narednom razdoblju očekuje poskupljenje vode za 5 posto. Iz javnog poduzeća *Vodovod* najavljuju da je ove godine u planu izgradnja paralelnog cjevovoda koji bi konačno riješio dugogodišnji problem vodoopskrbe. Sigurno je da će sredstva od najavljenog poskupljenja od 5 posto biti iskorištena i za te namjene (osim sredstava od planiranog dugoročnog kredita). Svakako da se Šidani raduju konačnom rješenju problema vodoopskrbe, ali nikako ponovnom poskupljenju koje će umanjiti ionako mali kućni proračun. Poskupljenja su najavljena i iz drugog javnog poduzeća. Naime, komunalno poduzeće *Standard Šid* najavilo je poskupljenje odnošenja smeća za čak 10 posto. Međutim, najavljuju također kapitalne investicije poput kupovine kamiona *smečara*, kosilica, izgradnju prihvatilišta za pse, kako bi građani, kako već naslućujete, živjeli kvalitetnije i bolje. Javno poduzeće *Srem-gas* iz Srijemske Mitrovice donijelo je odluku o promjeni cijene plina koja će se primjenjivati od 1. travnja. Prema ovoj odluci cijena plina za domaćinstva iznosi 34,46 dinara po metru kubičnom, dok je za gospodarstvo 31,46 dinara. Inicijativa za smanjenje cijene grijanja upućena je i od Općine Ruma javnom poduzeću *Stambeno*. Ovu inicijativu čelnici općine obrazlažu osiguranjem što optimalnijih uvjeta života građana, uzimajući u obzir situaciju u kojoj se pojedini građani nalaze, ali i zbog smanjenje cijene energenata u prethodnom razdoblju. Naravno da su neki od razloga i smanjenje naplativosti u uvjetima ne tako visoke kupovne moći građana, što i nije iznenađujuće u teškim ekonomskim prilikama. Reakcije građana su različite od općine do općine, a negativne svakako dolaze iz onih gdje se najavljuju poskupljenja. Što se tiče pozitivnih reakcija, ona su svakako tamo gdje se poduzimaju koraci kako bi se građanima koliko-toliko olakšao život, posebice u smislu plaćanja mjesečnih troškova. A naravno ima i komentara poput: »Uvijek se radi za dobrobit građana pred izbore. A kada izbori prođu, opet će ispaštati narod«.

S. D.

U godini Jubileja Milosrđa požeški biskup Antun Škvorčević posvetio je oltar i crkvu sv. Petra apostola u Kuli izgrađenu marom srijemskih vjernika doseljenih u ovo mjesto i druge dijelove Hrvatske, položivši u novi žrtvenik moći bl. Ivana Merza

HODOČASNICI IZ HRTKOVACA I SUBOTICE NA POSVETI CRKVE U KULI U HRVATSKOJ

Drevno štovanje sv. Petra

Na Uskrsni ponedjeljak, 28. ožujka, požeški biskup **Antun Škvorčević** predvodio je slavlje posvete crkve sv. Petra Apostola u Kuli, filijali župe Rođenja Blažene Djevice Marije u Kutjevu. S njim su koncelebrirali svećenici Kaptolačkog dekanata, te dvojica srijemskih

svećenika, iz Hrtkovaca i Beške. U pozdravnoj riječi župnik **Marijan Đukić** je ukratko predstavio radove na uređenju crkve u pripravi za njezinu posvetu. Uvodeći u slavlje biskup je čestitao prisutnima Uskrs, pozdravio prisutne svećenike, stanovnike Kule, najvećim dijelom doseljene tijekom

Domovinskog ratu iz srijemskih Hrtkovaca, Srijemce naseljene u druge dijelove Hrvatske na čelu s **Antunom Plivelićem**, među najzaslužnijim za izgradnju crkve, hodočasnike iz Hrtkovaca i iz Subotice, saborske zastupnike **Franju Lucića** i **Zdravka Ronka**, požeško-slavonskog župana **Alojza**

Tomaševića te gradonačelnika Kutjeva **Josipa Budimira**.

Biskup je u homiliji kazao prisutnim Srijemcima da mu je poznato njihovo stradanje kad su bili prisiljeni otići iz svojih domova, ali da unatoč tome postoji razlog zbog kojega trebaju biti radosni, a to je »naš Gospodin Isus, pobjednik nad

Tridesetak mladih iz Subotice i Udruga *Naša djeca* koji su prisustvovali posveti crkve sv. Petra u Kuli. Pri povratku su posjetili i Kutjevo gdje ih je dočekaao vlč. Marijan Đukić, dugogodišnji prijatelj i dobrotvor. Hodočasnici iz Subotice su proveli lijepo popodne u šetnji na vidikovac *Vila Vinkomir*.

Biskup je u homiliji kazao prisutnim Srijemcima da mu je poznato njihovo stradanje kad su bili prisiljeni otići iz svojih domova

smrću, neprevarljiva nada da nećemo ostati žrtvama zla koje nam je naneseo». Podsjetivši prisutne na njihovo drevno štovanje sv. Petra u Hrtkovcima, kojemu su i ovdje u Kuli izgradili crkvu, biskup Antun je progovorio o Petrovu nastupu na dan Pedesetnice, kad je Isus ispunio najveće obećanje, i svojim poslao svjetlost i snagu Duha Svetoga, Duha životvorca koji je pokrenuo sve, i u kojem je Isus pobijedio smrt.

Govoreći o stražarima koje su židovski glavari potplatili da razglase lažnu priču o krađi Isusova mrtvog tijela iz groba, biskup je ustvrdio da bilo čiji pokušaj zanijekati istinu Božju koja se dogodila u Isusu Kristu, da je čovjek po Božjem naumu određen za pobjedu nad smrću i za puninu života, neće uspjeti, jer dvije tisuće godina svjedoči kako oni ne mogu nauditi Pobjedniku nad smrću i onima koji su njegovi. Primijenio je to na nevolje koje

su Hrtkovčani i drugi Srijemci iskusili u svom životu, kada su se određeni krugovi nečasnim putem pobrinuli da se oni uklone iz svojih domova i mislio da će stvari tu završiti. Pozvao ih je da vjeruju onom djelu koje je Bog na Isusu ostvario, ustvrdivši da ni u najtežim hrtkovačkim, srijemskim, hrvatskim i drugim nevoljama nitko i ništa drugo ne može biti jače od Isusove pobjede nad smrću. Kroz koju god životnu muku morali proći, ako smo u

njegovim rukama, svoju sudbinu sjedinili s njegovom sudbinom, ne trebamo se bojati, ustvrdio je biskup.

Na svršetku slavlja biskup je čestitao kuljanskim i drugim Srijemcima na njihovoj posvećenoj lijepoj i velikoj crkvi, te svima koji su je pomogli izgraditi, poželjevši da ona uvijek bude ispunjena njihovom brojčanom prisutnošću a još više vjernošću koju u svom srcu nose za Boga.

H. R.

Mitrovčani u Dalmaciji

SRIJEMSKA MITROVICA – Petu godinu za redom učenici iz Srijemske Mitrovice koji slušaju predmet Hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture sudjelovali su u projektu *Upoznaj domovinu*. U okviru projekta ove su godine boravili tri dana u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Zahvaljujući pomoći Hrvatskog nacionalnog vijeća, HKC-a *Srijem – Hrvatski dom* iz Srijemske Mitrovice, a posebice županu Splitsko-dalmatinske županije **Zlatku Ževrnji** i pročelniku županijskog Odjela za društvene djelatnosti **Tomislavu Đonliću**, učenici su se upoznali s ljepotama Splita, Trogira i Sinja. Uz pratnju vodiča **Jasne Vojnić**, **Katarine Petrović** i **Daria Španovića** učenici su se upoznali s povijesnim, kulturnim i prirodnim ljepotama županije, a imali su prigodu i posjetiti stadion NK *Hajduk – Poljud*.

Nova knjiga Katarine Firanj

SUBOTICA – U biblioteci *Prinosi za etnografska istraživanja* Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata koncem ožujka 2016. godine objavljuje knjigu *Garavi salaši : cio život za godinu dana* **Katarine Firanj** iz Sombora, kao drugu u nizu. Knjigu je uredila **Katarina Čeliković**, a stručnu redakciju teksta napravila je diplomirana etnologinja **Bojana Poljaković**. »Rukopis ove Somborke nastao je u dahu, u želji da očuva sjećanje na salašarski život kakvog odavno nema u somborskom kraju i vrijedan je doprinos etnografskoj baštini bačkih Hrvata Bunjevac«, zapisala je u pogovoru Bojana Poljaković.

Igrokaz na Mladi Uskrs

SUBOTICA – Apostolat obitelji župe Uskrsnuća Isusova, priređuje igrokaz na temu Božjeg milosrđa koji će biti izveden u nedjelju 3. travnja na Mladi Uskrs, u HKC *Bunjevačko kolo*. Početak je u 19 sati i 30 minuta. Ulaz je besplatan.

Urban&4 u novosadskoj Fabrici

NOVI SAD – **Damir Urban**, jedan od najznačajnijih hrvatskih rock glazbenika u posljednja dva desetljeća, vraća se u Novi Sad, gdje je i održan njegov prvi solo koncert u Srbiji. Urban će s četvercem u četvrtak 7. travnja održati koncertnu promociju novog albuma *Mamut* u klubu SKCNS *Fabrika*. Ulaznice se mogu kupiti u *Gigstix* prodajnoj mreži i CD shopu *Mungos* (Zmaj Jovina 2).

Prepekovo proljeće u Novom Sadu

NOVI SAD – Ovogodišnja književna manifestacija *Prepekovo proljeće* bit će održana u subotu, 16. travnja u dvorani Malog amfiteatra na SPENS-u, s početkom u 18 sati. Manifestacija se održava povodom rođendana **Stanislava Prepeka**, hrvatskog književnika, skladatelja, zborovođe, orguljaša, melografa, prevoditelja, knjižničara i pedagoga, čije ime nosi HKUPD iz Novog Sada.

Ova udruga svake godine izdaje zbirku pjesama, čiji su autori članovi njene literarne sekcije, uz nekoliko autora gostiju, a manifestacija *Prepekovo proljeće* je, uz bogat program, praktično promocija zbirke pjesama iz prethodne godine. U ovoj, sedmoj po redu, zbirci pjesama pod nazivom *Prepekovo proljeće 2015.* zastupljeno je sedamnaest »domaćih« autora i tri poznate pjesnikinje iz Hrvatske: članica Društva hrvatskih književnika **Ljubica Kolarić-Dumić**, predsjednica riječkog ogranka DHK-a **Silvija Benković Peratova** i članica tog ogranka **Vera Primorac**. Program će voditi novosadska glumica **Željka Jelić**.

Ištvančić snima seriju o tamburašima

SUBOTICA – Hrvatski redatelj **Branko Ištvančić** s filmskom ekipom boravi od srijede do nedjelje u Subotici gdje je započeo snimanje dokumentarne serije o subotičkim tamburašima za potrebe Hrvatske radio televizije (HRT). U ovom, prvom dijelu snimanja bit će snimljeni razgovori s **Josipom Stantićem**, **Stipanom Jaramazovićem**, **Vojom Temunovićem**, **Marinkom Piukovićem** i **Stipanom Prčićem Baćom**. Radni naziv projekta je *Zaboravljene pisme, zaboravljeni ljudi*.

Ištvančić, podrijetlom iz Tavankute, autor je više dokumentarnih filmova, među kojima i ostvarenja *Od zrna do slike*, koji govori o slamarkama i njihovom stvaralaštvu.

Prljavo kazalište u Subotici

SUBOTICA – Hrvatski bend *Prljavo kazalište* održat će u nedjelju, 17. travnja, koncert u subotičkoj Dvorani sportova, s početkom u 20 sati. Zagrijavanje uoči nastupa *Prljavaca* bit će s predgrupom vrhunskih subotičkih glazbenika – bendom *Perpetuum Mobile*. Cijena ulaznice iznosi 1.200 dinara, a na dan koncerta bit će 1.500 dinara. Cijena Vip ulaznice iznosi 2.400 dinara (broj karata je ograničen), a rezervacija stola iznosi 1.000 dinara. Ulaznice se mogu kupiti na prodajnim mjestima u Subotici, u *Cornershopu* (Dimitrija Tucovića 4), svaki dan od 7 do 22 sata, u turističkoj agenciji *SAM* (Matka Vukovića 3a), od 9 do 17 sati, kao i putem interneta, preko portala *Gigstix*.

HMI: Mala škola hrvatskoga jezika i kulture

NOVI VINODOLSKI – Hrvatska matica iseljenika i ove godine, dvadeset i treći put, organizira *Malu školu hrvatskoga jezika i kulture*. Škola će biti održana od 18. do 29. srpnja u Novome Vinodolskom, primorskom ljetovalištu bogate kulturne prošlosti. Temeljni je cilj ovoga ljetovanja da djeca, uzrasta 9-16 godina, koja žive izvan Hrvatske, u zajedništvu s djecom iz različitih mjesta u Hrvatskoj, unaprijede svoje znanje hrvatskog jezika te upoznaju kulturnu i prirodnu baštinu kraja u kojemu borave.

Program škole ostvaruje se putem raznih kreativnih igraonica-radionica (jezična, kulturološka, novinarska, lutkarska, dramska, plesna, filmska), te niza sportskih, rekreativnih i zabavnih sadržaja. I još puno, puno veselja i radosnih trenutaka u zdravom, sigurnom okolišu pod nadzorom iskusnih učitelja i voditelja.

Više informacija o programu možete pronaći na internetskoj stranici HMI: www.matis.hr u rubrici *Programi*.

DR. ANTE SEKULIĆ (1920. – 2016.) SAHRANJEN NA ZAGREBAČKOM MIROGOJU

Triba bit čovik!

Hrvatski književnik, jezikoslovac i kulturni povjesničar i dopisni član HAZU dr. **Ante Sekulić** preminuo je 18. ožujka u Zagrebu, a sahranjen je 22. na zagrebačkom Mirogoju. Sahranjen je u grobnicu bačkih Hrvata u mirogojskim arkadama, koju krase velebno djelo kipara **Robert Frangeša Mihanovića** *Bački Hrvat*.

Pred brojnim prijateljima, suradnicima i poznavateljima, karmelićanima i franjevcima, o bogatom životnom putu pokojnog Ante Sekulića govorili su u ime Matice hrvatske i Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti akademik **Stjepan Damjanović**, u ime Društva hrvatskih književnika prof. **Đuro Vidmarović**, u ime Društva političkih zatvorenika dr. **Andelko Mijatović**, u ime zavičajnih prijatelja i suradnika pravnik **Naco Zelić**, u ime člana iz gimnazije u Delnicama **Nada Glad**, a Sekulićevu pjesmu *Ako se ikada vratim na ravnice* interpretirao je **Luka Štilinović**. U ime Hrvatskog nacionalnog vijeća sprovedu je prisustvovao **Mirko Ostrogonac**, a u ime Katoličkog društva za kulturu, povijest i duhovnost **Ivan Antunović** iz Subotice preč. **Franjo Ivanković**. Sprovedu dr. Sekulića prisustvovala je i predsjednica Hrvatske **Kolinda Grabar – Kitarović**.

TRAGOVI PONOSA I TRPLJENJA

Sprovodne obrede za preminulog predvodio je zagrebački pomoćni biskup mons. **Ivan Šaško**. Prenoseći iskrenu sućut i molitvenu blizinu zagrebačkoga nadbiskupa kardinala **Josipa Bozanića** »u zahvalnosti pokojniku za njegovo dragocjeno svjedočanstvo vjere, ljubavi prema Crkvi i domovini, neumornoga prinosjenja za dobro svakoga čovjeka«, biskup Šaško je među ostalim istaknuo:

mons. Ivan Šaško

»Uz njegovo se (Sekulićevo) ime u životopisu nalazi puno mjesta na kojima je boravio, povezujući razne krajeve naše domovine; uz njegovo ime je ispisano puno institucija u kojima je djelovao, puno radova kojima je obogatio poznavanje bogate baštine osobito bačkih Hrvata. U njemu su jasni tragovi ponosa i trpljenja hrvatskoga čovjeka koje je strpljivo nosio gledajući plodove za koje je znao da su veći od svake nepravde i nasilja. Slobodno smijemo reći da nas u svjetlu Velikoga tje-

na hrabri i potiče njegov primjer vjere koji jasno sjaji kao primjer i nama svećenicima i vjernicima laicima. Hvala mu od srca. Ipak, u nizu predivnih i uzvišenih naslova i zasluga najprivlačnijom ostaje povezanost s Bogom i ona misao koju mu je usadio njegov dida Antun i na koju se rado vraćao: 'Treba biti čovik!' To za njega nije bila primjedba za druge optužba nečovječnosti drugih, nego pitanje postavljeno samomu sebi koliko je bio čovjek – ne bilo kakav, nego u mjeri božanskoga dara.

Predsjednica Hrvatske Kolinda Grabar - Kitarović
pred grobnicom bačkih Hrvata

SUĆUT MINISTRA HASANBEGOVIĆA

Izraz sućuti u povodu smrti Ante Sekulića uputio je ministar kulture Hrvatske **Zlatko Hasanbegović**. U priopćenju koje je objavljeno na internetskim stranicama toga ministarstva navodi se:

»Poštovani, s istinskom tugom smo primili vijest o odlasku profesora Ante Sekulića, hrvatskoga pjesnika i prozaika, lingvиста, povjesnika, etnologa i prevoditelja, jednog od najznačajnijih intelektualnih velikana koje su bački Hrvati podarili hrvatskome narodu i domovini. Na putu od rodnog Tavankuta i Subotice, preko političkih progona i ponavljanih sužanjstava u jugoslavenskom komunističkom režimu, do Rijeke i Zagreba duhom je vazda bio u svojoj bačkoj ravnici. Cijeli je svoj životni vijek obilježio zauzećem za slobodu i napredak rodnoga ma zavičaja kao sastavnog dijela cjelokupnoga hrvatskog narodnog bića. Njegovo djelo čini pedeset i sedam knjiga te više od šest stotina stručnih i znanstvenih radova tematski vezanih uz bačke Hrvate. No, to nije tek bibliografija jer ovaj opus predstavlja enciklopediju bačkih Hrvata i dokaz o neuništivoj snazi ove hrvatske narodne grane koja je na surovim povijesnim vjetrometinama ostala čvrsto urasla u zemlju iz koje je nikla.

Bio je dopisni član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (Razred za filološke znanosti) te član niza uglednih međunarodnih i domaćih udruženja. Za svoj je rad odlikovan najvišim državnim odličjima Danicom s likom Stjepana Radića i Danicom s likom Marka Marulića (1996.) te Hrvatskim pleterom (1997.), a 2009. imenovan je počasnim građaninom Subotice. Svima koji su ga poznavali, poštovali i voljeli izražavam u svoje ime i u ime Ministarstva kulture iskrenu sućut.«

D. B. P.

ROBERT TILLY, *BUDUĆNOST MRTVACA*, NIU HRVATSKA RIJEČ, SUBOTICA, 2015.

Pakao nije tako neudoban za biti u njemu

Tilly – je umjetnik. Glazbenik, prozaist, pjesnik, crtač stripova, karikaturist, konceptualni umjetnik... *Budućnosti mrtvaca* su prethodile enciklopedije rocka, bluesa i jazzu, prijevod i oslikavanje knjige irskih bajki, nagrađivani roman, zbirke pjesama, prijevodi, nosači zvuka i sve je to, više ili manje očito, prisutno i u ovoj zbirci. Jer, tamo negdje od 80-ih godina prošlog stoljeća aktivno svira, piše i objavljuje.

Mogli bismo reći da Tilly ima 57 godina i živi u Subotici. No time bismo njegov svijet sveli na faktografske podatke koji ni na koji način ne dočaravaju bogato iskustvo i intertekstualnost kojom je prožeta njegova poezija. Njegov svijet nije ograničen rubovima nekog grada, države ili odrednicama poput *manjinski*, *suvremeni* i slično. Njegov svijet su, u stvari, i *Ayler* i *Miller* i *London*, i *Adorno*, *Joyce* i *Shakespeare* i *Selby*... *Picasso* i *Rolling Stones*...

ISKUSTVENI RELATIVIZAM

Pjesnik nije opterećen stvarnošću, on ju živi, kakva god da jest. I propituje. Tako na tragu iskustvenog relativizma (koji pokazuje kako ne postoji objektivni svijet nego naš um i jezik te svijet i znanje koje primamo uvijek kroz osjetila, pa ono nije objektivno nego je rezultat kulture, komunikacijskog čina i čovjekovih spoznajnih sposobnosti) u savršenoj jasnoći i jednostavnosti kaže: *Stvarnosti nema – ima / tek njenih tumačenja (Odsutnost)*.

Takva promišljanja egzistencijalnih pozicija i sklonost filozofiji prisutni su kroz cijelu zbirku, a često ih prate i tračci (auto)ironije: *Da bi(h se) shvatio / moram iznad razine svijesti / da bi(h pre)živio valja m/ i i / spod razine stvarnosti (Peripatetici ambulantes disputabant)*.

Možda su baš zbog toga mnoge pjesme (koje kratkoćom podsjećaju na haiku) zgušnjutošću značenja i mogućnostima tumačenja dovedene do aforizma: *Bitni / je je / živjeti svoje snove / no sanjati / svoj život (Insomnia)*.

SUŠTINSKE TEME

Ova se zbirka sastoji od tridesetak pjesama kratke forme i završne poeme *Zaražen životom*. Prema riječima urednika u *Budućnosti mrtvaca* se Tilly posvećuje temama »koje su upravo one suštinske i univerzalne (a mogu biti i drukčije): život i njegov smisao, smrt, ljubav, sjećanje/zaborav, osamljenost, smisao umjetnosti i pozicija umjetnika (pjesnika)«. Vizualno pjesme odlikuje narušena sintaksa, izostanak interpunkcije i igranje jezikom/tekstom: *Ra / d d / aje iluziju s / mislenosti a seks pruža / iluziju / kontinuiteta (Ordnung und Disziplin)* – a koje mu je uzor američki umjetnik (pjesnik, romanopisac, slikar, esejist) **Edward Estlin Cummings** je rođen krajem XIX. stoljeća, a stvarao je u prvoj polovici XX., te inspiraciju tražio u europskoj avangardi ali i američkim modernistima poput **Ezre Pounda** i **Gertrude Stein**. Iako ovi podaci evociraju tradiciju i umjetničke prakse s početka XX.

stoljeća, Tillyjevi stihovi su vrlo suvremeni, slobodni i u formi i u sadržaju. Govoreći o slobodi, važno je spomenuti da se autor ne samo poigrava jezikom nego nalazi savršene izraze da poruku prenese bez tumačenja, prilagođavanja, interpretiranja bilo formi bilo društvenim normama – naprosto donosi jedno jest danog trenutka onako kako to vidi iz vlastite egzistencijalne pozicije.

MUDROSTI I SJEĆANJA

Iz (vrlo autobiografske) poeme *Zaražen životom* prosijavaju trenuci proživljenoga koji otkrivaju mudrosti koje se sakupljaju naprosto živeći: *I sjećam se / vremena kada sam shvatio / da se svi rađamo kao geniji / a umiremo/ kao idioti*, ali i slike neke druge (nekih drugih?) društvenih realnosti: *Sjećam se vremena / kada je hitna pomoć / bila brža / od d / ostave pizze*.

Dalje bismo mogli reći da Tilly, definitivno, poznaje svoj blues, bilo da referira na **Dixonovog** »malog crvenog pijetla« – pjesmu, mlađima, poznatiju u izvedbi *The Rolling Stonesa* ili na poznatog američkog bluzera koji je na nekoliko ploča svirao sa sastavom *Mississippi sheiks*, **Bo Cartera** njegove poznate *bawdy* pjesme – *Let Me Roll Your Lemon* i *Banana in Your Fruit Basket*. U stvari, za cijelu bismo zbirku mogli reći da je vrlo blues, na trenutke čak i nihilistička. No, ne dajte se zavarati, ove su pjesme ipak »zaražene životom« ili kako kažu stihovi s početka zbirke: *Rođen / i sam gu / bitnik ali živim kao / potpuni po / bjednik (Rođen kao bijednik)*.

Jer, kakav god bio život, Tilly mu se smije u brk i stihovima poručuje: *boogiraj moj woogie / Da do Kruščića se čuje (Kruščić, 24. VI. 1959. – Subotica, 2012.)*

Izvrсна, intelektualna poezija prožeta citatnošću i referencama ne samo na književnost nego i na glazbu, te od početka do kraja filozofska i to na način da je uspješno izbjegnuta zamka filozofiranja! Autor ne propovijeda, ne tumači, ne popravlja, ne okrivljuje, ne žali, ne nada se, ne sakriva se, ne uljepšava nego naprosto živi, promišlja i piše sebe.

Marina Balažev

IZLOŽBA SLIKARSTVO I KIPARSTVO JUGOSLAVENSKIH AUTORA IZ UMJETNIČKE ZBIRKE GRADSKOG MUZEJA SUBOTICA

Nova obrada i prezentacija zbirke

Akcent izložbe stavljen je na veze zastupljenih autora i njihovih djela sa Suboticom, kaže jedna od autorica izložbe Ljubica Vuković Dulić

Slikarstvo i kiparstvo jugoslavenskih autora iz umjetničke zbirke Gradskog muzeja Subotica (1918. – 1940., 1945. – 1990.) naziv je prvog dijela izložbe koja se u spomenutoj ustanovi kulture može pogledati do 1. kolovoza ove godine. Na izložbi su izložena 92 umjetnička eksponata: 68 slikarskih (uljano slikarstvo, akvarel, gvaž, kombinirana tehnika, tapiserija) i 24 vajarska djela, s opširnim natpisima. Autorice izložbe su povjesničarka umjetnosti i muzejska savjetnica dr. **Olga Kovačev – Ninkov** i povjesničarka umjetnosti i viša kustosica **Ljubica Vuković – Dulić**.

»Ova je četvrta izložba, realizirana u posljednjih nekoliko godina, koja za cilj ima ponovno sagledavanje i stručnu obradu određenih dijelova umjetničke zbirke muzeja i prezentaciju s novim konceptom«, kaže jedna od autorica izložbe Ljubica Vuković – Dulić.

»Jugoslavenski prostor se na ovoj izložbi sagledava kao jedan kulturno-umjetnički prostor u kojem ti autori cirkuliraju, međusobno komuniciraju i izlažu. S druge strane, izložba nema pretenziju da zastupljene autore prikazuje kao umjetničke ličnosti već je akcent stavljen na njihove veze sa Suboticom. Njihova su djela ovdje ostala, bilo na način da su ih poklanjali muzeju, odnosno gradu ili su u zbirku dospjivali putem otkupa. Ovi su umjetnici izlagali u Subotici ili su sudjelovali na likovnim kolonijama, poput one u Bačkoj Topoli, koja je poslije Drugog svjetskog rata bila vrlo popularna ili na *Likovnim susretima* na Paliću koji su utemeljeni 1962. godine. Interesantno je da se tu vidi i kulturna politika koja

je podrazumijevala otkup djela«, dodaje Vuković – Dulić.

ZNAČAJNI AUTORI

Autori, u postavu zastupljeni s po jednim ili više djela, su velikom većinom značajni slikari i kipari jugoslavenske, a uz to i vojvođanske, srpske, hrvatske, slovenske povijesti umjetnosti, a nekolicina njih se ubraja i u subotičke stvaraocce. Od autora koji dolaze iz prostora hrvatske likovne umjetnosti zastupljeni su: **Kornelije Tomljenović, Stjepan Baković, Ante Motika, Branko Ružić, Frano Šimunović, Željko Radmilović, Rudolf Sablić, Mile Skračić, Ankica Oprešnik...**

»U biografijama međuratnih autora dolazi do izražaja školovanje u tadašnjim velikim umjetničkim centrima, kao što su München, Pariz, Budimpešta i Petrovgrad. Više stvaralaca su bili polaznici škole **Andréa Lhotea** u Parizu, a većina njih su

utemeljitelji umjetničkih škola i začetnici modernog umjetničkog izraza u svojim sredinama. U poslijeratnom razdoblju ističe se vezivanje za ovdašnje umjetničke centre, kao što su Beograd, Zagreb, Ljubljana itd, kao i rad likovnih kolonija«, pojašnjava Vuković – Dulić.

PRATEĆI PROGRAM

Prateći program izložbe sastojat će se od predavanja, promocije stručnih knjiga, igraonica, radionica... Bit će priređena i izložba povodom 100 godina od rođenja subotičkog slikara **Pála Petrika**, istaknutog pionira informel slikarstva Jugoslavije; kao i izložba u Bačkoj Topoli koju će činiti djela nastala na topolskoj umjetničkoj koloniji.

RIJETKO IZLAGANI RADOVI

Kako se navodi u pratećem tekstu izložbe, publici će svakako biti zanimljivo vidjeti rijetko izlagane radove nekih od velikana, kao što su **Sava Šumanović** (ove godine navršava se 120 godina njegova rođenja) ili radove **Milana Konjovića**, odnosno njegov monumentalni zidni tepih izrađen u Subotici, 1958. godine, ali i sliku iz zrelog razdoblja stvaralaštva **Árpáda G. Balázsa**, te pejzaž istaknutog pejzažiste **Frane Šimunovića**. A posebnu »poslasticu« za Subotičane čini nekoliko izloženih djela **Otoa Logoa**, autora popularnih javnih skulptura u Subotici, kao i rani radovi **Ane Bešlić** i **Ferencza Kalmára**. Drugi dio izložbe, kao i promocija kataloga s biografijama, katalogskim podacima i reprodukcijama, planira se za drugu polovinu godine.

D. B. P.

HRVATSKE ŽUPANIJE KROZ POVIJEST

Najveća i najmanje naseljena županija

Ličko-senjska županija je najveća hrvatska županija, te obuhvaća skoro 10 posto od ukupnog teritorija Hrvatske. No, ujedno u njoj živi tek 1,2 posto ukupnog stanovništva Hrvatske. U ovoj najmanje naseljenoj županiji u Hrvatskoj nalazi se osam općina i četiri grada: Novalja (otok Pag), Otočac, Senj, a najveći grad s 13.000 stanovnika jeste Gospić koji je ujedno i sjedište županije.

Na područje Ličko-senjske županije Hrvati se doseljavaju u VII. stoljeću, te uspostavljaju svoje upravne organizacije, osnivajući plemenske župe: Liku, Gacku i Krbavu koje su činile temelj buduće hrvatske države, odnosno kraljevine. Osim što predstavlja najstarije područje hrvatske državnosti, županija je mjesto Krbavske bitke, svakako jedne od najznačajnijih bitaka u povijesti Hrvatske u kojoj je poginuo »cvijet hrvatskog plemstva« i koja je označila početak Stogodišnjeg hrvatsko-turskog rata.

Godine 1493. velika osmanska vojska sastavljena od akinđija (jurišna, brza konjica) prešla je u Hrvatsku u cilju pljačke i odvođenja stanovništva u ropstvo. Hrvatski ban **Emerik Derenčin** okupio je hrvatske knezove **Ivana Frankopana Cetinskog**, **Bernardina Frankopana Modruskog**, **Petra II. Zrinskog**, **Pavla III. Zrinskog** i još mnoge druge koji su sa svojim vitezovima i vojskom odlučili napasti i uništiti osmansku vojsku. Bitka je vođena 9. rujna 1493. godine na Krbavskom polju u Lici pored mjesta Udbina. Hrvatska vojska koja je brojala oko 3.000 konja-

nika, 2.000 pješaka i približno 5.000 slabo naoružanih i bez vojnog iskustva seljaka suprotstavila se vojsci **Jakub-paše** koja je sačinjavalo 8.000 dobro uvježbanih konjanika. Ban Derenčin je raspodijelio konjicu u 3 skupine između koje su se nalazili pješaci, dok je Jakub-paša podijelio vojsku na dvije skupine. Manju skupinu je stavio

skih vojnika samo je 500 uspjelo preživjeti.

ZEMLJOPISNI POLOŽAJ I GOSPODARSTVO

Područje Ličko-senjske županije možemo podijeliti na dva dijela, veći dio pripada Gorskoj Hrvatskoj, a manji Hrvatskom primorju gdje

Hrvatske od Turaka i Mletaka je tvrđava Nehaj na brdu iznad Senja u Ličko-senjskoj županiji. Tvrđava je sagrađena 1558. godine pod nadzorom i planovima generala Vojne krajine **Ivana Lenkovića**, a služila je uskocima kao polazište u borbi protiv Turaka. Također je bila i nepremostiva prepreka svim osvajačima koji su kretali prema gradu Senju i njegovoj okolini. Tvrđava ima kockasti oblik čija je širina zida dvadeset i tri metra, visina osamnaest dok je debljina zidova u podnožju približno 3,5 metra, a na vrhu oko dva metra. Tvrđava na svakom uglu ima kulu dok se još jedna (peta kula) nalazi na sredini zida iznad uskih dvostrukih ulaznih vrata u tvrđavu. Kako je služila kao važno obrambeno uporište, tvrđava ima više od stotinu otvora za puške (puškarnice) kao i jedanaest većih otvora koji su služili za topovsku paljbu. S unutarnje strane u

Tvrđava Nehaj u Senju

nasuprot hrvatskoj vojsci dok je veći dio sakrio u obližnjoj šumi. Bitka je počela u 9 sati napadom osmanske konjice koja je u početku imala uspjeha, ali ju je hrvatska vojska ubrzo počela potiskivati. Tada je Jakub-paša naredio povlačenje svoje vojske putem koji je vodio kroz šumu gdje je bio skriven ostatak vojske. Ne razmišljajući o mogućoj zasjedi Ban Derenčin je naredio potjeru za osmanskom vojskom, što je dovelo do toga da je hrvatska vojska ubrzo bila okružena velikim brojem akinđija koji su za razliku od teško oklopljenih hrvatskih konjanika bolje manevrirali u šumi, te je hrvatska vojska teško poražena. Ban Derenčin je zarobljen, a knezovi ubijeni. Od 10.000 hrvat-

županiji pripada i dio otoka Paga. Na području županije nalazi se veliki broj nacionalnih parkova, točnije 58 posto površine svih nacionalnih parkova prirode u Hrvatskoj je u Ličko-senjskoj županiji. Od mnogo-brojnih nacionalnih parkova treba izdvojiti: Nacionalni park Plitvička jezera, Nacionalni parkovi Sjeverni Velebit i Paklenica, te Park prirode Velebit. Gospodarstvo županije se temelji na preradi drveta kao i na uzgoju krumpira, te stočarstvu.

KULTURNE I POVIJESNE ZNAMENITOSTI

Jedna od najvažnijih utvrda koja je služila za obranu

prizemlju su se nalazile prostori-rije za smještaj vojnika i oružja, na prvom katu su bile časničke prostorije dok je na drugom bili smješteni 11 topova s vojnicima zaduženim za njih. S kula tvrđava pružao se izvrstan pogled na kopno, more, otoke Rab, Cres, Krk, na planine Gorskog kotara, Učku i Velebit. Sa svih ovih područja dimnim signalima se upozoravala posada utvrde na dolazak neprijatelja. U Ličko-senjskoj županiji, u mjestu Kosin, nalazila se prva tiskara ne samo u Hrvatskoj nego i u jugoistočnoj Europi. Ovu tiskaru osnovali su knezovi Frankopani, a u njoj je 1483. godine tiskana prva knjiga na hrvatskom jeziku: *Misal*, po zakonu rimskog dvora.

REGIONALIZACIJA REPUBLIKE SRBIJE S POSEBNIM OSVRTOM NA PROŠLOST I »PREDVIĐENU« BUDUĆNOST POKRAJINE VOJVODINE

Građevinski bum

Gospodarska kriza sredinom osamdesetih godina uveliko je zahvatila bivšu SFRJ. Jedna za drugom donošene su razne reformske mjere, koje u suštini nisu imale efekte, jer tada jedina vladajuća stranka nikako nije željela ispustiti rukovodeću ulogu, zapravo direktnu vlast iz ruke. Gospodarska kriza najprije ima utjecaj na investicijsku djelatnost i time na građevinarstvo. Gradilo se sve manje stanova, cestovna i ostala infrastruktura je polako počela propadati, a novih investicija ovakvog tipa bilo je sve manje i manje, a nisu građene ni nove tvornice. Gospodarska kriza normalno indikuje i političku krizu; počelo je javno ispitivanje tko je kriv, koja republika pljačka drugu, a unutar zemlje uveden je embargo na proizvode iz drugih republika. U zapadnoj Europi, kao i u istočnoj, također su se događale krupne političke promjene. Prvo se dogodilo ujedinjenje dvije Njemačke, naravno uz suglasnost pobjedničkih država u Drugom svjetskom ratu. U državama socrealističkog nazora, šavovi jednopartijskog sustava počeli su pucati, da bi sve kulminiralo raspadom Sovjetskog Saveza na nekoliko država ili državnu zajednicu. Nasuprot ovome Zapadna Europa se sve više ujedinjavala, ne samo gospodarski nego i politički. Početkom 1992. više država je potpisalo tzv. Maastrichtski ugovor u kojem se, osim čvršćeg gospodarstvenog i političkog povezivanja, govorilo i o uvođenju zajedničke valute nazvane euro. U istočnoeuropskim zemljama raspao se jednopartijski sustav i svugdje su nastali višepartijski sustavi koje je pratio i proces vraćanja otete imovi-

Pokušaj ukĺapanja »Dafinine zgrade« u ambijent starog centra

ne i privatizacija, prije svega u gospodarstvu. Ova privatizacija, popularno nazvana i tranzicija, u raznim državama odigravala se s različitim uspjesima, u zavisnosti od stabilnosti novonastalog višepartijskog sustava.

JUŽNOSLAVENSKI MODEL REFORMI

Ako bismo parafrazirali čuvenog kancelara Austrijskog carstva **Bacha**, koji je nakon sloma građanske revolucije u Beču i Ugarskoj rekao: »demokracija da, a prije toga ćemo malo vješati«, politička elita naše zemlje isto je odlučila, prateći aktualne europske trendove: »višepartijski sustav i privatizacija da, ali prije toga ćemo malo ratovati«. Prvo se ratovalo riječima unutar komunističke stranke, koja se ubrzo i raspala na republičke ogranke, koji su polako počeli uvoditi višestranački politički sustav. Srbija se nije baš žurila, ona je bila posljednja u ovom nizu, a njena elita je imala i neke tajne želje. Potom su vođeni beskrajni dogovori između republika o novom političkom uređenju

zajedničke zemlje. Govorilo se o asimetričnoj federaciji nasuprot unitarnoj državi, ili o razdruživanju na samostalne republike. Početkom devedesetih godina prešlo se s riječi i na djela, kada su simbolom zajedništva SFRJ, autocestom *Bratstvo i jedinstvo*, krenuli tenkovi u »nepoznatom pravcu« praćeni kišom cvijeća s mostova u Novom Beogradu (uzgred, tu je živio najveći broj aktivnih i umirovljenih časnika JNA, a oni su ipak nešto znali).

POSLEDNJI ODBLJESAK GRAĐEVINARSTVA

Kaže se »dok se ratuje, muze štete«, što bi trebalo važiti i za građevinarstvo. Kod nas se dogodilo nešto sasvim suprotno. Nakon propadanja velikih građevinskih poduzeća, što vojnih, što civilnih, odjednom je u većim gradovima počela izgradnja stambenih zgrada, naravno u mnogo manjoj mjeri nego u socrealizmu, ali manje privatne tvrtke, nastale raspadom velikih, počele su graditi najčešće u gradskim centrima. Lijep primjer za ovo je stambeno-poslovna zgrada u centru Subotice, popularno

zvana »Dafinina zgrada« čiju gradnju je ona naručila, a financiranje je obavljala sredstvima građana, koji su nasjeli na mogućnost lake zarade preko kamate (ona i njoj slični ovo su radili uz blagoslov tadašnjeg režima). Za »građevinski bum« koji je cvjetao napose u Beogradu i Novom Sadu zaslužna su ipak finansijska sredstva drugog podrijetla. U doba, koje možemo nazvati »miloševićevska era«, iznenada je nastao sloj poduzetnika čija imovina je stvorena ni iz čega. Ove imovine (sada se to govori i javno) često su nastale na vrlo sumnjiv način: trgovinom oružjem, narkoticima, švercom robe i ljudi, kao i pljačkama u bivšim republikama na čijem tlu je vođen rat (nemam želju spominjati imena ovih ljudi, od kojih su neki već pokojni). Ova grupa »poduzetnika«, za razliku od poštenih, shvatila je da je građevinarstvo idealan »stroj za pranje prljavog novca«. Naravno, ovo nije južnoslavenski izum, to su vidjeli dok su bili na privremenom radu u inozemstvu. Tako se radi, npr. u Italiji, napose na jugu te zemlje, gdje mafija itekako kontrolira ovu djelatnost. Ukratko, da ne zamaram čitatelje detaljima, jedna od tehnika je: započinje se gradnja, često bez valjanih dozvola. Kada je konstrukcija gotova, zgrada se založi kod banke tako što se uzme hipotekarni kredit, često se ovaj kredit ne vraća, i banka postaje vlasnik dovršene ili polugotove građevine, a time je i prljav novac legaliziran. Ovo je samo jedna od tehnika, i zato kako sam rekao, nije problem legalizirati kokošinjac bač Jose, nego upravo građevine ovakve vrste. A tu ne pomažu nikakvi novi zakoni.

PROSLAVA BLAGDANA

Kristovo uskrsnuće svima nam je potrebno

Svetkovina Uskrsnuća Gospodnjega, kao nastavak Vazmenog bdijenja na Veliku subotu, svečano je proslavljena 27. ožujka u srijemskomitrovačkoj katedrali Svetog Dimitrija, đakona i mučenika uz sudjelovanje velikog broja vjernika. Uskrsno misno slavlje predvodio je srijemski biskup **Đuro Gašparović** u zajedništvu sa župnikom i generalnim vikarom mons. **Eduardom Španovićem**. Vlač. **Mario Paradžik** slavio je svetkovinu uskrsnuća u povjerenju mu župi Laćarak, dok je župni vikar vlč. **Željko Štimac** misna slavlja svetkovine slavio u filijalama.

»Danas se raduje cijela Crkva katolička, a i čitav svijet naviješta radosnu vijest Isusova uskrsnuća. I mi danas započinjemo ovo naše svečano uskrsno slavlje ulaznom pjesmom 'Radujte se kršćani u Isusu sabrani'. Neka naša radost bude potpuna, jer je za nas Isus uskrsnuo, otkupio nas i živ je među nama. Ovdje je nazočan u ovom misnom slavlju, u riječi

i lomljenju kruha u euharistiji. U njega i njemu uskrsleme vjerujemo«, rekao je biskup Gašparović uvodeći u misno slavlje.

Biskup se u homiliji osvrnuo na događaje koji su obilježili Isusovo uskrsnuće.

»Vjera u uskrsnuće je vjera apostola, to je vjera prvih kršćana, to je vjera kršćana kroz stoljeća. Prvi koji su osjetili veliku važnost Isusova uskrsnuća u svome životu bili su Isusovi učenici. Tri pune godine poučavao ih je u svojoj nauci, tri pune godine utvrđivao ih je u vjeri. I oni su vjerovali i bili odani dušom i srcem svom božanskom učitelju. Lijepo je to što je naučavao. Ljepših i dubljih pouka ova zemlja nije čula. Lijepo je i to što je svoje naučavanje potvrđivao izvanrednom božanskim djelima koja su svakoj njegovoj riječi davala pečat istine. Ali one strašne noći, kad su vidjeli kako su ga Židovi uhvatili, svezana vodili jeruzalemskim ulicama, kad su čuli da su ga razapeli i mrtva položili u grob, pokole-

bala se njihova vjera, A mi smo se nadali, govorili su. Oni više nisu znali što će raditi u životu. Razbježali su se svi, osim Ivana. Tako je to bez Boga«, naglasio je biskup i rekao da je vjera u Kristovo uskrsnuće oslabila i kod pobožnih žena, a i kod apostola Petra i ponešto i kod Ivana koji stižu na grob.

Biskup je nastavio:

»Ali evo događaja. Uskrsnu kako je rekao. Isus opet živ u našoj stvarnosti. Do kraja nas je ljubio i do kraja otkupio. Ali ponajprije mu je po uskrsnuću trebalo uvjeriti apostole. U više navrata i u raznim zgodama im se ukazivao. Ispočetka su bili nepovjerljivi. Bojali su se da ih oči ne varaju, ali im je uskrsli Isus dao mnogo dokaza po kojima su vidjeli da je živ i stvaran, da je ponovo među njima. S njim su razgovarali, doticali ožiljke njegovih rana i jeli s njime. Tako su se i razumom i očima i ušima i opipom uvjerali u nepobitnu istinu Isusova uskrsnuća. Po ovom čudu je kršćanstvo postalo

i ostalo živa stvarnost do danas. Kršćanstvo se rodilo na istini uskrsnuća. I mi vjernici smo se čudesno preporodili. I za nas je ovo velika istina: Isus uskrsnuo, živ među nama i s nama. Mi znamo da je raspeti Isus treći dan uskrsnuo, znamo da uskrsnuli živi. U njega vjeruju milijuni po čitavome svijetu. Zato vjerujemo u njega i njemu vjerujemo.«

Na koncu je predsjedatelj poručio da je vjernicima u ovim vremenima potrebna proslava Uskrsa i da je svima potreban Uskrs.

»Uskrs je potreban srcima koja više ne vjeruju u smisao i snagu prijateljstva i stvarne dobrote. Uskrs je potreban svima koji misle da je praštanje slabost, svima koji vlastitim životom poštenja prkose svakom zlu i svim zlim silama. Uskrs je potreban svima nama kad u životu dopustimo da klica mržnje, zla i osvete dotakne prostor naše duše. Uskrs je potreban mladima koji stoje pred osnivanjem obitelji, pred početkom novoga života u ostvarenju živ-

ljene ljubavi. Potreban je obiteljima čiji su se članovi umorili u obiteljskoj ljubavi, te misle da više ne mogu praštati i miriti se. Uskrs je potreban onima koji su na kraju svog ovozemaljskog hoda kako bi osjetili da će svako učinjeno dobro biti nagrađeno. Kristovo uskrsnuće svima nam je potrebno. Ono je jedina stabilna točka koja sve pokreće, od koje se polazi, koja sve privlači i koja sve ispunja snagom», zaključio je biskup Gašparović.

Mario Paradžik

Hodočašće i bogoslužje na Tekijama

Otvorenje ovogodišnje, jubilarne (tristote) sezone hodočašća i bogoslužja u Biskupijskom svetištu Gospe Tekijske započeo će u nedjelju 3. travnja, služenjem pontifikalne svete mise koju će, s početkom u 17 sati, predvoditi srijemski biskup mons. **Đuro Gašparović**.

Time će biti ozvaničen početak svojevrsnoga liturgijskog hoda ka središnjem jubilarnom slavlju koje će u povodu proslave 300. obljetnice svetišta biti služeno na svetkovinu Snježne Gospe, 4. i 5. kolovoza 2016. godine.

P. P.

NOVI SAD	90,0 MHz
SUBOTICA	90,7 MHz
SOMBOR	95,7 MHz
VRONIK	88,4 MHz
NIŠ	102,7 MHz
LESKOVAC	107,4 MHz

Piše: dipl. theol. Ana Hodak

Evandjelja nam, kada govore o Isusovom uskrsnuću, opisuju reakcije učenika na činjenicu da njihov učitelj nije više među mrtvima, nego je uskrsnuo. Iz prvotne zbunjenosti i nevjerice rađa se vjera i prihvaćanje ove velike istine koja nadilazi svaki pokušaj razumskog tumačenja. Međutim, kada se Uskrsli ukazao svojim učenicima, Toma nije bio s njima. Zato mu je bilo teško prihvatiti činjenicu Isusovog uskrsnuća, zbog toga je dobio epitet »nevjerni« koji će uz njegovo ime stajati stoljećima, sve do danas.

TOMA – ONAJ KOJI TRAŽI

Istina je da Toma nije povjeroval u svjedočanstvu apostola da su vidjeli živog Isusa. No, zaslužuje li baš da ga se zove nevjernim svaki put kada se o njemu govori? Lako je nama danas, dvije tisuće godina daleko od tog događaja, kada je naša kultura i tradicija duboko ukorijenjena u kršćanstvo, osuditi Tomu kao nevjernog. Međutim, treba stvari sagledati i iz njegove perspektive.

On bi se prije mogao nazivati sumnjičavim nego nevjernim Tomom, jer on sumnja, traži, ne odbacuje izričito. On se ne miri lako sa svjedočanstvom drugih, što možemo jednostavno razumjeti. Prije svega, uskrsnuće je jedan izvanredan događaj u ljudskoj povijesti koji se nikada prije nije dogodio, samim tim neshvatljiv i teško

Vjera nevjernog Tome

prihvatljiv. Iako je Isus svojim učenicima o tome u više navrata govorio, oni to nisu do kraja razumjeli, pa stoga nisu ni pretpostavili što će se dogoditi treći dan nakon njegovog razapinjanja. Prazan grob je za njih bio veliko iznenađenje i nika-ko nisu prvo pomislili da Isusa nema u grobu jer je uskrsnuo. Kako bi ih uvjerio u to da je uistinu živ, da je pobijedio smrt, te ih učinio svjedocima uskrsnuća Isus im se ukazao. Susret s Uskrslim bio je najsnažniji dokaz uskrsnuća koji raspršuje svaku sumnju.

Zašto Toma nije bio s dvanesticom u trenutku kada je uskrsli Isus došao među njih ne znamo. Zato što nije vidio uskrslog Krista on ne može lako prevladati svoju sumnju, svjedočanstva učenika mu nisu dovoljna, jer i on želi čvrst dokaz kakav su i oni dobili. Iako nema razloga ne vjerovati svojim prijateljima, njegove su sumnje jače, jer i on je čuo glasine o praznom grobu ili ukradenom tijelu. Kao što je imao čvrste dokaze da je njegov Učitelj završio na križu, sada su mu potrebni isti takvi i da je uskrsnuo. On ne traži ništa što njegovi prijatelji nisu već dobili. Ne treba ga zbog toga osuđivati, jer prihvatiti jednu takvu istinu zahtijeva snažnu i veliku vjeru, kakvu Toma još uvijek nije imao. On nije nevjernik koji niječe, već onaj koji traga, koji ispituje i na poslijetku se potpuno predaje onom kojeg je tražio: »Gospodin moj i Bog moj!« (20, 28). Tomino traganje bilo je iskreno, te mu je Isus pomogao da traženo i pronađe. Isto takvo bilo je i njegovo predanje. Susret s Uskrslim bio je trenutak kada je cijeli svoj život predao u njegove ruke, te postao revni širitelj Radosne

vijesti. Predaja kaže da je Toma najdalje odnio evanđelje, sve do Indije. Njegova sumnja i traganje preobrazili su se u vjeru toliko jaku da je život položio za evanđelje.

DANAŠNJI VJERNIK KAO TOMA

Suvremeni vjernik je poput Tome u svom traženju i propitivanju, jer prava vjera nije olako preuzimanje tuđih mišljenja i uvjerenja, nego duboko iskustvo vlastite potrebe za Bogom, iskušavano različitim sumnjama i poteškoćama. Tako čovjek traga, ali mu potragu otežavaju različite okolnosti života, okruženje u kojem živi, traži dokaze, jer mu tuđa svjedočanstva nisu dovoljna, želi osjetiti njegovu prisutnost. Krist zna da se ljudi i danas bore s takvim teškoćama, pa im dolazi u susret. Ali, kao što je Toma imao iskrenu želju za susret s Gospodinom, i kao što je došao na mjesto gdje se Gospodin već prije pojavio, tako i današnji vjernik treba s iskrenom željom za susretom doći na mjesto na kojem se Krist uprisutnjuje.

Mjesto i vrijeme Kristova uprisutnjenja svima nam je poznato, to je euharistija. U susretu s euharistijskim Kristom koji je zaista sada i tu za nas i s nama vjernik može doživjeti preobrazbu koju je doživio Toma, no mora imati Tominu želju i otvorenost. Je li traganje za Bogom urodilo pronalaskom očituje se u vidljivoj promjeni života, u služenju evanđelju bez obzira na žrtve koje se iziskuju. A svako traganje za Bogom prije ili kasnije urodi plodom, ako ga čovjek zaista želi pronaći, jer se Bog od nas ne skriva, nego nam ide u susret.

**MINI INTERVJU: ANTUN PAŠTROVIĆ,
POLJOPRIVREDNIK IZ SOMBORA**

Niske cijene mrse račun

Poljoprivrednici su na početku proljetne sjetve. Ovaj važan posao obaviti će u uvjetima niskih cijena ratarskih kultura koje su čak niže nego što su bile jesenas u vrijeme berbe i sjetve, pa otuda i dilema što sijati ovog proljeća. Dodatna poteškoća je i smanjenje poticaja koji su se sveli samo na 4.000 dinara po hektaru.

Ožujak je bio s dosta kiše i s niskim temperaturama. Koliko je to pomjerilo početak sjetve?

Jedino što kasni je sjetva šećerne repe, a sjetva suncokreta, soje i kukuruza krenut će u travnju. Neki optimalni rokovi za sjetvu repe su u ožujku, ali koliko znam, u našem okruženju, repu još nitko nije posijao. Repu ove godine sijati nećemo, jer nismo pripremili zemljište jesenas, a za proizvodnju repe treba na vrijeme i kvalitetno pripremiti zemljište.

Ako na Vašim njimama neće biti repe, što ćete onda sijati i kako se uklapate s obzirom na potrebna ulaganja s jedne strane i trenutnu nisku cijenu ratarskih kultura?

Soja, suncokret i kukuruz. To je ono što planiramo sijati čim vremenski uvjeti dozvole. A trenutne cijene? Katastrofa. Kukuruz je 15,40 dinara po kilogramu, kažu cijene je pala jer nema izvoza, pa su se pojavili viškovi. Pala je i cijena soje. Sada je 37 dinara, a jesenas je bila 41.

S obzirom na blagu zimu i dosta oborina kako danas izgledaju usjevi pšenica posijani jesenas?

Pšenica dobro izgleda, ali ako cijena bude 13 dinara onda smo džabe sijali. Inače, ne možemo se požaliti pšenica dobro izgleda, ali problem je na onim parcelama posijanim ranije, jer je žito preveliko pa kasnije može doći i do poleganja.

Cijene poljoprivrednih proizvoda su niske, a ratare je početkom ove godine dočekala i neugodna vijest o smanjenju poticanja na 4.000 dinara.

Tih 4.000 dinara po hektaru bolje da su nam dali kroz bonove za benzin, nego ovako 2.000 za hektar i plus 2.000 za mineralno gnojivo. Godinama smo imali poticaje za kupovinu goriva i to je dobro funkcioniralo. Na crpkama kupimo gorivo, platimo, a onda podnesemo zahtjev za povrat i za nekoliko dana ili tjedana dobivali smo nazad dio sredstava. To je bilo 50 dinara, što kada gorivo staje oko 125-130 dinara po litri i nije malo. Sada toga nema i to je ono što nam najviše nedostaje, jer je gorivo jedna od značajnih stavki u obradi zemljišta. Bez goriva ne možete niti orati, niti pripremiti njive za sjetvu, ni sijati, pa kasnije ni skidati rod s njiva. I glede poticaja ono što je problem je da se dovijaju samo na površinu do 20 hektara. Ukoliko neko gospodarstvo ima više od toga, na sve što je »višak« iznad tih 20 hektara nemamo pravo na poticanje.

Z. V.

IGRA

24

51 karta

- 45 igračih karata

- u 4 boje svaka 1-11

- bijela 24

- 4 karte boja za zvanje aduta

- 2 karte slijeda ranga (1 visoka, 11 visoka)

1 blok

SMISAO: 24 je kartaška igra pobijanja.

U svakom krugu igrači pokušavaju jačom kartom pobiti što više izigranih karata.

Za svoje osvojeno pobijanje igrač gubi određeni broj bodova. To je dobro, jer je sam cilj igre stići do 0 bodova. No onaj koji ne odnese karte, dobiva bodove. I to mnogo njih.

To je, naravno, manje dobro. Igra završava kada jedan igrač stigne do 0 bodova – ili kada netko od igrača udvostruči svoje početne bodove.

KAKO SE IGRA: Svaki igrač počinje igru s 24 boda. Ti se bodovi bilježe na bloku. Odredi se djelatelj prvog kruga. Četiri karte boja i dvije karte slijeda ranga postave se u otvoreni snop na sredini stola. Karta slijeda ranga 11 visoka mora biti položena na vrhu. Kod karata boja nije od važnosti koja se boja nalazi gore. Promiješa se 45 igračih karata, potom djelatelj u smjeru kazaljke na satu prvo podijeli po 3 karte suigračima (potom i sebi). Igrač lijevo od djelatelja (= početni igrač) zove adut trenutnog kruga. Boja aduta se mora odrediti. Može se izabrati bilo koja od četiri boje. Da bi se to i označilo, odgovarajuća karta boje se ostavlja otvorenom. Potom svaki igrač dobiva daljnje 3 karte. Tada, počevši s početnim igračem, svaki igrač (djelatelj također) predaje do 3 karte i za njih od djelatelja sa snopa dobiva odgovarajući broj novih karata. Sada svi igrači imaju svoje karte u ovom krugu. Početni igrač odigra proizvoljnu kartu. Svi drugi igrači u smjeru kazaljke na satu dodaju po jednu kartu. Pritom se mora odgovarati odigranoj boji. Ako igrač ne može odgovarati, jer nema odigranu boju, smije odigrati proizvoljnu kartu ili pobiti kartom aduta. Kada svi igrači odigraju po jednu kartu, igrač s najvišom kartom (u odgovarajućoj boji ili najjačom adutu) dobiva ruku i sam odigra kartu po vlastitom izboru. Kada svi odigraju svih 6 karata, zbroje se dobivene ruke. Svaka ruka vrijedi 1 bod.

Ako je adut bila žuta boja, svaka ruka vrijedi 2 boda. Ovi se bodovi odbijaju od trenutno zabilježenog bodovnog stanja svakog igrača.

TV PREPORUKA

ČETVRTAK 7. TRAVNJA HRT 1 20:04

Ono što jesam: Važne, snažne, odvažne

Ela je mlada Zagrepčanka koja se u svojoj šestoj godini zaljubila u sport na koji se odlučuju rijetke žene. Ela je odabrala, ni više ni manje, nego – hokej na

ledu. U početku je morala trenirati s muškarcima, ali danas igra u jedinom ženskom hokejaškom klubu – Grič. Energičnoj Eli naporni kasnonoćni treninzi nisu bili dovoljni pa se uhvatila ukoštac sa studiranjem na Krajobraznoj arhitekturi na Agronomskom fakultetu. Bez brige, dobro joj ide. Oh da, ona svakodnevno radi i u jednom kafiću ne bi li si sama financirala sva mala ženska zadovoljstva. Ovo je priča o roditeljskom poticanju i upornoj te snažnoj mladoj ženi.

Valerija je, uz Elu, jedna od onih rijetkih djevojaka koje djeluju kao ambasadorice stereotipno muških sportova. Završila je Kineziološki fakultet, dugo igrala rukomet, a sada trenira mlađe naraštaje. Odlučila je proširiti svoje sportsko iskustvo pa sada radi i za tvrtku koja se bavi rehabilitacijom sportaša. A što ono Valerija trenira i zbog čega više puta tjedno putuje iz Sv. Ivana Zelina u Zagreb na večernje treninge? Valerija je odabrala ragbi. I još je toliko dobra u tome da je kapetanica momčadi ragbijskog kluba *Mladost*. Ovo je priča o neodustajanju na putu do cilja.

Autor serijala: **Jure Pavlović**

Redatelj i scenarist: **Damir Janeček**

Direktor fotografije: **Dario Hacek**

Montažer: **Damir Janeček**

Producenti: **Jure Pavlović, Luka Venturin**

VRIJEDI PROČITATI

MIROSLAV PENDELJ

Posjetitelj

Glavni je lik, dakako, posjetitelj, no iza te se opće imenice krije lik Isusa koji posjećuje pripovjedača u njegovoj kućici u blizini Surčina te s njim provodi nekoliko dana tijekom kojih upoznaju jedan drugoga. Kroz vrlo šarmantnu prozu i laku rečenicu autor se ponovno dotiče egzistencijalnih pitanja te kroz glavni sporedni lik predstavlja sebe, svoje interese, sposobnosti, doživljaje i svjetonazor – prikazujući ulomke života poput onog u kojemu opisuje rad s drvom (kao i mir i puninu života koja proizlazi iz rada i stvaranja) koji je doživio u jednom gradiću u Njemačkoj. Kroz lik sugovornika – Isusa, progovara o pitanjima dobra i zla, budućnosti čovječanstva i mogućim rješenjima koja bi pomogla trenutno ne baš blistavom stanju. I tako u nekoliko običnih dana, uz rad, jelo, roštilj, izlet i razgovor autor pokazuje ljepotu svakodnevice i običnosti te poručuje da je lako naći zadovoljstvo u malim stvarima. Teški se događaji poput rata iznose kroz epizodna sjećanja koja su oslobođena gorčine.

PJESMA ZA DUŠU:

Pustinja Ivana Brkić

Dajem ti srce i odlazim
dajem ti srce, što ću ja s njim
preda mnom pustinja i tamo mi ne treba

Tvoje su riječi pijesak i prah
bila sam hrabra, a sada me strah
noći bez ponoći, moje sunce ne izlazi

Kad me netko pita, dobro sam
i bez tebe ide dan po dan
samo kad se smijem, oči sakrijem

Jer je srce pustinja
tamo gdje sam s tobom bila
sve je isto, samo nismo ti i ja

Sad je srce pustinja
pored plave vode Nila
poslije tebe nema nigdje nikoga
pustinja

Ruža bez trnja bila sam ja
imala tebe i izgubila
jednom se zavoli, a nijednom ne
preboli

IDEMO LI VEČERAS U KAZALIŠTE? (1)

Piše: Milovan Miković

Osnutak subotičkog HNK-a

Premda se pitanje iz naslova doima retoričkim, u slučaju bačkih, podunavskih, vojvođanskih napose Hrvata – baš i nije posve takvo. Mi smo ovdje u kazalište pošli sada već daleke 1747. godine, ako je suditi prema pisanim tragovima iz prošlosti, a taj susret su nam upriličili franjevci u subotičkoj Gramatikalnoj školi, gdje je održana prva predstava na tada službenom jeziku dalmatinskom (hrvatskom), na kojem je nastao i tadašnji gradski Statut (u uporabi do 1830-tih), naprosto radi toga da ga oni zbog kojih je bio napisan – i razumiju! U tome su se nakon provedenih istraživanja u Arhivu grada složili teatrolog prof. dr. **Alojz Ujes** i ugledna kazališna kritičarka prof. **Ivanka Rackov**.

Dočim je službeni gradski povjesničar prof. **István Iványi** zabilježio dio repertoara školske kazališne družine od 1767. do 1774. premda školska kazališna družina postoji i prije 1767. O tomu svjedoči i zapisnik sa sjednice Magistrata od 4. ožujka 1763., gdje je pod točkom četvrtom, zaključeno: »Potrebno je udovoljiti zamolbi profesora franjevac te je odlučeno da se izvrši farbanje škole i popravak kvara kazališta drvima i daskama«. Kazalište, dakle, postoji i ono očito djeluje budući da ga je potrebno popravljati, što će reći održavati.

NASADI ZA KAZALIŠTE

A na čemu su se mogle temeljiti prve predstave? Na svemu onomu što obuhvaćamo terminom: *folklornog kazališta*, koje je u Hrvata bilo veoma razvijeno i rašireno, tragove kojega i danas možemo prepoznati u *proljetnim ophodima*, *fašniku*, *maškarama*, *bubušarima*, *zvončarima* i *tatima*, *pokladnim prikazima* i mnogim drugim narodnim igrama što su usklađene prema narodnim običajima i životnom ciklusu kroz godinu. I unatoč tomu što su ova uprizorenja, na prvi pogled folklorno predstavljanje, ona sadrže u sebi ne samo prikaz običajnih zbivanja nego i svojevrsnu glumu »niskog intenziteta« iz koje na mah izbija i stanovita dramatska snaga (**Ivan Lozica**, 1996.).

Profesionalne putujuće družine, »nje-mački komedijaši«, kako su ih nazivali, u Subotici su nastupili prvi put oko 1760. godine (kada i u Osijeku), pred publikom koju

su zacijelo sačinjavali članovi najuglednijih gradskih obitelji i austrijski časnički kor, a prvi pismeni trag imamo o družini **Jozefa Schwertenberga**, koja se 1780. pojavila u našem gradu, dok je kazališna zgrada izgrađena 1854. godine (**László Gerold**, 1990.).

ODSJEK I PRVA PREDSTAVA

Na kakvim je, zapravo, nasadima niklo Hrvatsko narodno kazalište? Nakon oslobođenja Subotice (listopada 1944.) osnovan je Pozorišni odsjek, na čije čelo je postavljen

godine se nastavilo kroz naredne godine. Pripremale su se drame, komedije, operete, kasnije (početkom pedesetih godina) osnovana je i Opera, išlo se na brojna gostovanja i smotre, a nisu izostala niti razna priznanja i nagrade...

Od 1945. do 1995. u subotičkom je kazalištu premijerno izvedeno 470 predstava, 90-tak prema djelima hrvatskih pisaca, od koji 26 prema dramskim tekstovima hrvatskih pisaca iz Bačke i Srijema, pridonoseći očuvanju hrvatske narodne svijesti u ovom podneblju. Od pedesetih do sedamdesetih

Lajčo Lendvai, koji uskoro, osim domaćih snaga, angažira glumce i redatelje iz Zagreba, kada članovi subotičkog HNK postaju: **Branko Špoljar**, **Ante i Mariela Kraljević**, **Ivona Petri**, **Jelka Šokčević**, kasnije **Asić**, **Milan Asić**, zatim **Dražen Grünvald**, **Dubravka Deželić**, **Veronika Careva** i scenograf **Berislav Deželić**, te nekoliko vrsnih scenskih tehničkih radnika. U to vrijeme popularna predstava u Zagrebu bila je *Matija Gubec* s legendarnim *Emilom Kutijarom*, pa je odlučeno da se ta predstava izvede i u Subotici. Poslije velikih i kvalitetnih priprema, 28. listopada 1945. godine je održana prva premijera komada *Matija Gubec* čime je otpočelo s radom novoosnovano Hrvatsko narodno kazalište u Subotici. To »zlatno doba« započeto 1945.

godina XX. st. »kućni pisac« subotičkog kazališta bio je književnik **Matija Poljaković** (1909. – 1973.), udaljen iz njega u vrijeme *hrvatskog proljeća*. Tijekom dva desetljeća izvedeno mu je petnaest dramskih tekstova, od 43 koliko ih je napisao. Poljakovićevo pojavu ohrabruje i druge koji se žele obznani pisanjem kazališnog teksta. To su: **Pavao Bačić**, **Stipan Matijević**, čije će scenske predloške dramatizirati **Geza Kopunović**, zatim **Ivica Jakočević**, **Petko Vojnić Purčar**, **Đuro Francisković**, **Josip Klarski** i **Ante Vukov**. Ostvarenja navedenih pisaca uprizorena su na subotičkoj kazališnoj sceni, dok dramski tekstovi **Milivoja Prčića**, **Vojislava Sekelja**, **Stjepana Bartoša**, **Ivana Andrašića** i drugih pisaca do sada nisu izvođena na ovoj ili drugim scenama.

Pjevački zbor HKD *Miroljub*

Tragajući ovih dana za bilo kakvim podacima o radu etnomuzikolga **Vinka Žganca** u Somboru naišla sam i na ovu fotografiju pjevačkog zbora Hrvatskog kulturnog društva *Miroljub* koja prikazuje članove zbora iz 1936. godine, dakle u godini u kojoj je i osnovana ova hrvatska udruga. Voditelj pjevačke sekcije bio je upravo Vinko Žganec.

POČECI

U zapisniku s Osnivačke skupštine *Miroljuba* ostalo je zabilježeno da je Vinko Žganec, kao voditelj pjevačke sekcije bio izabran i u Upravni odbor *Miroljuba*. Pjevačka sekcija, uz tamburašku i dramsku, bila je jedna od tri sekcije koje su aktivne bile od prvih dana osnivanja *Miroljuba*. Bilo je to vrijeme kada je dobrih zborova i dobrih pjevača bilo u Somboru, te novoosnovanoj udruzi nije bilo teško okupiti pjevače i formirati zbor. Uloge ravnatelja zbora prihvatio se **Matija Hengen**, koji je glazbenu naobrazbu stekao na studiju teologije. Zbor je odmah po formiranju imao 40 članova, a u vrijeme okupacije taj broj dostigao je i 60. U Monografiji HKUD-a *Vladimir Nazor* zabilježeno je da je tih prvih godina zbor imao toliko uvježbanih pjesama da je mogao držati samostalne koncerte. Nastupi su bili javni, kao što su koncerti ili svečanosti i oni društveni na kojima se nastupalo pod zastavom Društva. To je značilo da sa zborom u programu sudjeluje i barjaktar koji je nosio zastavu Društva. Barjaktar je na čelu zbora bio i prigodom crkvenih i drugih blagdana kada se procesija kretala gradom. Ostalo je zabilježeno da je u tom vrijeme jedan od viđenijih barjaktara bio **Stipan Matarić** iz salaša Nenadić koji se istjecao svojom ljepotom i ponositim držanjem. Koliko je u to prijeratno vrijeme zborna pjevanje bilo popularno govori i to što je zbor nastupao i u okolnim mjestima, pa i u susjednoj Mađarskoj u Gari, Santovu, Báscalmásu, mjestima koja su poslije Prvog svjetskog rata pripala Mađarskoj, a u kojima su živjeli Hrvati Bunjevci. Svoj nastup *Miroljubov* zbor uvijek je počinjao *Himnom Bunjevaca*, za koju je riječi napisao **Matija Evetović**, a za zbor priredio **Vinko Žganec**. U tom prijeratnom dobu na repertoaru zbora bilo je desetak pjesama Vinka Žganca. *Tambur*

Somborski zbor 1936.

buba, Marice divojko, E ovako, to je lako, Da sam riba, Ej, zovem diku, neke su od pjesama koje je za zbor priredio Žganec.

TRAG U SOMBORU

Vinko Žganec otišao je iz Sombora 1941. godine, ali su skladbe koje je on priredio za zbor još dugo bile na repertoaru, naročito poslije Drugog svjetskog rata, kada se rad zbora ponovno pokrenuo, a dirigentske palice ponovno prihvatio **Matija Hengen**. Tako je posebna točka na nastupima zbora bila izvođenje narodnih pjesama u obradi Vinka Žganca. Zapamćen je ostao duet **Jelica Pekanović** i **Ruža Bogdan** koje su izvodile pjesme *Ej, zovem diku* i *Diko oči, oš doveče doći*, kao i *Kerska mlaka* u izvedbi **Marte Bošnjak**. Zbor je u poratnim godinama držao koncerte u Subotici, Baču, Bajmaku i naravno Somboru, samostalno ili uz glumačku sekciju. Bio je i sudionikom Smotre amaterskih dramskih društava, ali je i pored svega utihnulo 1956. godine. Razlog je prelazak jednog broja pjevača u Somborsko pjevačko društvo i odustajanje preostalih članova zbora od daljnjih proba i nastupa. Trebalo je proći pol stoljeća da se u HKUD-u *Vladimir Nazor*, kako se danas zove nekadašnji HKD *Miroljub* ponovno okupe pjevači, koji su aktivni i danas.

U arhivu *Nazora* ostala je sačuvana zahvalnica Hrvatskog pjevačkog saveza iz 1937. godine, zbog sudjelovanja zbora na II. Festivalu Hrvatskog pjevačkog saveza. Ostao je sačuvan i plakat koncerta priređenog za Dan Republike 1953. godine. Koncert je održan u novoj dvorani Hrvatskog doma, a na repertoaru su bile skladbe koje je priredio Vinko Žganec. S plakata se da pročitati da su među ostalima tu bila i bunjevačka narodna pjesma iz Subotice *Ej, Ker i Sentu*, šokačka narodna pjesma iz Brega *Alaj volim u kolu igrati*, šokačka pjesma *Ej, kad se dvoje vole* ali bilo je i prigorskih narodnih pjesama *Po Prigorju* i *Zviraj, zviraj voda ladna*.

I na kraju da se vratimo na početak, odnosno na Vinka Žganca i njegov boravak u Somboru. Kako je zapisano u Godišnjaku Gradskog muzeja Sombor (autori **Nada Putica** i **Pavle Karabasil**) Žganec je kao skladatelj posebice plodan bio tijekom boravka u Somboru (od 1927. do 1941. godine). Harmonizirao je više od 300 narodnih pjesama. Neke od njih obrađene su za zbornu pjevanje. Mnogima je dodao umjetničku pratnju na klaviru ili napisao pratnju za orkestralne sastave, pretežito tamburaške. O tome da se u somborskom muzeju nalazi rukopis *Narodne popijevke iz Sombora i okolice* već smo pisali.

Z. V.

POLIVAČI U SUBOTICI

Da se ne zaboravi

Na Uskrsni ili Vodeni ponedjeljak mnogi su dječaci, mladići i muška čeljad obišli svoje djevojčice, djevojke i žene kako bi ih polili vodom ili nekim mirisom. Da ovaj stari običaj Bunjevaca Hrvata neće izumrijeti dokazuje i ova fotoreportaža. Pogledajte samo neke od ekipa mladih polivača.

DODIJELJENE NAGRADE NAJBOLJIM MATEMATIČARIMA U SUBOTICI

Fantastičan uspjeh učenika iz hrvatskih odjela

Za najbolje matematičare Subotice u velikoj vijećnici Gradske Kuće održano je deseto po redu svečano uručivanje diploma i priznanja za postignuti uspjeh iz matematike. Učenici koji nastavu pohađaju na hrvatskom jeziku i ove su godine postigli zavidne rezultate što dokazuje kvalitetu nastave u hrvatskim odjelima.

Postignuti rezultati na općinskom natjecanju iz matematike:

Prvo mjesto:

Anamaria Tumbas (VII. r., OŠ »Vuković«, Subotica)

Treće mjesto:

Petar Pečerić (IV. r., OŠ »Vuković«, Subotica)

Kozma David (IV. r., OŠ »Vuković«, Subotica)

Matea Rudinski (V. r., OŠ »Vuković«, Subotica)

Donna Karan (VI. r., OŠ »Vuković«, Subotica)

Martina Buljovčić (VIII. r., OŠ »Vuković«, Subotica)

Pohvala: **Ana Marija Horvatski** (III. r., OŠ »Milutinović«, Subotica)

Maja Imrić (VIII. r., OŠ »Vuković«, Subotica)

Plasman na okružno: **Ivan Skenderović** (III. r., OŠ »Gubec«, Tavankut)

Postignuti rezultati na okružnom natjecanju iz matematike:

Prvo mjesto:

Anamaria Tumbas (VII. r., OŠ »Matko Vuković«, Subotica)

Drugo mjesto:

Petar Pečerić (IV. r., OŠ »Matko Vuković«, Subotica)

Maja Imrić (VIII. r., OŠ »Vuković«, Subotica)

Treće mjesto:

Matea Rudinski (V. r., OŠ »Vuković«, Subotica)

Donna Karan (VI. r., OŠ »Vuković«, Subotica)

Martina Buljovčić (VIII. r., OŠ »Vuković«, Subotica)

Anamaria Tumbas, učenica VII. r., OŠ »Matko Vuković« Subotica plasirala se na republičko natjecanje iz matematike koje će biti u travnju.

Zec u OŠ Ivan Goran Kovačić u Sonti

U povodu uskrasnih blagdana OŠ *Ivan Goran Kovačić* u Sonti posjetio je simbol ovoga blagdana, Zec s darovima. Za učenike od I. do IV. razreda, polaznike izbornog predmeta *hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture*, najdraži dječji gost donio je punu vreću

slatkih darova. Prije dolaska Zeca, učenici su pogledali tematski crtni film, a potom su u razgovoru sa svojim učiteljicama pokazali što znaju o Uskrsu. Dolazak Zeca organiziran je uz potporu Hrvatskog nacionalnog vijeća u Srbiji.

I. A.

Obilježen Dan škole u Sonti

SONTA – U srijedu, 23. ožujka, svečano je obilježen *Dan škole* u Sonti. Iako se ovaj dan zapravo slavi 21. ožujka, na rođendan velikana hrvatske književnosti **Ivana Gorana Kovačića**, čije ime škola nosi, ove godine datum proslave je pomjeren zbog početka uskrsnog raspusta. Program obilježavanja počeo je u sportskoj hali škole

nastupom gimnastičara na parteru, a potom su odigrane revijalne utakmice između učenika i nastavnika u malom nogometu i rukometu. Središnja proslava organizirana je u Domu kulture u Sonti. U predvorju je otvorena izložba učeničkih radova na temu Uskrsa, a u velikoj dvorani, pred brojnom publikom i uzvanicima, ravnateljima svih osnovnih i srednjih škola s područja općine Apatin, te predstavnicima lokalne vlasti, održana je svečana priredba. Program su tematskim igrokazom po tekstu učiteljice **Tamare Kokai** otvorili polaznici izbornog predmeta *Hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture*. U nastavku su nastupili glumci, recitatori, pjevači i plesači iz svih odjeljenja škole. Ravnatelj **prof. Zvonko Tadijan** uručio je priznanja svim učenicima koji su se na općinskim natjecanjima plasirali u drugi krug. Pohvaljeni su: **Jelena Mihalek**, VII. razred, za pobjede na natjecanjima iz matematike, fizike i kemije, **Nenad Bačić**, VIII. razred, povijest i TIO, **Andrea Majstorović**, VII. razred, biologija, **Filip Nikolić**, VIII. razred, TIO, **Anđela Klecin** VI. razred, TIO, **Anđela Šimunov**, VI. razred, TIO, **Ivan Šokac**, VI. razred, TIO.

I. A.

Pobjednici na općinskim natjecanjima

DANAS U GRADSKOJ KNJIŽNICI SUBOTICA JAVNO IZVLAČENJE NAGRADA

Završen Kviz »Čitam i skitam«

Danas u 12 sati u čitaonici Gradske knjižnice Subotica bit će priređeno javno izvlačenje nagrada u okviru Kviza za poticanje čitanja »Čitam i skitam« koji je trajao puna dva mjeseca u Subotici. Tko će biti dobitnik glavne nagrade bicikla ili jedne od oko još 270 nagrada, koliko su organizatori pripremili za vrijedne mlade čitatelje, bit će uskoro poznato.

I nakon ovako bogate akcije iz subotičke knjižnice poručuju da pripremaju i nove programe i naslove za svoje članove.

**PETAK
1.4.2016.**

06:37 TV kalendar
06:55 Dobro jutro, Hrvatska
07:00 Vijesti
07:07 Dobro jutro, Hrvatska
08:00 Vijesti
08:07 Dobro jutro, Hrvatska
09:00 Vijesti
09:05 Vita jela zelen bor
09:33 McLeodove kćeri, serija
10:20 Svjetski biseri: Toskana - La bella Italia, dokumentarna serija
11:13 Riječ i život: Koliko smo svjedoci Kristova uskrsnuća?
12:00 Dnevnik 1
12:27 Talijanska mlada, telenovela
13:15 Kod doktora, talk-show
13:59 Normalan život
14:46 Znanstveni krugovi
15:14 Dobra žena, serija
15:59 Ono što jesam: Trgovkinje ljepotom, dokumentarna serija
17:37 Život je lijep
18:10 Manjinski mozaik
18:29 Potrošački kod
19:00 Dnevnik 2
20:04 Pobješnjeli Max 2: Drumski ratnik, australski film - Filmovi s pet zvjezdica
21:34 Uvijek kontra, talk-show
22:19 Dnevnik 3
22:34 Vijesti iz kulture
22:50 Eurojackpot
22:58 Opaki par, humoristična serija
23:24 Samo bog oprašta, dansko-švedsko-tajlandski film (R)
00:54 Don Matteo, serij
01:49 Kod doktora, talk-show
02:30 Znanstveni krugovi
02:56 Vita jela zelen bor
03:24 Hrvatska uživo
04:06 Život je lijep
04:38 Skica za portret (R)
04:48 Riječ i život: Koliko smo svjedoci Kristova uskrsnuća?
05:18 Talijanska mlada
06:02 Dnevnik 2

06:00 Juhuhu
06:28 Juhuhu
09:03 Juhuhu junior
09:04 Andyjeve dinosauruske pustolovine, dokumentarno - igrana serija
09:17 Juhuhu junior
09:18 Prijatelji iz divljine,

dokumentarna serija
09:23 Juhuhu junior
09:24 Priče iz divljine, dokumentarna serija
09:57 Odmori se zaslužio si, humoristična serija
10:30 Luda kuća, humoristična serija
11:10 Čarolija, serija
12:00 Kratki dokumentarni film
12:05 Hughove čarolije s tri sastojka, dokumentarna serija (R)
12:35 Don Matteo, serija
13:30 Prvotravanjska čarolija, kanadski film
15:00 Svijet vrtlara
15:28 Veterinarske priče
16:00 Regionalni dnevnik
16:40 Kamo na vikend? II - Gorski kotar
16:46 Magazin rukometne LP
17:15 Luda kuća, serija
18:00 Seoska gozba
18:50 Odmori se zaslužio si
19:25 Glas naroda, humoristična serija
19:55 Kratki dokfilm
20:04 Umorstva u Midsomeru, serija
21:45 Vrijeme na Drugom
21:53 Endeavour - Mladi Morse, serija
23:28 Pohlēpa, serija
00:20 Magazin Noć velikih borbi
00:45 Noć velikih borbi, snimka
02:15 Magazin rukometne LP
02:40 Noćni glazbeni program

04:30 RTL Danas, (R)
05:15 Sve u šest, magazin (R)
05:40 Lego Ninjago, animirana serija (R)
06:05 Svemoguća Kim
06:55 TV prodaja
07:10 Pet na pet - nove epizode, kviz (R)
08:10 TV prodaja
08:25 Mijenjam ženu, dokumentarna sapunica
09:50 TV prodaja
10:05 Shopping kraljica - nove epizode, lifestyle emisija (R)
11:05 TV prodaja
11:20 Zvonili ste, milorde?, humoristična serija
12:25 'Allo, 'allo!, humoristična serija
13:00 'Allo, 'allo!, humoristična serija
13:40 Tri, dva, jedan - kuhaj! - nova sezona, kulinarski show (R)
15:15 Andrija i Anđelka, humoristična serija (R)
15:55 Andrija i Anđelka, humoristična serija (R)

16:30 RTL Vijesti
17:00 Shopping kraljica - nove epizode, lifestyle emisija
18:00 Sve u šest, magazin
18:30 RTL Danas, informativna emisija
19:15 Pet na pet - nove epizode, kviz
20:00 Zvezdice - nova sezona, glazbeno-natjecateljski show
22:00 Krijumčari, igrani film, kriminalistički/ akcijski
00:10 Tajni plan, igrani film, akcijski triler
02:05 RTL Danas, informativna emisija (R)
02:50 Kraj programa

**SUBOTA
2.4.2016.**

06:54 TV kalendar
07:06 Klasika mundi: Gautier Capuçon i Berlinska filharmonija pod ravnanjem Gustava Dudamela - Europski koncert u Beču 2012. (1. dio) (R)
07:58 Bubnjevi Apaša, američki film - Kinoteka, ciklus klasičnog vesterna (R)
09:12 Duhovni izazovi
09:45 Prizma
10:31 Kućni ljubimci
11:03 Uvijek kontra, talk-show
12:00 Dnevnik 1
12:25 Veterani mira
13:11 Sporazum, dokumentarni film
14:17 Top Gear - Special: Savršeno putovanje II
15:13 U uredu, humoristična serija
15:35 Jezik za svakoga
15:46 Željezna lady, britanski film (R)
17:26 Kulturna baština
17:41 Lijepom našom: Petrijevci (1. dio)
19:00 Dnevnik 2
19:55 Loto 7/39
20:02 The Voice - Najljepši glas Hrvatske (11.)
22:27 Dnevnik 3
22:39 Vijesti iz kulture
22:57 Duži put do dna, britanski film
00:32 Paco de Lucia - Putovanje, glazbeno-dokumentarni film
02:03 Bubnjevi Apaša, američki film - Kinoteka, ciklus klasičnog vesterna (R)
03:15 Skica za portret (R)
03:26 Duhovni izazovi
03:56 Veterani mira
04:41 Prizma

05:26 Dnevnik 2

06:00 Juhuhu
06:01 Dvorac igračaka, animirana serija
06:22 Juhuhu
06:23 Pjesmice i brojalice
10:00 Umorstva u Midsomeru, serija
11:45 Roditelji i djeca, serija
12:30 Hestonova odlična britanska jela
13:20 Veliki preporod britanskog vrta, dokumentarna serija
14:20 Kratki dokumentarni film
14:30 Oblačno s mogućom ljubavi, američki film
16:00 Regionalni dnevnik
16:33 Ponos i predrasude, serija - Ciklus romantičnih drama: Jane Austen
17:26 Popodne na Drugom
19:05 Svlačionica
19:55 Kratki dokumentarni film
20:05 Osveta na mafijaški način, američko-francusko-švicarski film
21:39 Vrijeme na Drugom
21:45 Graham Norton i gosti, talk-show
22:35 Bez daha, serija
23:25 Vladarica, serija
00:15 Cloudy With a Chance of Love, američki film
01:39 Noćni glazbeni program

04:20 RTL Danas, informativna emisija (R)
05:05 Legenda o Tarzanu, animirana serija
05:30 Lego Ninjago, animirana serija
05:55 Lego Star Wars, animirana serija
06:20 Svemoguća Kim, animirana serija
07:15 TV prodaja
07:30 Mijenjam ženu, dokumentarna sapunica (R)
09:15 TV prodaja
09:30 Dynamo: Majstor nemogućega, zabavna emisija
10:30 Criss Angel: Kralj Iluzije, zabavna emisija
11:25 TV prodaja
11:40 Zaljubljen u Leah, igrani film, romantična drama
13:40 Asterix na Olimpijskim igrama, film, komedija
14:45 Zvezdice - nova sezona, glazbeno-natjecateljski show (R)
16:30 RTL Vijesti

16:45 Zvezdice - nova sezona, glazbeno-natjecateljski show (R)
18:30 RTL Danas, informativna emisija
19:10 RTL Vrijeme, informativna emisija
19:15 Galileo, zabavno-obrazovna emisija
20:00 Kupili smo ZOO, igrani film, obiteljska drama
22:30 Ludi provod u Rimu - TV premijera, film
00:15 Sahara, igrani film, avanturistički (R)
02:25 Astro show, emisija uživo
03:25 RTL Danas
04:05 Kraj programa

**NEDJELJA
3.4.2016.**

06:20 TV kalendar
06:32 Lijepom našom: Petrijevci (1. dio)
07:48 Dvadeseto stoljeće, američki film - Zlatna kinoteka
09:20 Pozitivno
09:50 Biblija
10:00 Radatovići: Grkokatolička liturgija, prijenos
11:35 Jezik za svakoga (R)
12:00 Dnevnik 1
12:30 Plodovi zemlje
13:25 Rijeka: More
14:00 Nedjeljom u dva
15:05 Labirint
15:50 Mir i dobro
16:15 Veliki požar, serija
17:15 The Voice - Najljepši glas Hrvatske (11.)
19:00 Dnevnik 2
19:52 Vrijeme
19:55 Loto 6/45
20:05 Duga mračna noć, dramska serija
21:05 Izgubljeni dugme, dokumentarni film
22:40 Dnevnik 3
22:52 Vijesti iz kulture
23:09 Samo kulturno, molim
23:51 Veliki požar, serija
00:51 Nedjeljom u dva
01:51 Dvadeseto stoljeće, američki film - Zlatna kinoteka
03:21 Reprizni program
03:58 Plodovi zemlje
04:48 Rijeka: More
05:18 Pozitivno
05:48 Dnevnik 2

06:00 Juhuhu
06:01 Dvorac igračaka, animirana serija

U tri riječi - **SVJEŽE, DOMAĆE, ZDRAVO !**

JKP "Суботичке пијаце"
Szabadkai Piacok KKV
JKP "Subotičke tržnice"

www.supijace.co.rs

Pretplatite se!

Uz popust od 20%

TUZEMSTVO

- ☐ 6 mjeseci = 1300 dinara
☐ 1 godina = 2600 dinara

* INOZEMSTVO

- ☐ 6 mjeseci = 75 eura
☐ 1 godina = 150 eura

Dostavite nam kopiju uplatnice i popunite adresu na koju želite da Vam stiže »Hrvatska riječ« svakog tjedna.

HRVATSKARIJEČ

Ime i prezime: _____
Ulica i broj: _____
Mjesto i zemlja: _____
Telefon i e-mail: _____

Hrvatska riječ u PDF-u

Pretplata na internetsko izdanje tjednika

- * Tuzemstvo: 1000 dinara godišnje
* Inozemstvo: 10 eura godišnje

Nalog otvorite na: www.hrvatskarijec.rs/pretplata

SWIFT: VUBRS22
VOJVOĐANSKA BANKA
AD MS FIL SUBOTICA
IBAN: RS35355000000200292421
NIU Hrvatska riječ,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica.

Ovu narudžbenicu i uplatnicu pošaljite na adresu uredništva:
NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II,
24000 Subotica
Uplatu izvršiti na broj žiro računa:
355-1023208-69

*Zbog povećanja troškova dostave novina primorani smo povišiti cijenu pretplate.
Hvala na razumijevanju.

SVE NA JEDNOM MJESTU

- PRODAJA POGREBNE OPREME
- PRUŽANJE USLUGA PRIJEVOZA I CEREMONIJALA POKOPA
- KOMUNALNE USLUGE

JKP POGREBNO

SUBOTICA, TRG ŽRTAVA FAŠIZMA BROJ 1.

WWW.POGREBNO.RS

KONTAKT TELEFON
ZA DETALJNIJE INFORMACIJE
+381(24) 66 55 44
DEŽURSTVO 0-24 SATA

06:23 Juhuhu
06:24 Pjesmice i brojalice
09:14 Juhuhu junior
09:29 Juhuhu junior
09:50 Detektiv Murdoch, serija
10:40 Istrage gđe Bradley, serija
11:30 Teenozoik
11:57 Nećemo reći mladenki, zabavno-dokumentarna serija
13:01 Dobar, bolji, najbolji... britanski slastičar - Učite od najboljih
14:08 Prisilna volonterka, američki film
15:37 Ples sa zvijezdama
17:27 Poirot, serija
19:00 Tri klape splitsko-kaštelanskog đira, snimka koncerta
20:10 Conan Razarač, američki film
21:47 Vrijeme na Drugom
21:57 Anthony Bourdain: Upoznavanje nepoznatog, dokumentarna serija
23:00 Istrage gđe Bradley, serija
23:50 Pa to je fantastično!, humoristična serija
00:20 Elitni klinici, serija
00:50 Elitni klinici, serija
01:20 Noćni glazbeni program

04:50 RTL Danas, (R)
05:35 Legenda o Tarzanu
06:00 Lego Star Wars
06:55 Svemoguća Kim,
07:45 TV prodaja
08:00 Mijenjam ženu, (R)
09:15 TV prodaja
09:30 InDizajn s Mirjanom Mikulec - nova sezona, lifestyle emisija
10:05 Bezbrizna tišina, igrani film, obiteljska drama
11:55 TV prodaja
12:10 Ludi provod u Rimu, igrani film, obiteljska komedija (R)
13:55 Kupili smo ZOO, igrani film, obiteljska drama (R)
16:15 Zvezdice - nova sezona, glazbeno-natjecateljski show (R)
16:30 RTL Vijesti, informativna emisija
16:50 Zvezdice - nova sezona, glazbeno-natjecateljski show (R)
18:30 RTL Danas, informativna emisija
19:10 RTL Vrijeme, informativna emisija
19:15 Galileo, zabavno-obrazovna emisija
20:00 Brzi i žestoki 6 - TV premijera, film, akcijski
22:30 Stanica brojeva - TV premijera, film, triler

00:15 Put bez povratka 3, igrani film, horor
02:00 Astro show, emisija uživo
03:00 RTL Danas, informativna emisija (R)
03:40 Kraj programa

PONEDJELJAK 4.4.2016.

06:40 TV kalendar
06:55 Dobro jutro, Hrvatska
07:00 Vijesti
07:05 Dobro jutro, Hrvatska
08:00 Vijesti
08:05 Dobro jutro, Hrvatska
09:00 Vijesti
09:05 Vita jela zelen bor
09:35 McLeodove kćeri, serija
10:20 Plodovi zemlje
11:15 Treća dob
12:00 Dnevnik 1
12:20 Talijanska mlada, telenovela
13:15 Kod doktora, talk-show
14:00 Društvena mreža - medicina
15:10 Jezik za svakoga
15:15 Kulturna baština
15:30 Ekonomija &td (R)
16:05 Dokumentarni film
17:40 Život je lijep
18:12 Potjera
19:00 Dnevnik 2
20:00 BezVeze
20:50 Dobra žena, serija
21:40 Otvoreno
22:30 Dnevnik 3
22:45 Vijesti iz kulture
23:01 Svjetski biseri: Mianmar, velika dolina Irawaddyja, dokumentarna serija
23:55 Zavičaj, serija
00:56 Don Matteo, serija
01:46 Otvoreno
02:31 Kod doktora, talk-show
03:14 Hrvatska uživo
03:56 Život je lijep
04:28 Mir i dobro
04:53 Skica za portret
04:58 Talijanska mlada, telenovela
05:43 Dnevnik 2

06:00 Juhuhu
09:03 Juhuhu junior
09:17 Juhuhu junior
10:55 Kratki dokumentarni film
11:05 Poirot, serija
12:40 Don Matteo, serija
13:35 Opasna privlačnost, američki film
15:05 Smočnica u vrtu (R)

15:30 Zavolite svoj vrt uz Alana Tichmarsha
16:00 Regionalni dnevnik
16:43 Magazin LP
17:11 Luda kuća, humoristična serija
17:46 Sjećanje na Joška Bojića: Svete planine svijeta - Kailash - središte svijeta, dokumentarna serija
18:50 Zdravi predah - smoothie
18:55 Odmori se zaslužio si, humoristična serija
19:32 Dva i pol muškarca
19:55 Čuda svijeta, kratki dokumentarni film
20:05 Tajni život mačaka, dokumentarni film
20:53 Vrijeme na Drugom
21:00 Tv Bingo
21:45 Stadion - sportska emisija
22:50 Zločinci u odijelima
23:40 Sol života, dokumentarna serija
00:10 Zločinački umovi, serija
00:55 Magazin LP
01:20 Stadion - sportska emisija
02:25 Noćni glazbeni program

03:50 RTL Danas, (R)
04:35 Sve u šest, magazin (R)
05:00 Legenda o Tarzanu, (R)
05:25 Svemoguća Kim
06:15 TV prodaja
06:30 Pet na pet - nove epizode, kviz (R)
07:30 TV prodaja
07:45 Mijenjam ženu, dokumentarna sapunica
08:55 TV prodaja
09:10 Shopping kraljica, lifestyle emisija (R)
10:10 TV prodaja
10:25 Zvonili ste, milorde?, humoristična serija
11:30 'Allo, 'allo!, serija
12:05 'Allo, 'allo!, serija
12:45 Brzi i žestoki 6, igrani film, akcijski (R)
15:10 Andrija i Anđelka, (R)
15:55 Andrija i Anđelka, (R)
16:30 RTL Vijesti
17:00 Shopping kraljica, lifestyle emisija
18:00 Sve u šest, magazin
18:30 RTL Danas
19:15 Pet na pet - nove epizode, kviz
20:00 Ljubav je na selu
21:10 Tri, dva, jedan - kuhaj!
22:15 RTL Direkt
22:45 Tri, dva, jedan - kuhaj!
23:15 Andrija i Anđelka
23:50 Pravda za sve, serija
00:45 Prevare, kriminalistička serija

01:50 CSI, kriminalistička serija
02:40 Astro show, emisija uživo
03:40 RTL Danas, (R)
04:20 Kraj programa

UTORAK 5.4.2016.

06:40 TV kalendar
06:55 Dobro jutro, Hrvatska
07:00 Vijesti
07:05 Dobro jutro, Hrvatska
08:00 Vijesti
08:05 Dobro jutro, Hrvatska
09:00 Vijesti
09:05 Vita jela zelen bor
09:37 McLeodove kćeri, serija
10:22 Svjetski biseri: Mianmar, velika dolina Irawaddyja, dokumentarna serija
11:20 Glas domovine
12:00 Dnevnik 1
12:25 Talijanska mlada
13:15 Kod doktora, talk-show
14:00 Društvena mreža
15:10 Dobra žena, serija
16:00 BezVeze
17:40 Život je lijep
18:12 Potjera
19:00 Dnevnik 2
20:05 Satirikon
20:55 Dobra žena, serija
21:45 Otvoreno
22:35 Dnevnik 3
22:50 Vijesti iz kulture
23:08 Svjetski biseri: Protiv vjetra i mora, dokumentarna serija
00:02 Zavičaj, serija
01:03 Don Matteo, serija
01:53 Otvoreno
02:38 Kod doktora, talk-show
03:19 Hrvatska uživo
04:01 Život je lijep
04:31 Skica za portret
04:51 Talijanska mlada
05:41 Dnevnik 2

06:00 Juhuhu
08:15 Juhuhu
09:03 Juhuhu junior
09:23 Juhuhu junior
09:55 Odmori se zaslužio si
10:30 Luda kuća, humoristična serija
11:10 Čarolija, serija
12:00 Kratki dokumentarni film
12:05 Hughove čarolije s tri sastojka, dokumentarna serija (R)
12:35 Don Matteo, serija
13:30 Tajni obožavatelj, američki film

14:55 Kratki dokumentarni film
15:05 Smočnica u vrtu (R)
15:30 Zavolite svoj vrt uz Alana Tichmarsha
16:00 Regionalni dnevnik
16:43 Velikani sporta, dokumentarna serija
17:11 Luda kuća, serija
17:46 Sjećanje na Joška Bojića: Svete planine svijeta - Olimp - Zeusov tron, dokumentarna serija
18:50 Odmori se zaslužio si
19:25 Večernja škola
20:03 Viktorijanska ljekarna
21:05 Vrijeme na Drugom
21:15 The Girl, britanski film
22:45 Magazin EURO 2016.
23:16 Sol života, dok. serija
23:46 Zločinački umovi, serija
00:31 Velikani sporta, dokumentarna serija
00:56 Noćni glazbeni program

04:50 RTL Danas, (R)
05:35 Sve u šest, magazin (R)
06:00 Lego Ninjago, (R)
06:25 Svemoguća Kim
07:15 TV prodaja
07:30 Pet na pet, (R)
08:45 Mijenjam ženu
10:15 Shopping kraljica, lifestyle emisija (R)
11:30 Zvonili ste, milorde?
12:30 'Allo, 'allo!, serija
13:10 'Allo, 'allo!, serija
13:50 Tri, dva, jedan - kuhaj!
15:25 Ljubav je na selu, (R)
16:30 RTL Vijesti
17:00 Shopping kraljica
18:00 Sve u šest, magazin
18:30 RTL Danas
19:15 Pet na pet
20:00 Ljubav je na selu
21:10 Tri, dva, jedan - kuhaj!
22:15 RTL Direkt
22:45 Tri, dva, jedan - kuhaj!
23:15 Andrija i Anđelka
23:50 Pravda za sve, serija
00:45 Prevare, serija
01:50 CSI, serija
02:40 Astro show, emisija uživo
03:40 RTL Danas, (R)
04:20 Kraj programa

SRIJEDA 6.3.2016.

06:40 TV kalendar
06:55 Dobro jutro, Hrvatska
07:00 Vijesti
07:05 Dobro jutro, Hrvatska
09:05 Vita jela zelen bor
09:37 McLeodove kćeri, serija
10:22 Svjetski biseri: Protiv

vjetra i mora, dokumentarna serija	13:30 Jane Doe: Ties That bind, američki film
11:20 Eko zona	14:51 Kratki dok. film
12:00 Dnevnik 1	15:05 Zavolite svoj vrt uz Alana Tichmarsha
12:25 Talijanska mlada	16:00 Regionalni dnevnik
13:15 Kod doktora, talk-show	16:43 Magazin EL
14:00 Društvena mreža - srijeda	17:11 Luda kuća, serija
15:10 Dobra žena, serija	17:46 Sjećanje na Joška Bojića: Svete planine svijeta
16:00 Satirikon	- Fuji-San - simbol Japana, dokumentarna serija
17:40 Život je lijep	18:50 Odmori se zaslužio si
18:12 Potjera	19:25 Provodi i sprovodi
19:00 Dnevnik 2	20:00 Nogomet, LP - emisija
19:55 Loto 7/39	20:45 Nogomet, LP: Wolfsburg - Real M., prijenos
20:04 U potrazi za Shakespeareom, dokumentarna serija	utakmice
21:04 Dobra žena, serija	22:45 Nogomet, LP - emisija i sažeci
21:54 Otvoreno	23:20 Vrijeme na Drugom
22:44 Dnevnik 3	23:35 Zločinački umovi, serija
23:17 Svjetski biseri	00:20 Magazin EL
00:11 Zavičaj, serija	00:45 Noćni glazbeni program
01:12 Don Matteo, serija	
02:05 Otvoreno	04:50 RTL Danas (R)
02:50 Kod doktora, talk-show	05:35 Sve u šest, magazin (R)
03:31 Hrvatska uživo	06:00 Lego Stars Wars, (R)
04:13 Život je lijep	06:30 Svemoguća Kim
04:45 Skica za portret	07:35 Pet na pet - kviz (R)
05:01 Talijanska mlada	08:50 Mijenjam ženu
05:46 Dnevnik 2	10:00 TV prodaja
	10:15 Shopping kraljica, lifestyle emisija (R)
06:00 Juhuhu	11:30 Zvonili ste, milorde?, humoristična serija
09:03 Juhuhu junior	12:30 'Allo, 'allo!, serija
09:55 Odmori se zaslužio si	13:10 'Allo, 'allo!, serija
10:30 Luda kuća, serija	13:50 Tri, dva, jedan - kuhaj! R
11:10 Čarolija, serija	15:25 Ljubav je na selu, (R)
12:00 Kratki dok. film	
12:05 Hughove čarolije s tri sastojka, (R)	
12:35 Don Matteo, serija	

16:30 RTL Vijesti
17:00 Shopping kraljica
18:00 Sve u šest, magazin
18:30 RTL Danas
19:15 Pet na pet
20:00 Ljubav je na selu
21:10 Tri, dva, jedan - kuhaj!
22:15 RTL Direkt
22:45 Tri, dva, jedan - kuhaj!
23:15 Andrija i Anđelka, serija
23:50 Pravda za sve, serija
00:45 Prevare, serija
01:50 CSI, serija
02:40 Astro show, emisija uživo
03:40 RTL Danas, (R)
04:20 Kraj programa

ČETVRTAK 7.3.2016.

06:40 TV kalendar
06:55 Dobro jutro, Hrvatska
07:00 Vijesti
09:05 Vita jela zelen bor
09:35 McLeodove kćeri, serija
10:20 Svjetski biseri
11:15 Sve čaje Ivankova, emisija pučke i predajne kulture
12:00 Dnevnik 1
12:25 Talijanska mlada
13:15 Kod doktora, talk-show
14:00 Društvena mreža
15:10 Dobra žena, serija
16:00 Labirint
16:50 Hrvatska uživo
17:40 Život je lijep
18:12 Potjera
19:00 Dnevnik 2
20:04 Ono što jesam:

Važne, snažne, odvažne - dokumentarna serija
20:52 Dobra žena, serija
21:42 Otvoreno
22:32 Dnevnik 3
22:47 Vijesti iz kulture
23:05 Svjetski biseri: Južna Korea - Malo poznata civilizacija, dok. serija
23:59 Zavičaj, serija
01:00 Don Matteo, serija
01:50 Otvoreno
02:35 Kod doktora, talk-show
03:58 Život je lijep
04:30 Skica za portret
04:48 Talijanska mlada
05:33 Biblija
05:43 Dnevnik 2

06:00 JUHUHU
09:55 Odmori se zaslužio si
10:30 Luda kuća, serija
11:10 Čarolija, serija
12:00 Kratki dok. film
12:05 Hughove čarolije s tri sastojka, (R)
12:35 Don Matteo, serija
13:30 Love's Undending Legacy, američki film
14:50 Kratki dok.film
15:05 Zavolite svoj vrt uz Alana Tichmarsha
16:00 Regionalni dnevnik
16:43 Odbrojanje do Rija
17:11 Luda kuća, serija
17:46 Sjećanje na Joška Bojića: Svete planine svijeta - Biblijski visovi, dokumentarna serija
18:52 Odmori se zaslužio si

19:22 Genijalci
20:01 Pod otvorenim nebom: Maroko, dok. serija
21:00 Nogomet, EL: Borussia D. - Liverpool, prijenos utakmice
23:00 Nogomet, EL - sažeci
23:20 Vrijeme na Drugom
23:30 Scott i Bailey, serija
00:15 Odbrojanje do Rija
00:40 Noćni glazbeni program

04:50 RTL Danas, (R)
05:35 Sve u šest, magazin (R)
06:00 Lego Star Wars, (R)
06:30 Svemoguća Kim,
07:35 Pet na pet (R)
08:50 Mijenjam ženu
10:15 Shopping kraljica, (R)
11:30 Zvonili ste, milorde?
12:30 'Allo, 'allo!, serija
13:10 'Allo, 'allo!, serija
13:50 Tri, dva, jedan - kuhaj! R
15:25 Ljubav je na selu, (R)
16:30 RTL Vijesti
17:00 Shopping kraljica
18:00 Sve u šest, magazin
18:30 RTL Danas
19:15 Pet na pet
20:00 Zvezdice - nova sezona
22:00 Tri, dva, jedan - kuhaj!
22:15 RTL Direkt,
22:45 Tri, dva, jedan - kuhaj!
00:00 Andrija i Anđelka, serija
00:40 Pravda za sve, serija
01:30 Prevare, serija
02:35 CSI, serija
03:25 Astro show, emisija uživo
04:05 RTL Danas, (R)
04:25 Kraj programa

HRVATSKI PROGRAM NA RTV-U

Informativna emisija na hrvatskom jeziku *Dnevnik* emitira se od ponedjeljka do subote u terminu od 17.45 minuta na Drugom programu Radio-televizije Vojvodine. Emisija *Izravno* - razgovor na aktualne teme emitira se nedjeljom u 16 sati a emisija iz kulture *Svjetionik* nedjeljom od 16.30 sati.

Polusatna emisija na hrvatskom jeziku emitira se subotom s početkom u 21 sat na Radio Novom Sadu.

GLAS HRVATA

Radijska emisija *Glas Hrvata* u produkciji HKUD *Vladimir Nazor* iz Stanišića emitira se na valovima Radio Fortuna subotom od 16 do 17 sati na frekvenciji 106,6 Mhz.

ZVUCI BAČKE RAVNICE

Emisija na hrvatskom jeziku *Zvuci bačke ravnice* emitira se četvrtkom od 18 do 20 sati, na valovima Radio Bačke (99,1 MHz).

HRVATSKA PANORAMA NA TELEVIZIJI YU ECO

Program obuhvaća informativnu petominutnu emisiju *Cro info vijesti*, koja se prikazuje radnim danima nakon Info bloka ove televizije u premijernom i tri reprizna termina (15.30, 19.15, 22.15, 00.15 sati). Polusatna društveno-politička emisija *Motrišta* emitira se četvrtkom od 22.30 sati, a reprizira ponedjeljkom od 9 sati. Kolaž emisija s pregledom tjedna iza nas pod nazivom *Hrvatska panorama* emitira se subotom od 11 sati.

PROGRAM NA HRVATSKOM JEZIKU RADIO SUBOTICE

HEMA ZA RADNE DANE:

18.00 - 19.00
Najava programa • Večernji dnevnik • Anemov priloga
Bolja Srbija • Agencijske vijesti iz RH • Kronologija
- Dogodilo se na današnji dan • Jezični savjetnik
Govorimo hrvatski

19.00 - 19.30

• Poetski predah • *Popularne melodije* - zabavna glazba (ponedjeljkom) • *Na valovima hrvatske glazbene tradicije* - narodna glazba (utorkom) • *Veliki majstori glazbe* - ozbiljna glazba (srijedom) • *Rock vremeplov* (četvrtkom) • *Minute za jazz* (petkom)

19.30 - 20.00

• *Europski magazin* - magazin Radija Deutsche Welle (ponedjeljkom) • *Kulturna povijest* (utorkom) • *Znanjem do zdravlja* (srijedom) • *Razmišljanje dopušteno* (četvrtkom) • *Tjedni vodič* (petkom)

20.00 - 20.30

• *U pauzi o poslu* (ponedjeljkom) • *Aktualije* (utorkom) • *Otvoreni studio* (srijedom) • *Kultur café* - magazin iz kulture Radija Deutsche Welle (četvrtkom) • *Vodič za moderna vremena* - emisija Hrvatskoga radija (petkom)

20.30 - 21.00

• Narodna glazba • Blic vijesti i odjava programa

HEMA ZA DANE VIKENDA:

Subota

• 18.00 Najava programa, Vijesti dana, zabavna glazba
• 18.15 *Vojvođanski tjedan*
• 18.30 Kronologija - Dogodilo se na današnji dan
• 19.00 *Vjerska emisija*, duhovna glazba
• 20.00 Divni novi svijet
• 20.55 Odjava programa

Nedjelja

• 18.00 Najava programa, Vijesti dana
• 18.10 Nedjeljni mozaik (kronologija, zanimljivosti, zabavna glazba)
• 18.30 Kronologija - Dogodilo se na današnji dan
• 19.30 *Putnici kroz vrijeme* emisija za djecu Hrvatskoga radija
• 20.00 *Hrvatima izvan domovine* - emisija Pitomog radija iz Pitomače (RH)
20.55 Odjava programa

104,4 Mhz

U NEKO LIKO SLIKA

Čuvari Božjeg groba

IZ IVKOVIĆ ŠORA

Prođe i Uskrs...

Piše: Branko Ivković

Faljni čeljadi, jestel lipo proveli Uskrs? Ta i mi smo – spremali, kuvali, išli u crkvu i pod križ ode kod nas u srid sela. Ja uvijek tamo idem jel je to najstariji križ u selu, dračov. Doduše već pomalo i naeren na jednu stranu, al valjda će i na njegov doć red da

se opravi i sredi... Ja bi volio da opet bude drven, jel Isus je na drvenom križu i umro za nas da iskupi naše grije, a ne na kakom mermernom, skupom i gospoćkom. »Dobro«, kaže moj Josu, »kad je što god lipo, to prođe«. Čovik se ni ne obazre, a što ne valja nikako da se popravi. Doduše, malo je bilo i nike nevolje, dobro smo se koji put nabobali šunke, divenice i jaja pa nikako izać na kraj s pritiskom. Glava me bolila kugod da u njoj buba sto bubnjova, al dalo se istrvat i to. Ta mi smo taki svit: postimo, pa kad onda navalimo ne znamo šta je dosta i da vidiš nevolje. Moro sam sist na biciglu i protrčat koji kilometer da se izduvam i potrošim svu tu masnoću. Sidio sam tako ovi dana brez posla, ne valja radit na svece i oma mi na pamet pale moje nike mudrolije. Mislim se, kako mi opšte ne poštivamo to što nas je Isus učio. Samo tiramo po svojim, trčimo za novci, varamo jedni druge, po svita se ratuje i głoži s ono drugo po svita. Misto da budnemo mirni i ponizniji, skromniji, mi samo vijamo nike novce, ni s čim nismo zadovoljni, a kad gleda čovik na televizoru čega sve ima, sve ga sramota. Tušta svita što se nema ni naist ni proveselit, ni krova nad glavom čestitog, a opet pokazivaje na drugim kraju veliku raskoš, raskalašno vardanje da ne mož bit veće. Onda dođe da se i rasrdi i zapita da ne mož to malkoc bolje bit raspoređeno. Jel mora bit baš tako: jedni da se valjadu u izobilju a drugi da umiru od gladi i koji kaki bola što su kanda stvorene samo za sirotinju? Molim vas kad sam išo u polivačinu, borme sam imo nevolje. Ta ne one tehničke, bicigla je dotirana i podmazana, ide ko ždaja; namoto novu manilu na gume, nakačene pedalje da se vrte, sve samo tako dotirano. Neg kreniću ja u polivačinu kad ono, nigdi cvića ni za lik, sve ništa još u pupama, jacint niki tek procvato, pišti, valjdar se malo i smrzlo, jorgovan u ogradi nije ni krenijo. Av jak. Šta ću sad zatakmit za šešir i čim okitit biciglu? A kaki mi polivač ako nije okičen. Pravo mi bilo sramota, a s ovim plastičnim cvićom nije red se kitit. Još će kogod kast da sam digod pokro s vinaca na groblju, sačuvaj i sakloni bože. Kažu ova moja dva pajdaša da samo već krećem, nestrpljivi su, nakitićemo se svudan pomalo, ne bojim se, al red je i od kuće taki krenit. Ispašće da u Ivković šoru ni nema cvića. Lipo sam moro izvrebati ovu moju da izađe rad čega u avliju i onda sam joj očupo od nikog cvića iz cripića. Cigurno će me dobro izružit kad dođem iz polivačine, al pak: onda će bit kasno. Ja je neću ni čut svakako, velik krug moram obać, sve šogorice, sestre i snašice, pa kad se tako umorim od polivačine baš me briga za njezino zvonjenje. Idem oma u krevet. Ajd zbogom čeljadi moja.

BAČ IVIN ŠTODIR

Krsti se ko kako zna

Bač Iva odmalena virovo. I redovno išo u crkvu, sve dok ni svršijo škole. Ka je sto u državnu službu išo već malo riđe. Danas ide samo za Božić i za Uskrs. Došli i prošli ratovi, on osto brez posla, na velika država se izdilila, pa ga ojedamput zadesilo no što nikada prija nije. Stale ga svojatat dvi o vi novi državica, va u koje živi i na što kažu da mu matrna. Radovo se ko dite, veli sad lipo ima i mater i mačuvu. Oma mu spala napamet na stara: »umiljato jagnje dvi ovce sisa«.

Piše: Ivan Andrašić

Samo, džabe se radovo. Vrime mu pokazalo da jim triba samo za izbiranja. Vi dana ga svojatu svi iz države di živi, a lane se za njega otimali svi iz matrne. A ka izbiranje projde, po svima može u očin. Svaka imade i svoju državnu viru. Po regula baš i nemu, al imadu po nomu kako se i šta radi. Ni ko jedni, ni ko drugi vladari ništa ne smiju napraviti dok to ni blagosivano. A dobro se znade kako ide ka država štogoda volji, oma to zavolju i svi iz državne službe. Tako i sad. Svi potirali u crkvu, pa se samo grašu ko će sidit više naprid, da ji svi možu vidit. I svi ti što se gurku tamo di se bolje vidu, jako mlataru rukama dok se krstu. Eto i kum Tuna i njegovi. Otkako su stupili u državnu službu, posvetili se priko svake mire. Godina nisu vidli kako crkva izgleda iznutri, a sad svi idu u obadve. Ka se krenu, krenu se đumle i matori i dica i snaje i unučad. Na Uskrs sili naprid, pa samo gledu ko gleda u nji, a kum Tuna ispod oka pogleda unatrag, da u svakomu momentu vidi šta triba radit. Ko bi zabardo ka triba sist, ka stat, a ka kleknit, ka svaka crkva ima svoje? A ka se stanu krstit, krsti se svako kako znade. Jedni desnom, drugi livom, jedni o desnoga ramena, drugi o livoga. Al zoto dadu dobru lemozinu, pa sapu da jim je sve oprostito. U kuće držu i obadva Božića i obadva Uskrsa, a o pri nikoliko godina imadu i krsnu slavu. Izbirnili Svetoga Nikolu, to jim se najviše dopalo. Pa onda napeču i svakakoga mesa i prase i jagnje, a pripravu i nikoliko jila o ribe, čuli da ima i taki što u to vrime postu. Bač Iva se na mise ne trpa u prve redove, sapi da je tamo misto zone koji su puno veći virnici o njega. Ko i u mlađi godina, otide na tavan i to u čoš ko skalina, di ga skoro niko ni ne vidi. Šta ga ko imade i gledat, u crkvu ka ide, ide za se, a ne za druge. Jako se začudijo i ka je vidijo kako se krstu i u jedne i u druge crkve učitelji i učiteljice što su kadgoda on i drugi škulari o nji dobili dosta rašaka, a i koju pljusku, ka bi ji vi opazili da idu u škulu sa vernauka, jal ako je kaki svetac, sa mise. A u škole su ji dan potli Božića jal Uskrsa obavezno znali ispitivat, pa bi jim podilili kamaru jedinica. Ko bi ti dana i našo vrimenta za knjigu, ka je tribalo obit toliko nji i vidit jal Zec jal Anđel ostavijo kake milošće? I ti učitelji su davali dobru lemozinu i to otvoritom šakom, da svi dobro vidu kaki su virnici. Ko da su cili život šparali samo za crkvu, mada se po selu dosta divanilo da su niki i uzimali, pa se potli nabrundali i okrenili o vire.

1. travnja 2016.

MISLI POZNATIH

- **Bouchard:** Brak je prijevod u prozi jedne ljubavne pjesme.
- **Moravia:** U školi nas nikada nisu učili kako da budemo nezaposleni.
- **Wilde:** Kada sam bio mlad mislio sam kako je novac najvažnija stvar na svijetu. Kada sam ostario shvatio sam da tako i jeste.

KVIZ

Drago Ibler

Koje godine i gdje se rodio hrvatski arhitekt **Drago Ibler**?

Gdje je studirao arhitekturu?

Kada je otišao u Pariz?

Što predstavlja prvi projekt moderne funkcionalne arhitekture u Zagrebu?

S kojim kolegama je radio na osnivanju tzv. Zagrebačke škole?

Koje godine je postao profesor na Zagrebačkoj akademiji likovne umjetnosti?

Što čini njegov autorski opus?

Kada i gdje je umro Drago Ibler?

Rodio se 14. kolovoza 1894. godine u Zagrebu.
Studirao je na Tehničkoj Hochschule u Dresdenu.
1921. godine.
Zgrada Zavoda za osiguranje radnika.
Dragom Galilej, Mladenom Kauzlaricem, Stjepanom Planincem i dr.
1926. godine.
Zgrada radničkog osiguranja u Mostaru, kuća Wellish, drveni neboder u Zagrebu i dr.
Poginuo je u prometnoj nesreći 12. rujna 1964. godine u Novom Mestu.

FOTO KUTAK

Proljeće je!

VICEVI

Zaljubili se koza i puž.

Jednog dana kaže koza:

- Jako mi je lijepo s tobom. Udala bih se za tebe!

Puž je pogleda:

- Priznaj da je to zbog kuće!

Žali se žena svom mužu:

- Dragi, moraš otpustiti našeg šofera. Danas me skoro nije ubio!

- Draga, nemoj tako. Dajmo čovjeku još jednu priliku.

POGLED S TRIBINA

Testovi

Hrvatska nogometna reprezentacija imala je dva testa u prijateljskim ogledima protiv Izraela i Mađarske, a izbornik **Ante Čačić** prilike vidjeti trenutačne mogućnosti igrača na koje računa za nastup na EP u Francuskoj.

Na prvom testu u Osijeku »vatreni« su odlično odigrali prvo poluvrijeme, te pogocima Perišića i Brozovića osigurali pobjedu od 2:0. U drugom dijelu pod vrlo teškim uvjetima za igru tempo igre je opao, izbornik je kombinirao s mogućim rješanjima u zadnjoj i veznoj liniji, ali rezultat je ostao nepromijenjen.

njen. Bila je to važna pobjeda za nastavak uspješne rezultatske serije, te visoku razinu dobrog raspoloženja u momčadi.

Drugi test upriličen je u Budimpešti, gdje je viđena jedna posve drugačija utakmica u prijateljskom duelu koji na trenutke uopće nije djelovao tako. Mađarska je sve vrijeme igrala na rezultat (obodrena punim gledalištem), često na ivici grubosti i kartona, dok je Hrvatska držala poziciju čuvajući vodstvo pogotkom **Mandžukića**. No, pogodak mađarskog kapetana **Dzsudzsaka** iz slobodnog udarca donio je izjednačenje i prvi Čačićev remi na klupi reprezentacije.

U ova dva susreta Hrvatska je samo na mahove (duže ili kraće) pokazivala svoju pravu snagu, koja zna biti vrlo ubojita i rezultatski učinkovita, ali isto tako i dijelove igre u kojima postavljeni sustav ne funkcionira.

Do Europskog prvenstva ima još vremena, te prostora za nova testiranja momčadi čija se osnovica već odavno zna. Kao što se dobro zna da snaga »vatrenih« svoje izvorište mora imati u srednjem redu koji čine igrači najvećih europskih momčadi (**Modrić, Rakitić, Perišić**), dok obrana i napad moraju biti na visini svojih zadaća.

Izrael i Mađarska pokazali su trenutačnu sliku, ukazali na određene manjkavosti, ali i potvrdili kako je momčad homogena, te se može prilagoditi svim situacijama (loše vrijeme, ozljede, bolesti...)

Niz neporaženosti i dalje traje.

D. P.

RUKOMET

Fantastični PPD Zagreb

Unatoč porazu u prvom susretu osmine finale Lige prvaka (23:24), rukometaši **PPD Zagreba** načinili su veliki podvig i svladali *Rhein-Neckar Lowen* (31:29) u uzvratu u Manheimu, izborivši plasman među osam najboljih europskih momčadi. Rival hrvatskom prvaku u borbi za Final four bit će francuski **PSG**.

KOŠARKA

Počinje Liga za prvaka

Susretima 1. kola, u subotu 2. travnja započinje Liga za prvaka u kojoj će se osam najboljih hrvatskih momčadi boriti za šampionski naslov. Već na startu sastaju se **Cibona** i **Zadar**, dok ostale parove čine: **Cedevita** – **Kvarner 2010**, **Zagreb** – **Split** i **Gorica** – **GKK Šibenik**.

TENIS

Čilić zaustavljen u trećem kolu

Nakon tri sata naporne igre (3:6, 7:6, 3:6) **Marin Čilić** je poražen od Francuza **Simona** u trećem kolu turnira iz Masters serije 1000 u Miamiu. **Borna Ćorić** i **Ivan Dodig** poraženi su još u prvom kolu od Uzbekistanca **Istomina**, odnosno Argentinca **Monaca**.

NOGOMET

Hrvatska vodi

Mlada reprezentacija Hrvatske zabilježila je dvije pobjede u susretima protiv Španjolske (3:0) i Estonije (2:1), zadržavši vodeću poziciju na tablici ispred Švedske i Španjolske. Pobjednik skupine izborit će izravni plasman na Europsko prvenstvo, dok će drugoplasirane momčadi igrati baraž.

NAMA JE DOVOLJNO DA ZNATE ZA NAS FUNERO

Privatno pogrebno poduzeće
- Subotica, Karađorđev put 2,
- Telefon (danonoćno):
(024) 55-44-33

Raspored sprovoda i umrlice na
Internetu: www.funero.co.rs
e-mail: funero@funero.co.rs

Kod smrti umirovljenika umanjujemo račun
za iznos posmrtno pomoći koju daje PIO.

Izdajemo apartmane u Novom Vinodolskom. www.apartmani-karasic.com .	Mijenjam ili prodajem veće leandere u boji i limun, koturaljke, muške čakšire s prslukom, kožne čizme, koš, šešire, šubare, kaput i žensko bunjevačko ruvo (i sefiri), razne marame, sto i stolice, tepisi i ekskluzivna italijanska vjenčanica od čipke, muške košulje, sanduk za posteljinu, mesnate svinje 100-150 kg i 5,5 t soje (upotrebljiva i za sjeme). Tel.: 024 532570 ili 060 0532570.	Prodaje se apartman od 36 m ² u Jadranovu, 5 km od Crikvenice. Tel.: 024-4527-499, 064-18-39-591.
Podajemo obiteljsku katnu kuću 210 m ² na placu od 670m ² – garaža, kotlarnica, ljetna kuhinja i vinska komora sve opeka, plin, etažno grijanje, telefon, interfon, do autobusa 5 minuta. Subotica. Tel.: 024 546 061 ili 064 468788.	Kupujem salaš s okućnicom u Ljutovu ili Tavankutu. Tel.: 069 2887213.	Prodaje se muška kožna jakna vel: 56 braon boje, nova. Tel.: 064 4618006.
Prodajem Tv Samsung ekran ravan 82 cm, daljinski, namještaj visoki sjaj – regal 3,8, klupski stol, škrinja za jastuke i regal 2,v /2š. Tel.: 064 4681788.	Prodaju se koturaljke, stolovi i stolci, bunjevačka ruva – svila i sefiri, marame, pregače, ponjaveevec, čaršavi, muške čakšire i prsluk, čizme, šeširi, nova el. kosilica, tepisi i staze. Tel.: 024 528 682.	Prodajem perjani jastuk 80x120 s odgovarajućom novom ručno šivanom salvetkom krevetnom (dvije navlake za jastuk i dvije navlake za jorgan). Cijena po dogovoru. Tel.: 060 5402733.
Prodajem noviju trosobnu kuću na uglu, s placem od 524 m ² u Novom naselju – Aleksandrovo. Tel.: 063-553-447.	Prodaje se dvosoban stan (51 m ² + terasa) s odličnim rasporedom prostora na Prozivci. Stan se redovito održava i sačuvan je. Ima klimu, kablovsku i daljinsko grijanje. Cijena 28.000 eura (nije fiksno). Tel.: 064 2498244.	Prodajem trodijelni orman – mahagonij, regal iz četiri dijela, dva garderobna i dvije vitrine, kauč, fotelju i dva taburea. Tel.: 024 4561752, 064 3051513.
Prodaje se kuća u Petrovaradinu, Marina Držića 2a. Površina zemljišta je 100 m ² , stambena površina je 40 m ² . Tel.: 064 0125719.	Izdajem (od 1. 9.) 2-soban namješten stan (3 kreveta+pomoćni ležaj, plinsko grijanje, blizina tramvaja) u Zagrebu. Folnegovićevo naselje. Cijena: 250 eura. Tel.: 063 8820654, 065 6081194. +385 92 1770196.	Prodajem stroj šivanje marke <i>Bagat</i> s ormančićem, visoki sjaj, orahovina. Tel.: 069 2887213.
Prodaje se trosoban stan od 73 m ² , dvije terase, renoviran, prijeo od Hrvatskog konzulata u naselju Tokio. Ima kablovsku, CG,... Cijena 50.000 eura. Tel.: 069 2052608.	Hitno prodajem mali moto-kultivator, marke VALPADANO s frezerom, 10 KS. Tel.: 062 86 87964.	Prodajem ručno štrikači stroj <i>Empisal</i> skoro nov – stolni. Katarina Turkal.
Hrvat , 25 godina, zaposlen, vlasnik velike kuće u turističkom gradu Slavenska Orahovica kod Osijeka, traži djevojku zanatliju (frizerku) za dopisivanje – brak. Uz pismo poslati fotografiju. Ivan Peček, Stjepana Radića 10, HR 33515 Orahovica Slavenska, Hrvatska.	Potrebni radnici za rad u novoj tvornici u Slovačkoj. Tel.: 064 4109369	Prodajem poslovni prostor u centru grada cca, 350 m ² na tri nivoa. Inf. 069 2887213.
Izdajem u najam 20 ari placa u progonu u centru Tavankuta, pogodno za platenik ili organsku proizvodnju – ima bunar. Tel.: 064 5259245.	Prodajem veći 1 S, integralova zgrada, parketiran, s malim barom, IV. kat, 2 lifta, podrum, cg, adsl, kds tv i interfon. Tel.: 062 8900458.	Prodaje se drvena vaga s tegovima, ojačana željezom. Mjeri do 500 kg. U Subotici. Tel.: 064 3910112.
		Tročlana obitelj prima na dvorbu stare osobe za mirovinu ili nekretninu. Tel.: 062 1941729.
		U Somboru prodajem kompletno završenu termoizoliranu veću katnicu sa suterenom, garažom, ljetnom kuhinjom, svim komunalijama i CG u centru grada. Tel.: 025 5449220; 064 2808432.
		Starija kuća (4 sobe, ručao, 2 kupaone, kuhinja, ostava) + sporedna zgrada (ljetna kuhinja, soba, kupaona) se prodaje ili mijenja za Zagreb (stan ili kuća) – centar. Tel.: 024 754760 ili 064 2394757.

Besplatni mali oglasi uz kupon iz *Hrvatske riječi*

VAŽI DO 8. 4. 2016.

Poštovani čitatelji našeg i vašeg tjednika, i dalje nastavljamo objavljivati rubrike malih oglasa u kojoj ćete moći objavljivati sve ono što želite prodati, mijenjati, kupiti ili darovati. Jedini uvjet za objavu vašeg malog oglasa je priloženi kupon kojega objavljujemo u svakom broju *Hrvatske riječi*.

Duljina malog oglasa ne smije prelaziti više od 30 riječi.

Uredništvo

Hrvatska likovna udruga *CroArt* prodaje umjetničke slike, djela članova udruge. Zainteresirani se mogu javiti predsjedniku udruge. Tel.: +381 24 529 745; mobil: +381 63 518 218; e-mail: horvat.josip.su@gmail.com

HKC *Bunjevačko kolo*, Likovni odjel, vrši prodaju slika svojih članova. Slike se mogu vidjeti u prostorijama Centra, ul. Preradovićeve 4. radnim danom od 8 do 14 sati. Tel: 024/556-898 ili 555-589.

AKCIJA!

SG

internat

već od
649 din

SUBOTICA KARADORDEV PUT 2 TEL: 024/555765 WWW.TIPPNET.RS

NOGOMET

Uvjerljiva Bačka 1901

VRŠAC – Nogometaši *Bačke 1901* su zabilježili uvjerljivu pobjedu (6:1) na gostovanju u Vršcu i vratili se na četvrtu poziciju Srpske lige skupina Vojvodina. U sljedećem kolu, u subotu 2. travnja od 15.30 sati na svom terenu dočekuju trećeplasiranu momčad *Radničkog* iz Srijemske Mitrovice.

Pobjeda Tavankuta

TAVANKUT – Tri pogotka u mreži *Poleta* iz Sivca (3:1) donijeli su *Tavankutu* nova tri boda i skok na tablici Bačke zone. Nakon 18. odigranih kola *Tavankučani* se nalaze na šestom mjestu s 28 osvojenih bodova, a u nedjelju 3. travnja od 15.30 sati u goste stiže *Tekstilac* iz Odžaka.

Crvenka se provukla u Sonti

SONTA – U 14. kolu Međuopćinske nogometne lige Sombor – Apatin – Kula – Odžaci u Sonti su snage odmjerili *Dinamo* i *Crvenka*. Iako se igralo žestoko, ali vrlo fer i korektno, utakmica je završena miroljubivim rezultatom 1:1. Prvo poluvrijeme proteklo je u naizmjeničnim napadima, a gostima je rezultatsku prevagu donio jedanaesterac u 25. minuti. U nastavku domaćini pojačavaju pritisak, a iz jednog munjevitog napada *Bukovac* poravnava u 72. minuti. Isti igrač u finišu utakmice izlazi sam pred protivničkog vratara, ali ga ne uspijeva svladati, pa je tako izostao potpuni preokret. »Utakmice *Dinama* protiv *Crvenke* oduvijek su bile po mjeri za užitak publike. Prezadovoljan sam igrom mojih nogometaša, a uz malo sreće, mogli smo i poraziti favorita. Nadam se da ćemo u narednom kolu iz *Telečke* donijeti tri boda«, rekao je trener *Dinama* **Vinko Đanić**.

Dunav predubok za Telečku

MONOŠTOR – Utakmica na Doli protiv *Telečke* za nogometaše *Dunava* bila je lagani pucački trening. Pobjeda od 6:0 izražena je premalim rezultatom, jer su domaćini pored postignutih zgoditaka zapucali veći broj stopostotnih prigoda, a u tri navrata su pogodili i vratnicu. U prvom poluvremenu mrežu gostiju zatresli su **Janković** u 20. i 35. i **Stanković** u 43. minuti, a u nastavku **Balaž** u 60. i 85. i **Balog** u 65. minuti. U narednom kolu ekipa *Dunava* je slobodna.

I. A.

KLIZANJE

Beogradski trofej

BEOGRAD – Klizačica subotičkog *Spartaka* **Leona Rogić** osvojila je naslov pobjednice na natjecanju Beogradski trofej u konkurenciji mlađih juniorki, održanog prošlog vikenda u glavnom gradu Srbije. Posljednje domaće klizačko natjecanje u ovoj sezoni je ujedno i njen posljednji nastup u ovoj starosnoj konkurenciji, jer će se od iduće sezone natjecati u juniorskoj kategoriji unatoč činjenici kako po godinama ima još dvije godine mogućnosti nastupa u mlađoj kategoriji. Do kraja sezone *Leona* će sudjelovati na razvojnim kampovima u Gdanjsku (Poljska) i Ostravi (Češka).

ODBOJKA

Na korak od Superlige

JAGODINA – Pobjedom na domaćom *Jagodinom* (3:0), odbojkaši *Spartaka* se dva kola prije kraja prvenstva Prve lige nalaze na drugom mjestu prvenstvene tablice. U 21. kolu na svom parketu

dočekuju momčad *Smederevo carine* i pobjedom ostaju u borbi za prvo mjesto koje izravno donosi plasman u Superligu, dok će drugoplasirana momčad igrati baraž.

KOŠARKA

Izboren ostanak

SUBOTICA – U posljednjem susretu prvenstva Košarkaške lige Srbije, KK *Spartak* je izbio pobjedu protiv *Konstantina* iz Niša (78:63), potvrdio ostanak i na koncu zauzeo osmo mjesto.

Osnovni cilj je izboren, pa će Subotičani i sljedeće sezone imati priliku gledati prvoligašku košarku.

RUKOMET

Neodlučeno na startu

SUBOTICA – Bez pobjednika je završen susret prvog kola doigravanja za naslov prvaka Srbije u rukometu za muškarce, odigran između *Spartak Vojputa* i *Partizana* (24:24). U sljedećem kolu slijedi duel protiv *Crvene zvezde*.

NK TAVANKUT

Rasadnik dobrih nogometaša

Pere Babijanović - Perić

Jedan od entuzijasta koji već dugi niz godina animira mlade u Tavankutu na sportske aktivnosti, pogotovo nogomet, je **Pere Babijanović** poznatiji pod nadimkom **Perić**. U nogometnom klubu *Tavankut* radi kao prvi trener seniorske ekipe, a da ovaj honorarni posao voli dokaz je njegov dugogodišnji trenerski staž, koji traje već pune 23 godine. Tijekom tih godina trenirao je različite dobne skupine, a znanje je usavršavao na trenerskim kursovima i doškolovanju za trenere.

»Za nastavak prvenstva u Bačkoj zoni pripreme su počele 26. siječnja, a radilo se šest puta tjedno na tri mjesta: na stadionu, teretani i školskoj dvorani. Odigrano je sedam prijateljskih utakmica u pripremnom razdoblju, da bi 2. ožujka odigrali polufinale kupa, s trećeplasiranim ligašem *Sentom*, i dobili utakmicu 1:0. To je bila uvertira za početak prvenstva koje je započelo 13. ožujka, kada smo odigrali utakmicu na svome terenu i pobijedili trećeplasirani *Srbobran* rezultatom 1:0. Druga utakmica je bila 20. ožujka u Srpskom Miletiju, gdje smo s njihovim klubom odigrali neriješeno s igračem manje, tako da je to veliki uspjeh za naš klub. Glavni cilj je da se osigura što više bodova, da bi riješili pitanja opstanka u ligi i da bi ka-

Kvalitetan rad sa svim selekcijama i požrtvovanost svih ljudi u klubu

snije mogli uključivati naše mlađe momke iz kadetske selekcije«, kaže trener Babijanović.

DOBAR KLUPSKI RAD

Osim seniorske ekipe u tavankutskom klubu rade još dvije selekcije, kadetska ekipa i pjetliči. Kadetsku selekciju čine momci od 14 do 17 godina, a njihov je trener **Nebojša Skenderović**. Najmlađi dečki u klubu, od 7-14 godina se dijele na dvije grupe, prva je natjecateljska, a druga su dečki koji tek dolaze na obuku, a trenira ih Pere Babijanović. Ukupno u sve tri grupe momčadi tavankuski nogometni klub broji 65 nogometaša. Da Tavankut obiluje dobrim nogometašima govori i činjenica da su sedmorica mladih Tavankučana prešli u druge klubove, trojica u *Spartak*, trojica u *Arenu* i jedan u *Bačku*. Uvjeti rada u tavankutskom klubu su na zadovoljavajućoj razini, teren je kvalitetan, sadržava uređene svlačionice s tuševima i teretanom. Sve to doprinosi dobrim rezultatima nogometaša.

Osim svog osnovnog posla u tavankutskom *Medoproduktu* Pere Babijanović požrtvovno obavlja i svoj honorarni rad u tavankutskom nogometnom klubu, vjerujući u napredak kluba. U svojoj obitelji za ovaj rad ima punu podršku supruge **Dobrinke**, koja ne propušta ni jednu odigranu utakmicu u Tavankutu. Ljubav prema sportu i zdravom načinu života Pere i Dobrinka su prenijeli na svoje sinove **Željka** i **Marka**, također nogometaše seniorske momčadi.

PUNOLJETSTVO U NOGOMETU

Dvadesetpetogodišnji Tavankučanin **Davor Balažić**, završio je Višu tehničku školu u Subotici, smjer automatika s energetikom, a zaposlen je subotičkoj tvornici *Siemens* kao inženjer-kontrolor kvalitete proizvoda. Osim svojeg posla u *Siemensu*, veliki dio slobodnog vremena provodi sa svojom obitelji u obiteljskim voćnjacima u kojima uzgajaju koštiča-

Davor Balažić

vo voće – breskve, kajsije i šljive, a svoje proizvode plasiraju na subotičkim tržnicama. U slobodno vrijeme bavi se i nogometom u tavankutskom klubu, u seniorskoj ekipi. Davor trenira nogomet od svoje sedme godine, tj. punih osamnaest godina. Nikada se nije bavio drugim sportom osim nogometom, a ljubav prema nogometu je naslijedio od oca **Stipana**, strastvenog nogometaša. Nije planirao profesionalnije se posvetiti sportu, a svoju egzistenciju Davor je pronašao u svome poslu. No dokle to bude moguće trenirat će u tavankutskom klubu.

»*Tavankut* je dobro rangiran i igra u dobroj ligi te nema potrebe ići drugdje. Naš klub je amaterski, ali dobro uređen s jako dobrim uvjetima za rad, vode ga dobri ljudi, vrijedni, radni i poštenu, na čelu s **Markom Berberovićem** našim predsjednikom. Ovakve uvjete za rad malo koji seoski klub ima, kako od uređenog travnjaka na terenu tako do prostorija koje koristimo. Dodao bih da bi se više trebalo posvetiti radu s pomlatkom, kako bi njihov dolazak u prvi tim dočekali što bolje uvježbani. Perspektiva kluba je trenutno na dobrom putu, jer sadašnja ekipa koja ga vodi predstavlja spoj mladosti i iskustva«, ističe Davor Balažić.

I. D.

***Lijepa lica dobre književnosti!
Nova knjiga u nakladi NIU »Hrvatska riječ«.***

Knjiga se može nabaviti u NIU »Hrvatska riječ« po cijeni od 400 dinara.